

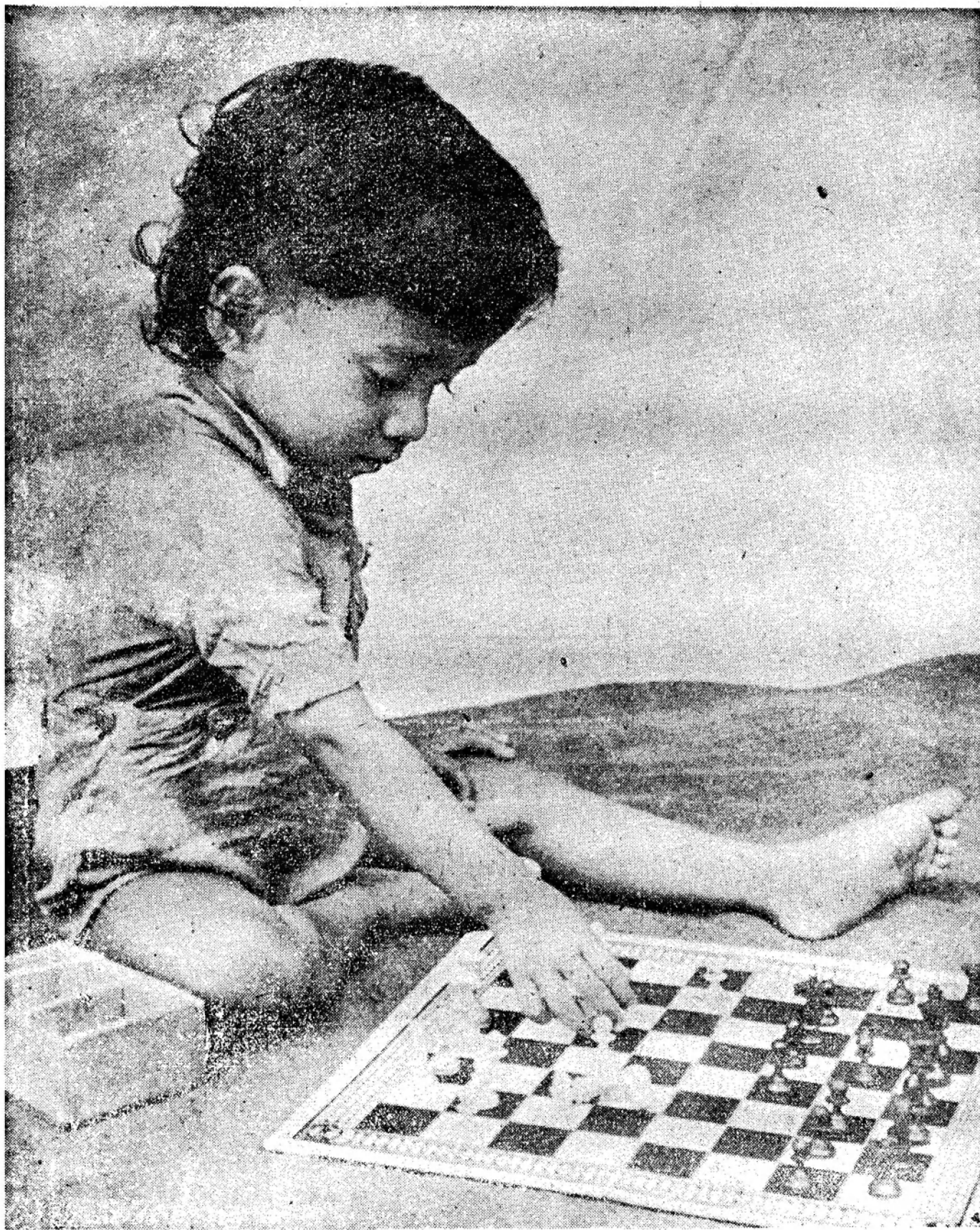
కందుకపత్రిక

సచిత్ర వార పత్రిక

4 అణాలు
25-7-56

“అలాగే...”

గుడి గుండెలో గంటల గణగణలు

—చిత్రకారుడు: జ. శశిభూషణ్.

సంవత్సర చందా
రూ. 12.0-0
విడిసత్రిక 4 అ.

సచిత్తవారపత్రిక

Founder : K. NAGESWARA RAO

సంపుటము 50
సంచిక 47
25.7-56

దుర్ముఖ ఆషాఢ బహుళ ద్వితీయ బుధవారం

వివయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం : "కారిష్" లో సూతనసమర్థ.

కలుదారుల రక్షణ—	8
తిలక్ జయంతి—	5
గీర్వాణ భాషాభ్యాసం—పి. గణపతిశాస్త్రి	6
అటూ - ఇటూ—పంతుల శ్రీరామశాస్త్రి	11
వళేర్ పాంచాలి (నీరియల్)—విభూతిభూషణ్ పెనర్ల	18
దిశ్వరహస్యాలకై విశ్వప్రయత్నం—	20
ప్రొఫెసర్ పాపారావు—ముదుంబ నరసింహాచార్య	24
నీసీమా—	30
అరుణవలయం—ఎడ్గర్ జాలెన్	36
వనితాలోకం—ఇల్లిందల నరస్యతీదేవి	40
వనభోజనం—మధురాంతకం రాజారాం	48
కాటు చేసినవని—పంతుల రామచంద్రయ్య	45
నాగరగర్భంలో సాహసయాత్ర (నీరియల్)—జూల్స్ వెర్నె	48

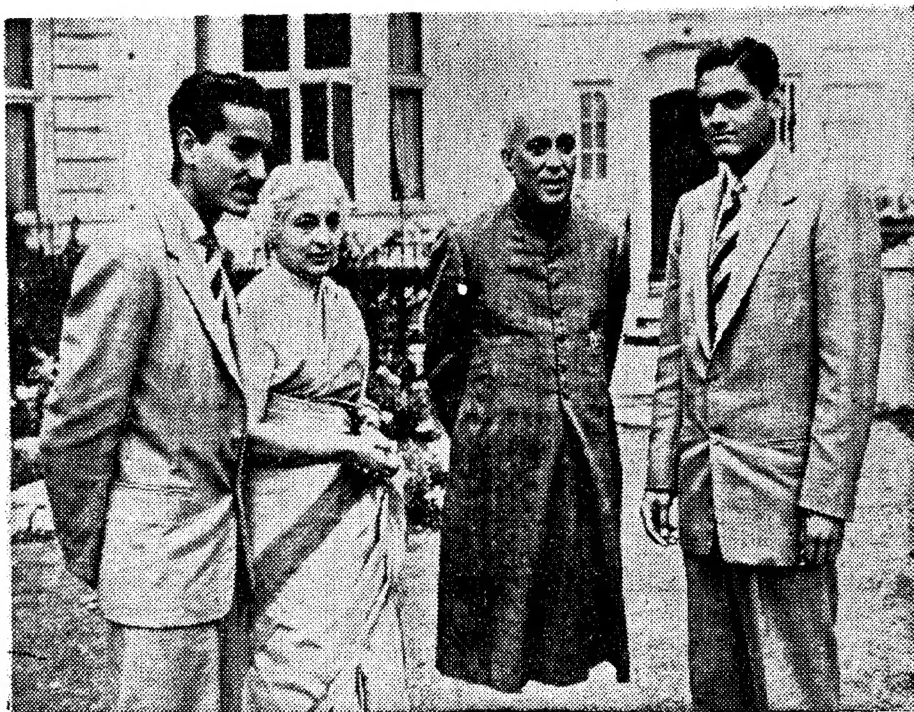

కౌలుదారుల రక్షణ

ఆర్థిక భూముల కొలుదారులుగాక ఇతర భూముల కొలుదారుల రక్షణ విమర్శల గవర్నర్ శ్రీ సి. ఎం. త్రివేది ఒక ఆర్డినెన్సు జారీ చేశారు. మొన్న జూలై 10 న తేదీనుంచి అమలులోకి వచ్చిన ఈ ఆర్డినెన్సు రాష్ట్ర మంత్రానికి వర్తిస్తుంది. ఈనాం కొలుదారులను నాగు సేవ్యం చేసున్న భూములనుంచి తొలగించడానికి బిల్లేనుండా 1954 లోనే ఒక కానన్ అమలు లోకి వచ్చిన విషయం పాఠకులకు జ్ఞాపకం వుండే వుంటుంది. ఇప్పుడు అమలు పరిచిన ఆర్డినెన్సు ఇతర భూముల కొలుదారులందరికీ వర్తిస్తుంది. ఉ ఆగోత్తిరా భూస్వామ్య సంస్కరణలు రాష్ట్రంలో అమలు జరిగినవన్న సే థియతో భూస్వాములు కొలుదారులను అక్రమంగా తొలగించి వేయ ప్రయత్నిస్తున్న కౌరణం చెలి, ఈ ఆర్డినెన్సును అమలు పరచవలసిన ఆగత్యం

ఏర్పడిందని ప్రభుత్వ వివరణల్లో తెలుస్తున్నది. 1954 ఆగస్టు 20 న ప్రకారం ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలో అమలు జరగవలసిన భూస్వామ్య సంస్కరణల విషయమే తగిన సిఫార్సులు అందజేయడానికి శ్రీ లక్ష్మరాజు సుబ్బారావు అధ్యక్షతన ఒక విచారణ సంఘాన్ని నియమించింది. దాదాపు 14 నెలలపాటు ఈ సంఘం సభ్యులు ప్రత్యేక ప్రశ్నావళి ద్వారాను, రాష్ట్రంలో వ్యయంగా పర్యటించడం ద్వారాను పరిశీలనలు తెలుసుకొని సమగ్రమైన ఒక నివేదికను 1955 జూలై 30 న రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అందజేశారు. తమకు అందిన దాదాపు ఎనిమిదిన్నర మాసాలకు ప్రభుత్వం ఈ నివేదికను (జూలై 11 న) బహిరంగ పరిచింది. (రెండు వారాల క్రితం ఈ పత్రికలో ప్రకటించిన అంశాలకూ, అధికార పూర్వకంగా విడుదలైన అంశాలకూ తేడా ఏమీ లేదు). ఈ

నివేదికను ప్రకటించిన క్రితం లోనా నుంచే ఆంధ్రా గవర్నర్ జారీ చేసిన ఆర్డినెన్సు అమలులోకి వచ్చిందంటే రెండిటికీవున్న అవినాభావ సంబంధాన్ని అర్థం చేసుకోవచ్చు. భూసంస్కరణల సంఘం గరిష్ట భూవసతిని నిర్దేశించడమేగాక, ప్రస్తుతం అమలులోవున్న కొలుదారి విధానాన్ని రద్దు చేయరాదని కూడా సిఫార్సు చేసింది కొలుదారుకు, భూస్వామికి వుండవలసిన సంబంధాలను నూచించింది. అచిరకాలంలోనే ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఆనే పేరుతో విశాలాంధ్ర ఏర్పడబోతున్నది కాబట్టి, పెద్ద ఎత్తున భూస్వామ్య సంస్కరణలను వేటిని ఆంధ్ర ప్రభుత్వం తలపెట్టదలచలేదు. ప్రస్తుతానికి భూసంస్కరణల సంఘం నివేదికలో నూచించిన ప్రకారం కొలుదారుకూ, భూస్వామికి వుండవలసిన సంబంధాలను మాత్రమే కట్టడిల్ల చేయాలని సంతకించింది. రాష్ట్ర కానన్ అధిగౌన్ పక్ష

శ్రీ నరేంద్ర కుమార్, శ్రీమతి విజయలక్ష్మి, శ్రీ నెహ్రూ, శ్రీ ఆర్. కృష్ణకాంత్

అంధ్ర - వారపత్రిక

స్వరాజ్య మంత్రప్రదాత తిలక్

శతవార్షిక జయంతి

ఆగస్టు 28.వ తేదీ లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలక్ శతవార్షిక జయంత్యుత్సవదినం. భారత స్వాతంత్ర్య సమర గాఢా, భారతచరిత్రలో చిరస్మరణీయం. ఆతాజాన అతేష భారత ప్రజా లోకమాన్యని సంస్మరించి శ్రద్ధాంజలి ఘటించింది.

ఈ జయంతిని పురస్కరించుకుని, జూలై 12-వ లండన్ నగరంలో “ఇండియా చానస్”లో తిలక్ వర్త చిత్రాన్ని ప్రధాని నెహ్రూ ఆవిష్కరించారు. లండన్ లోనిభారతీయులూ, లార్డ్ పెథిక్ లారెన్స్, లార్డ్ డిస్టావెల్, కీ|| శే|| సర్ సాధర్న్ క్రిస్ట్ సలి జేమ్ ఇసబెల్, హెచ్. ఎస్. ఎల్. పోల్క్, సార్ల మెంటు సభ్యుడు షెన్నర్ బ్రాక్స్ ప్రభృతులు వచ్చి పాల్గొన్నారు. శ్రీ నెహ్రూ ఆవిష్కరించిన చిత్రాన్ని భారతీయ చిత్రకారులు శ్రీ జేవోస్కర్ రచించారు. పూనాలోని “కేశరి మహా రాష్ట్ర” ధార్మిక సంస్థ” దీన్ని ఇండియా చానస్ కు కానుకగా పంపారు.

“భారత విప్లవానికి పితృతుల్యుడు...” అని శ్రీ నెహ్రూ లోకమాన్యనికి జోహారు లిప్పించారు.

“దిగువ మ్యూజియం ప్రజలను ఆకట్టుకువచ్చి ఆనాటి బాల్యదశలో ఉన్న బాలీయ కాంగ్రెసును బలవత్తరంగా, సార్వకంగా రూపొందించిన మహనీయుడు, మహాద్రష్ట...” అని ప్రధానమంత్రి చెప్పారు.

1920 ఆగస్టు 1 న తిలక్ అస్తమించడంతో, కాంగ్రెసు సారథ్యం గాంధీజీ స్వీకరించారు. అప్పట్లో కర్ణాట ప్రజానీకంకూడా కాంగ్రెసు పతాకచ్ఛాయకు రావడంతో ఈ సంస్థకు మరే కళంలానూ తేనికీ లేనంత బలం చేకూరింది.

క్రిందటి తరానికి పూర్వం స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో మహా తీర భూమికలు నిర్వహించి, ఉద్యమం స్ఫుల్ల ప్రదాయకం కావడానికి దోహదంచేసిన మహా పుణ్యాల ప్రాధాన్యాన్ని, నాటిదేశకాల పరిస్థితులనూ, వారు ఎదిరించి జయించిన కష్టనిఘ్నరాలను ఈ తరం యువజనులు విస్మరించి,

“స్వరాజ్యం నా జన్మహక్కు...”

కొంచె పరచే అవకాశం లేకపోలేదని శ్రీ నెహ్రూ తమ ప్రసంగంలో ధృవ్యాత్మకంగా హెచ్చరించారు.

బ్రిటన్ లో చూపు పూర్తిచేసుకుని భారతదేశం వచ్చిన తరువాత, శ్రీ నెహ్రూ కాంగ్రెసు సభలో తిలక్ ను కలుసుకొంటూ ఉండేవారు. “అప్పట్లో ఆయన ఎదటపడి మాట్లాడానీకూడా నాకు ధైర్యం ఉండేదికాదు.” అన్నారు శ్రీ నెహ్రూ.

విక్రయించ దలుచుకుంటే కొలుదారుకే విక్రయించాలన్నది పీటిలో ఒక సిఫార్సు. ఇంటి యజమాని తన ఇంటిని అమ్మివేయ దలిస్తే ఇంట్లో అడ్డపువుంటున్న వ్యక్తికే అమ్మా అనీ, కారు యజమాని తన కారును అమ్మి

వేయదలిస్తే, దాన్ని వడివినడ్రోవరుకే అమ్మ లనీ అడ్డాపిస్తే ఎంత సబబుగా వుంటుందో, భూమిని కొలుదారుకే విక్రయించాలవడం కూడా అంతే సబబుగా వుంటుంది. ఈ

నియమాన్ని అమలుజరిపితే, పెద్ద భూస్వాముల సంకతి ఏమోగాని, చిన్న చిన్న భూస్వాములు మాత్రం అవసరంగా అతేక కష్టపడ్డాలకు సరికొవలసి వస్తుంది. ★

గీర్వాణ భాషా భ్యసం

గత సంచిక తరవాయి

2

“శ్రోతవర్గామాత్యులు గోదావరీతీరంలో మహాతిపశ్చర్యలో నిమగ్నులై సాక్షాత్తు ఆకుమరస్వామి నే సాక్షాత్కరింపజేసుకొన్నారట! స్వామి అన్యగ్రహం వల్ల ఒక మాసంలోగానే మాత్రం గీర్వాణం వ్యాకరణం రచించారట! ఆ వ్యాకరణ సాహిత్యంతో హాసాతివాహన సార్యభౌములచే జనభాషాభ్యయనం చేయిస్తున్నారట! చక్రవర్తి సంస్కృతాభ్యయనం సీరామ బాణంలా అతి త్వరితంగా అమోఘంగా సాగిపోతున్నదట!”

అని ప్రతిస్థాన నగర దేవీ మహాద్యూతనంలో సమావేశమై విలమండలిలో ఒక రక్తశుక్ల తిప్పణిపండా తనకు తెలిసిన ఆ నూతనోదంతం ఆభివర్ణిస్తున్నాడు. విలమండలిలోనివారంతా అతడు చెప్పేదంతా అతి శ్రద్ధగా ఆలకించారు.

కాని విష్ణుశిర్య కదంతా అధూతి కల్పనగా అతిశయోక్తిగా వినిపించింది. అతగాడు ఆ సూక్ష్మాయితా కాత్యాయన వార్తాకాంత సహృద్భావితగా అభ్యయనం చేసినవాడు. వ్యాకరణశాస్త్రం లోతుపాతులన్నీ బాగా తెలిసినవాడు. కనక ఆచార్యుల చెప్పేదిక వివరణతో కూడినది:

“చాలామంది లేవయ్యా! నీ ఉత్తరకుమార ప్రగల్భాలు! మహామహులైన ఆ పాణివ్యాది మహానుజులకు! ఈ శిర్యవర్గామాత్యులకు! పాణినియం తరవాతి మల్లీ వ్యాకరణం రచించడం అంటే మాటలబయ్యా! ఇదంతా ఇట్టే అధూతికల్పన!”

అని నిస్సాక్షరంగా ముఖం మరిఒకవైపు తిప్పజేసుకొన్నాడు. ఆచార్య శిర్య వర్గామాత్యుని కలపుగోసాతుని కుమారుడు. అతని నిజ నామ శ్రీమహా ఎవరికి తెలియదుగాని విలమండలిలో అందరూ అతనికి లంబోదర శిష్యుని నామకరణం చేశారు. అతని ఆకారం అన్ని రిధాలూ దానికి తగిలడంవడమే దానికి కారణం.

విష్ణుశిర్య మారాత్తుగా తన వ్యాకరణికి

అడుతగిలేసరికి లంబోదరుని కొక ఊరికొలంపాటు నోటమాట పెగలేదు. అయినా ఎలాగో అలాగ తిమయించుకొన్నాడు:

“నీకీశాద్ధ శ్రమణకులతో చేరి బోధిగా పాపండుడనైపోతున్నావు! ఏది చెప్పినా ఇట్టే యదైవా చేసిపారేస్తావు! కావలినే ఒకమారు వాతో రావయ్యా! నీకు శిర్య వర్గామాత్యులు స్వయంగా భూర్జపత్రాల మీద స్వహస్తంతో లిఖించుకొన్న కొలాపక వ్యాకరణం చూపిస్తాను!”

“అ! అ! ఏమిటా వ్యాకరణం ఇది? కొలాపక వ్యాకరణమా? అంటే?” అన్నాడు విష్ణుశిర్య కొంచెం వెలకారంగా.

“అమాత్రం తెలియనివారు తెలియనట్లుగా కిమ్మనకుండా మాటాడతారు కొవారి. అంతేగాని అయినదానికి కాని దానికి తగుదునమ్మా అని కలగజేసుకోకూడదు!” అన్నాడు లంబోదర భట్టు దింకంగా మాతలిగించి.

ప్రాచీన గాథాలహరి

“అపరాధం! అపరాధం! అదేమిటా నెలవియ్యవయ్యా! లంబోదరభట్టాచార్యా!” అన్నాడు విష్ణుశిర్య అంతకన్నా మరింత వెలకారంగా. లంబోదరభట్టు ఒకింతనేపు నడుస్తుండరివైపు పేలగామాచి కొలాపక వ్యాకరణ పదానికి భావ్యం ఉత్పాదించాడు. దానికోసం ఒకప్పుచ్చ చేశాడు:

“కార్తికయస్వామివారి వాహనం ఏమిటండీ?”

“మయూరం!” అన్నా గోక విటశిఖామణి.

“ఆ మయూర వాహనంయొక్క సింహానికి పర్యాయపదం ఏమిటయ్యా!”

మల్లీ ప్రశ్నించాడు లంబోదర భట్టు విష్ణుశిర్య వైపుతిరిగి.

“కలాపం”

“అ కలాపం నానాభేయంతోనే శిర్య

వి. గణ పతి శాస్త్రి

వర్ణమంత్రితాము రచించిన నవ వ్యాకరణానికి కొలాపక వ్యాకరణమని పేరు పెట్టారు. తెలిసిందా!” అన్నాడు లంబోదర భట్టాక చిరునవ్వునవ్వి.

“ఏమో! ఏ పుట్టలో ఏ పాముం దో ఎవరు చెప్పగలరు!” అన్నా డింకొకవిట ముఖ్యుడు.

లంబోదర భట్టా మాటతో మరింత విజృంభించాడు:

“శిర్యవర్ణమంత్రితాముల కొకవాటి రాత్రి ఆత్మిగ్గుతిమైన స్వప్నంవచ్చినదట! ఆ స్వప్నంలో ఒక తెల్లని కేయిరేకుల తామరపూవు ప్రాతఃకాల సూర్యబింబంలా వికసించినదట!” అని ‘మాడండి’ వాకెలాంటి ఆత్మిగ్గుతిరహస్యాలు తెలిశాయో? అన్నట్టు లంబోదర భట్టందరివైపు చూచి మాట్లాడి కూరుకొన్నాడు.

“కథ కానీ యవయ్యా! భట్టాచార్య వర్ణా!” అన్నాడు విష్ణుశిర్య కొంచెం విమగా.

లంబోదరభట్టు తిరిగీ తనకథ ప్రారంభించాడు:

“ఆ సమానదళ పద్మంలోంచి సాక్షాత్తుగా సరస్వతీదేవి

అమృతా రావిర్వ విం చినదట! అలాగ ఆవిర్వ విం చినదే ఆ అమృతాను హంస తూలికా తిల్పంపై పేలగా శయనించిన హాస పాతవాహన సార్యభౌముల ముఖపద్మంలో ప్రవేశించి అదృశ్యమైపోయినదట!”

“ఆ అద్భుత వృత్తాంతం యావత్తూ శిర్య వర్ణమంత్రిత వెంటనే సార్యభౌములకు విన్నవించి ఉంటాడు! అంతేనా?” అని మాత్రుగా అడుతగిలాడు విష్ణుశిర్య.

“అవును! అది మీకేలాగ తెలిసిందీ?” అని ఎంతో ఆశ్చర్యపోయాడు లంబోదరభట్టు.

“ఇందులో అంత తెలియదానికేమి ఉంది! ఏమెనా శిర్యవర్ణ చాలా ఘటికుడు!” అన్నాడు విష్ణుశిర్య మరి వెలకారంగా.

“ఎందుచేత?” అని తీవ్రంగా ప్రశ్నించాడు లంబోదరభట్టు.

“ఎందుచేతేమిటి? ఏనో వాలుకు కల్ల బాల్లి కట్టుకథల్లి చల్లగా చక్రవర్తిని తన కలలో వేసుకొంటున్నాడట! లేకపోతే

మిటివంతాను! ఇచ్చేవారికి లేకపోతే విసే వారికే నా కించితు వివేకం ఉండవద్దు! అజ్ఞాన మహామంత్రికి కొంచెం కాలం, చెయ్యి వంగినప్పటినుంచీ ఈ శిర్యవర్మ మంత్రిక పట్టవగాలు లేకుండా పోతున్నాయి! ఒక పెద్ద తాటి చెబంతి ప్రభ కట్టుకొని అశ్వరథ! శిరభ! అని అడేవనిగా కృత్యం చేస్తున్నాడులే!"

ఈ విధంగా తానెంతో భక్తి శ్రద్ధలతో అభివృద్ధిచెందినంతా ఒక్క క్షణం లో యశోవాచేసి పాతేనేటప్పటికి లంబోదరభట్టు భిక్షు మండిపడ్డాడు:

"నీవు పటిహంపెల్ల! అజ్ఞానం తెలకెక్కినప్పటినుంచీ నీకున్న మతికూడా పోతుంది! లేకపోతే ఏమిటి అప్పున్నప్పు మాటలు!" దానితో విష్ణుశిర్యకూడా రెచ్చిపోయాడు:

"ఇదిగో! నన్నేమన్నా అనుగాని జ్ఞానం నేమైనా అన్నావంటే నేనుగూడా నేటిలేను. తెలిసేందా! వాళ్లు కేవలం అహింసా స్వరూపులు! ధర్మమూర్తులు! నీకేం తెలుసును వాళ్ళివిషయం!"

"వాళ్లు! వాళ్లు వటి పరమ మూర్ఖులు. అజ్ఞెదికులు. అడ్డగతిరం తప్ప వాళ్ళకేమీ తెలియదు! నీవంటి మూర్ఖులొకా కొంత మందిని చేర్చి ఊయాలావా ఊరేసుతున్నారు!"

అని లంబోదరభట్టు అట్టుకి పోయిపట్టుడికి పోయాడు అతినిముఖం బాగా ఎర్రబడి పోయింది.

అంతలో ఇంకొక విటశేఖరు డంగుకొన్నాడు:

"ఆ! ఆ! అగంపయ్య! ఆ జ్ఞానం నిగతిరంగా! వాళ్ళుగొప్ప మనకెంగుకయ్య! కావలినే వాళ్లు, మీరుకలిసి కట్టకట్టుకుని గోదావరిలో దిగండి!...అన్నట్లు ఇగుగో! ఉదయనీ నగరంనొచ్చి గజలంఘ్రం లాంటి వారాంగనామణి ఒకతే ఈమధ్యనే మన నగరానికి వచ్చిందటే! మీరెవరైనా గాని ఆసుందిరిని నేత్ర పర్యం గా తిలకించారా?" అన్నాడు.

"అవునవును! మాశివకమాటేనా నీవేదీ! ఆహ! ఎంతటి అందగతే! ఆమె కర్తాధిరణాలల్లలాడుతూ, చిన్ని చెక్కిళ్ళపై మక్కల్లా ప్రతిఫలిస్తాయిట!" అన్నాడొక విలుడు

"నీవు పాంచెన్నాంటే అసేగువు గళ వాళ్లంలో తిళి తిళా మెరిసిపోతుందట!" అన్నాడు మరి ఒకడు.

"ఈజ్ఞ అంతా శిర్యవర్మ మంత్రి సరస్వతీ నామోత్కరం లాగే ఉండోయ్!" అన్నాడు విష్ణుశిర్య మల్లి

"శిర్యవర్మ మాత్యులంటే నీకేదో మహా హేళనగా ఉంది గాని — రేపు మాఘ మాసంలో విద్యుత్పరివృజిగేదాకాకొంచెం

వేచి ఉండవయ్య! అప్పుడే తెలుస్తుంది నీకు శిర్యవర్మ మంత్రి ప్రతిభా చాకచక్య తెలుంటివోను!" అన్నాడు లంబోదరభట్టు కొంచెం గురుసుగా. అంతలో అనతిదూరంలో మహేశ్వర దేవాయతనంలో సాయం కాల మంత్రి పుష్ప ఘంటాపర్వము మారు మోగాయి.

విటసుండలిలో వారందరు ఒక రొక్కరే తమ తమ గృహాలకు మళ్ళిపోయారు.

పదిమంది నోళ్ళుగోపడి పలువిధాలుగా చిలువలు పలువలు వేసినా శిర్యవర్మ మంత్రి కొలాపక వ్యాకరణం రచించిన విషయం వాస్తవమే. ఆవ్యాకరణంలో అతికు పాణి నీయవ్యాకరణంలోని ప్రక్రియా భాగం అంతా విసర్జించి సాధుశిబ్ద జానంకోసం అత్యవసరమైన ప్రక్రియ మాత్రమే కల్పించాడు.

హల సాతివాహన చక్రవర్తికి గీర్వాణ భాష ప్రవేశం లేకపోతే లేకపోవచ్చును. కాని అతడు ప్రాకృతవాణిలో పేరెన్నిక గన్న పండితుడు.

సంస్కృతి ప్రాకృతాలత్యంత సన్నిహితమైన భాషలు కావడంవల్ల క్రమ క్రమంగా చక్రవర్తికి దేవవాణిలో కొంచెం ప్రవేశం కలిగింది. ఆపైన శిర్యవర్మ తాను వ్రాసిన ప్రతిజ్ఞ నెంపేరాలనే అహమహామికతో ప్రతిదినము ఆయనచేత దేవభాషావ్యయం చెయించాడు.

దేవవాణి మాధుర్యం ఆస్వాదించాలనే ఆసక్తికొద్దీ చక్రవర్తికూడా ఆ విషయంలో బాగా శ్రద్ధ వహించాడు.

అదిగాక ఆరుమాసాల అనంతరం ఆ విషయంలో విద్యుత్పరిక్ష జరగాలనే నిరయం కూడా జరిగింది అంగుచేతి ఆ అవధి సమీపించినకొద్దీ చక్రవర్తి సంస్కృతి భాషా

భ్యాసంలో మరింత శ్రద్ధ వహించాడు. క్రమ క్రమంగా ఆ ఆరుమాసాల అవధి పూర్తి అయ్యేసరికి హల చక్రవర్తికి గీర్వాణ పాండిత్యం అంటే ఏమిటో చాలావరకు అవగాహన అయింది.

అప్పటికి చక్రవర్తికి వాల్మీకిరామాయణం లోని సరళసర్గలు కొన్ని వ్యాఖ్యాన సహాయంతో అర్థంచేసుకొనేకీ కలిగింది.

"ఆహా! దేవతావాణిలో వాల్మీకి మహర్షి సరళస్వచ్ఛవితామృతధార ఆస్వాదించగలిసే వారెంతటి ధన్యులు! ఏవో మహా తిరమైన తార్యజన్మ పూర్వాపరిహారం లభిస్తేనేగాని ఇంతటి మహాభాగ్యం కలగదు!" అనుకొన్నాడు.

ఒకనాటి రాత్రి మలయవతితో ఆ విషయం చెప్పి తన మహాభాగ్యానికేం పో ఉప్పొంగిపోయాడు. దానికంతిక్రితే శిర్యవర్మ మాత్యుడే ప్రధానకారణమనీ, ఏ ప్రత్యుపకృతి చేసినా మరితానక అతిని ఋణం తీర్చుకోలేననీ అన్నాడు.

ఆ మాటతో చక్రవర్తి గాఢాశ్చేషంలో ఆసీగి మణిగి అతిని ప్రసంగం పలకస్తున్న మలయవతి హఠాత్తుగా అతిని చెడేమింపనం నిడిపించుకొని గురుసలాగు తూ దూరంగా పోలిగోయింది. కొలిబోలవ పేటతో నెలపై వాహా కొంకొర లాడింది

"ఎంతచేసినా ఇంచే! కృతఘ్నత మోకు ప్పొత్తో బెడననిచ్చి!" అని గుడికవల మరీ మాటాడలేకపోయింది.

చక్రవర్తి తానుచేసిన అపరాధమేమో బోధపడలేదు కొంత సేపటివరకు ఏమీ పాలుపోక అలాగే తెల్లవో కూడు అంతలో హఠాత్తుగా అతినికి తానుచేసిన తప్పునం స్ఫురించింది. వంట నే ఆమె పాదాలపై వాలిపోయాడు:

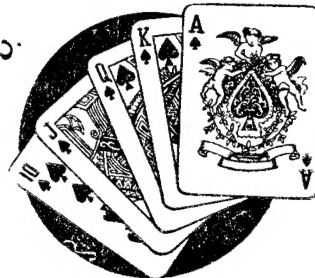
పే క ల ను

ఉత్పత్తి చేయుటలో ఇండియాలో పెద్ద సంస్థ

అందరిజేబులకు

సరిపోయే

పలురకాలు

అకర్షణీయమైన

ఆనందకరమైనదాల్లో

దొరకును.

సాంప్రద్యం వ్రాయండి!

POPULAR FINE ART LITHO WORKS

SURVODAY MILL COMPOUND, TARDEO BOMBAY-7

గీర్వాణ భాషాభ్యాసం

“నిజంగా నీమూలంగానే నాకీ గీర్వాణ పాండిత్య భాగ్యం కలిగింది. ఏదోమాట తొందరలో ఆమాట మరిచిపోయాను. పారదాటే!”

అని ఆమె పాదాంశులు ముద్దుపెట్టుకొన్నాడు.

అయినా ఆదిలక్ష్యపెట్టక ఆమె మరింత దూరంగా తొలిగిపోయింది.

చక్రవర్తి మరి వేరే ఉపాయంలేక సమీపంలో ఉన్న సువర్ణవేలం ఆమె చేతిలో ఉంచి అరిచేయి ఆమె కెదురుగా ఎత్తిపెట్టి అతి విషయంగా విన్నవించుకొన్నాడు:

“లీలావతి! నావల పెద్దితిప్పిందిమే జరిగి పోయింది. దానికి మరి నీవే శిక్ష విధించినా సరే!” అతని వైఖరి చూచేసరికి లీలావతి కోపం అంతా ఒక్కసారిగా అదృశ్యమై పోయింది. ఎంత నిగ్రహించుకొన్నాలోలో పలనించి పొంగి పొంగి వస్తున్న చిరునవ్వుగ లేదు:

“ఇచ్చకాలు చెప్పడంలో ఇంతటి నైపుణ్యం ఉన్నవారితో ఇక ఎవరు సెగ గలరు!”

అని అదేసరిగా అతని అరిచేయి ముద్దు పెట్టుకొన్నది:

“ఇంత కష్టపడి మీకు సంస్కృతం బోధించానే! నాకు గురుదక్షిణ ఇవ్వాల నైనా అనిపించలేదు గదామీకు!”

“ఏదీ! నీ పెప్పుడు కొరసేలేదే!”

“అయితే కొరిసకొరిక తప్పక చెల్లిస్తారు కదూ?”

“అలాగే!”

“అయితే ఆలోచించి మరి కొడుకుంటాను.” అని లీలావతి అతని గాఢాశ్రేయంలో లీనమైపోయింది.

మాఘమాసప్రారంభానికి శిర్వవర్మ మంత్రిపెట్టిన ఆరుమాసాల గడువు తీరి పోయింది. మహామాత్యుడు చక్రవర్తి సన్ని

ధిలో ఉన్నసమయంలో శిర్వవర్మ తన ప్రతిజ్ఞా నిర్వహణ విషయం ఆయనకు తెలియజేశాడు. గుణాధ్యుడు మొట్టమొదట చక్రవర్తి గీర్వాణ పాండిత్య విషయంలో అంతగా ఆసక్తి కనబరచలేదు.

“మంత్రివర్యా! నీవిలో ప్రత్యేకంగా పరీక్షించవలసింది ఏమిఉన్నది! మీరంతా శ్రమ పడి ఒకవిసూతనవ్యాకరణంవిరచించి స్వయంగా శ్రీవారిచేత గీర్వాణ భాషాభ్యాసం చేయించారయితే! మీ వ్యాకరణమే చాలు! ఎలాంటి మండబుద్ధులకయినా ఆరుమాసాలలో గీర్వాణ పాండిత్యం కలిగించడానికి! ఆపైన చక్రవర్తి వంటి మహా ప్రతిభా వంతుల వ్యాకరణం పఠించినప్పుడు వారికి గీర్వాణంలో పాండిత్యం కలగటండా బోతుందా ఏమన్నానా? ఎంతమాట!” అని ఆ విషయం అంటే అంటుంటుగా తేల్చివేశాడు. అలాగ తేల్చివేశాడన్న మాటేగాని చక్రవర్తి కంటికి పాండిత్యం కలిగిందని గుణాధ్య మంత్రికేమీ నమ్మకం కలగలేదు.

కాని శిర్వవర్మ ఆ విషయం అంతటితో విడిచిపెట్టలేదు. ప్రతిపాన సగర విద్యద్వయ కేణ్దులందరు చక్రవర్తి పాండిత్య ప్రకర పరీక్షించి జేతలర్పించాలనీ, ఆనుహోత్సవం తాను కల్పారా చూచి ఆనందించాలనీ పట్టు పట్టాడు. అలాంటి సందర్భంలో చక్రవర్తి అతని మాట కొదనదాని కిష్టపడలేదు. విద్య త్పరీక్షజరిపించడానికికాక శుభముహూర్తం కూడా ఏర్పాటుయిపోయింది.

అనంతరం కొన్నాళ్ళకు దక్షిణాపథ సార్వభౌముడు హేలసాతీవాహన చక్రవర్తి నిండుకేరొలగంలో కొలువై ఉండగా వందిమాగధు లందరు ముక్తకంఠాలతో కేవలం చేశారు. మహామాత్యుడు గుణాధ్య మంత్రి, శిర్వవర్మ, మరి కొందరు రాజ మంత్రులు తమ తమ సమచితాసనాలలో సమాసీనులైఉన్నారు. చక్రవర్తి కిరువైపులా చామరగాహిణులు వింజామరులు వీచుతూ ఉండగా విదూషకుడు విశ్వంధరశిర్మ నెమ్మది

నెమ్మదిగావచ్చి కొలువుకూటంలో ఒక మూల కూర్చున్నాడు. శిర్వవర్మ మంత్రి ఆనాటి విద్యత్పరీక్షకు అయినగురు గీర్వాణ విద్వాంసుల సేర్పాటు చేయించాడు.

ఆ అయినగురు విద్వాంసులను గుణాధ్య మహామాత్యులే ఎన్నుకొనాలని మొట్టమొదట అతిదైంతైనా పట్టుబట్టాడు.

కాని దానికి గుణాధ్యుడెంత మాత్రమూ అంగీకరించ లేదు. “మంత్రి వర్యా! ఈ ఎన్నిక మీరు చేస్తే ఒకటి నేను చేస్తే ఒకటినా! ఎంతమాట నెల విచ్చారు! దీనిలో మీరంతగా పట్టుబట్టి వలసినకేమి ఉంది! ఎవరు ఎన్నిక చేసినా ఒకటే!”

అని చాలా మృగుశుగా ఆ విషయం తేల్చివేశాడు. అయితే శిర్వవర్మ అంత మాత్రం చేత ఆ విషయంలో ఉపేక్ష వహించలేదు. గుణాధ్య మంత్రికి అన్ని విధాలా బాగా సన్నిహితులయిన గీర్వాణ విద్వాంసులనే పరీక్షకులుగా ఏర్పాటు చేశాడు. అందుచేత చక్రవర్తి ఆధ్వానంలోని వారంతా శిర్వవర్మ దాదోర్యము, రాజనీతిజ్ఞత వేనోళ్ళు ప్రశంసించారు.

కనక శే శిర్వవర్మ ప్రభువు వారి కృపా కటాక్షాని కంటిగా సన్నిహితులైన వారి సీ ప్రభువుల గుణజ్ఞత కది ఒక ప్రబలనిదర్శనమునీ శిర్వవర్మకు విశపడి వివబడనట్లుగా గుసగుసలాడుకొన్నాడు.

అంతలో గుణాధ్య మహామంత్రి ఆగామి వసంతోత్సవానికి ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటుకొన్న ప్రాకృత గాథలు కొన్ని శిర్వవర్మకు వివేదించాడు. ఆవిషయం చక్రవర్తి చూచి చూడనట్లుారున్నాడు.

“ఈ కవితావిషయం నావంటి అల్పజ్ఞాని కేమి తెలుస్తుంది! ప్రాకృత గాథాభిమానులు ప్రభువువారుండగా మధ్య నేతెంటివాణ్ణి!” అని ఆ గాథలు గుణాధ్యుని దగ్గరించి స్వీకరించి వెంటనే చక్రవర్తికి సమర్పించాడు. సాతవాహన చక్రవర్తి కటాక్షలేఖ ఒక ఊణకాలమా గాఢలవైపు, గుణాధ్యునివైపు ప్రసరించింది.

ప్రతివిషయము అత్యంత జాగరూకతతో గమనిస్తున్న విశ్వంధరశిర్మ దృష్టి ఒకమారు చక్రవర్తివైపు తిరిగింది:

“చక్రవర్తి తమ సుదీర్ఘ సేత్రాంతాలు కుంచించి ఏనోటి రూలో చనలో పడ్డట్లున్నాడు! ఇంకా రూపకప్రారంభానికి నాంది ప్రస్తావన జరగలేదేమ!” అని ఆలోచిస్తున్నా రేమో” అని విశ్వంధరశిర్మ కొంచెం జీజాసలో పడ్డాను.

అనంతరం శిర్వవర్మ తేలినిలబడి విద్య ద్వకేణ్దులందరికీ సవిషయంగా నమస్కరించి తత్కాలక రహస్య గురించి ప్రసంగించాడు:

“నావంటి అల్పజ్ఞాడీ కాలాపక

ఫిలిప్స్
★
BCA - 645 A
7 వాల్వ్లు, 6 బ్యాండ్లు ఎ. సి కేసి నా
ధర: రు. 650/-

మోడరన్ ఆటో స్టోర్స్, విజయవాడ-1

వ్యాకరణం చింతనకు ముగిసినా మేము ఆ కార్తికేయ స్వామి కరుణా కటాక్షం వల్లనే నిద్రించాము. కాకపోతే మహర్షి ప్రతిభా స్వామిని వ్యాకరణం వల్లనే నేర్చుకుంటామే!

ఆ వ్యాకరణం వలన అత్యంత క్లిష్టమయిన సంస్కృత భాషా భాషా సంభాగా గుగమునున్నదిని వైయాకరణ విద్వాంసులందరూ సెలవిస్తున్నారు. అది వారి ఆపార సౌజన్యానికి మాత్రమే తార్కాణమనీ నిజంగా నా వ్యాకరణంలో అంతటి ఘనత విహారేదనినీ నాకు తెలియకపోలేదు.

“అయితే ప్రభువు వారంతి సర్వం కాలంలో అంతటి గుప్తాస్వామిని సంస్కృత పాండిత్యం ఎలాగ సంపాదించగలిగారయ్యా! అని తామెనైనా ప్రశ్నించవచ్చును ప్రాకృతి విద్యద్వైతాన్ని, అపార ప్రతిభాశాలురు అయినందువల్లనే ప్రభువు నారా విధంగా అంతటి మహాపాండిత్యం సాధించగలిగారనినీ కార్తికేయ స్వామి కరుణా కటాక్షం వల్లనే నేనీ విధంగా నా ప్రతిజ్ఞ చేలించుకోగలిగాననినీ భావిస్తున్నాను ఇంతకీ ఇవన్నీ మీవంటి మహా విద్వాంసులు సెలవివలసినమాటలు! దీనిలో నా అవినయం మన్నించవలసిందని ప్రార్థిస్తున్నాను.

“తమ గీర్వాణ పాండిత్య ప్రకర్ష ఒక పారి విద్వాంసులందరికీ దవిమాపించ వలసిందని శ్రీ వారిని ప్రార్థింపగా మన అందరియెడల వారికుండుకున్నటువంటి ఆదరణ విశేషం చేతనే వారి విద్యత్పరీక్ష కంగీరించినారు. అది వారి ఆపారాదార్యానికి మాత్రమే తార్కాణం!”

శిర్యవర్మ ఈవిధంగా విన్నవించగానే నిండు షేకోలగా అంతటా సాగువాదాలు, అభినందన పరంపరలు చెలరేగాయి.

వెంటనే విద్యత్పరీక్ష ప్రారంభమయింది. పరీక్ష కేంద్రంచిన విద్వాంసులు, వాల్మీకి రామాయణ శోకాలు, కొన్ని ప్రాస్తావిక శోకాలు పఠించారు. దక్షవర్తి వెంటనే వాటికన్నీటి అరాలు అంతరార్థాలకు దా వివరించాడు. ఆవిధంగా ఒక గడియవరకు పరీక్ష సాగింది.

అటుపిమ్మట ఒక విద్వాంసుడు లేచి— “నార్యభూమా! తమ పాండిత్యం నిరూపమానం! ఇక ఎంత పరీక్షించినా దర్శిత దరణమే!” అన్నాడు.

వెంటనే కొలువుకూటంలో మార్పిడి నందనా లావిర్భవించాయి.

అంతలోనే మరి ఒక విద్వాంసుడు లేచి నిలుచున్నాడు:

“ఇంతటి సర్వకాలంలో గీర్వాణ పాండిత్యం సంపాదించడం అత్యద్భుతం! అయితే దీనికి శిర్యవర్మ మాకు వ్యాకరణం

చూడండి మెక్లెన్స్ దంతాల్ని ఎంత చక్కగా శుభ్రపరుస్తుంది!

పరిష్కరించడానికి సాధ్యం కాని దంతాలను నమస్వను ఈ మూడు టేబ్లెట్లను వినియోగిస్తున్నది అనే వస్త్ర అనుకోండి, వాని ముందుగాల్ని శుభ్రం చేయవచ్చు. వెనుక భాగాల్ని శుభ్రపరచవచ్చుకాని, ఆ పక్క మధ్యనున్న నయం చూడమిటి? అది మామూలు పద్ధతిలో తోసుటానికి అందేది కావు. అత్యంత అపాయకకరమైన విష క్రిములు, అక్కడే దాగివుంటాయి. పక్క అందాన్ని చెక్కు చెదరకుండా కాపాడుకోవలసిన వారంతా, ఎప్పుటికీ ప్రమాద కరమే అయిన ‘రైపాయిడ్స్’ను గురించి ఎప్పక దదివి తెలిసికోవాలి.

మెక్లెన్స్, మామూలు పద్ధతిని తోడుటలో అందని అపాయకకరమైన చోట్లకు సూటిగా చొరబడి శుభ్రపరచును.

దంతక్షయాన్ని అరికట్టుటకు అత్యంత ప్రధానమైనది అదే

మీ పగ్గమీద ఏర్పడిన జాడపారలో కొన్ని కొవ్వ పదార్థములున్నవి. దీనినే ‘రైపాయిడ్స్’ అని దంత వైద్యులు వినియోగించుచున్నారు. దీనిని ఎంతదాగా తోమినా పోవు. ఆ పారలోపలా వెనకా ఆమూల తమ తయంకరమైన వనిని సాగిస్తూనే వుంటాయి. అవి మీ పక్క మెరుగును తినివేస్తూనే వుంటాయి. ఆ దంతక్షయను అరికట్టడానికి జారిపెట్టు ఈ ‘రైపాయిడ్స్’ను క్రమం తప్పకుండా తొలిగిస్తూనే వుండడం.

దాని సురక్షితంగా, అతి శ్రమంగా ‘రైపాయిడ్స్’ను, సూటిగా సారించే గొణుమును మెక్లెన్స్ తరిగియున్నది. అదే దంత క్షయాన్ని అరికట్టుటకు అత్యంత ప్రధానమైనది.

మెక్లెన్స్ను క్రమం తప్పకు రోజుకు రెండు సార్లు ప్రతిరోజు వాడండి మరి, శ్రావణం వుంచుకొనండి. మెక్లెన్స్ రావళ్యంగం దంతాలే ఆరోగ్యవంతమైన దంతాల.

‘రైపాయిడ్స్’ని విశేషంగా తొలిగించడానికి ఉన్న ఒక్కటే మార్గం, వానిని తరిగించివేయడం. నోటినిదా సురగను తరిగించక అహ సున్నితముగాను.

క్రోరోపర్ కందినీ లభిస్తుంది

MTY-41-TBL

గణం కారణమో ప్రభువర్ణుల ప్రతిభా విశేషం కారణమో సరిగా నిరారణ చెయ్యలేక పోతున్నాము." అని నెమ్మదిగా కూర్చున్నాడు.

"రెండూ కారణాలే! దానికి శిర్వవర్ణా మాత్యుల ప్రతిభా విశేషంకూడా తోడైనది! ఇక చెప్పేయండి!" అన్నాడు విదూషకుడు విశ్వంధిరశర్మ.

సజాధ్యుడివంటా జాగ్రత్తిగా పరిశీలిస్తూనే ఉన్నాడు. తన కశ్యంతావులయిన విద్యాంసులుకూడా ముక్తకంఠావో చక్రవర్తి పాండిత్యం ఆకాశానికెత్తి ప్రశంసించే సరికరిడిక తన కన్నులే నమ్మలేకపోయాడు! అయినా ఎక్కడా చెప్పకెదలకుండా శిలాప్రతిమలా అలాగే కూర్చున్నాడు.

అంతలో విశ్వంధిరశర్మ తిరిగి లేచి నిలుచున్నాడు:

"మహా ప్రభూ! నూ తాతముతాత లందరు మహా సంస్కృతి విద్యాంసులు. చిన్నతనం నించి ఆకాశం యిగా

తిరగడం వల్ల నా కొక్కడికే వారి నైపువ్యం పట్టుబడలేదు. యితే శిర్వవర్ణామాత్యులొక చక్కని రాజమూర్తి వెయ్యడం వల్ల ఇక నాలంటివాడు కూడా సుఖపుగా మహా విద్యాంసుడై పోవచ్చును సందేహమేమీ లేదు. అయితే దీనివల్ల ఒక్క పెద్ద ప్రమాదం ఏర్పడేటట్లుంది. ప్రతిష్ఠాన నగరంలో నావంటి మందబుద్ధు లందరు ఇక మహా గీర్వాణ విద్యాంసు లయిపోయే పక్షంలో విరండిరిని పోషించడానికి ప్రభువులవారి కోశాగారానికి కేక్రిదాలనేమోనని భయంగా ఉంది! ఇది చాలా గాఢంగా పరిశీలించవలసివచ్చింది! ఆ పై మరీ తమ చింత!"

అటుపిమ్మట పరీక్షక విద్యాంసు లిద్దరు ముసరు ప్రసంగించారు. వారంతా చర్చితి చర్చణంగా చెప్పినదీ చెప్పుకుపోయారు.

అంతివరకు సజాధ్యుడు తన లేచి నిలబడి ప్రసంగించడాని కిష్టపడనే లేదు. కాని శిర్వవర్ణ ఆతనిని విడిచిపెట్టలేదు. సవినయ

నంగా లేచి నిలుచున్నాడు. ఒకసారి చక్క వర్తి ముఖం పరిశీలించాడు. ఇంకొకమారు సజాధ్యుని ముఖంపైపు చూచాడు. నెమ్మదిగా అంగుళిస్తాడు:

"ఎంద శిర్విచిదాల ప్రశంసించినా మహా మాహాత్యుల అభ్యున్నతి లభిస్తే తప్ప చక్రవర్తి కింకా సంత్తి ప్తీ కలిగినట్లు కనబడదు. ఇంతకీ మరి సజాధ్యుమహాత్యు లేమని నెలవిస్తానా!"

ఆ పై సజాధ్యునికి ప్రసంగించక తప్పలేదు. అతడు సుఖాల సేతాలతో సదస్సంతా ఒకమారు పరిశీలించాడు. ఎక్కడా చెప్పకెదలకుండా ఒక చిరువత్స చిలక రించాడు:

"ఇది గీర్వాణ విద్యాంసులవరికీ పర్యవీక్షణం! ఎందుచేతనో శిర్వవర్ణామాత్యుల తపోబలం వల్ల, వ్యాకరణం వల్ల గీర్వాణానికి అందరికీ కరతలములక మైనది.

(53-వ పేజీ చూడండి)

దేశ ప్రజలలో నూటికి 1.68 మంది మాత్రమే లోధ్ర సంగతి వినీవుండలేదు

వాడువారిలో నూటికి 58.06 మంది అన్ననిది:

- ★ "చాలా మంచిది"
- ★ "బహు దోడ్దది"
- ★ "మంచి గుణమిస్తుంది"
- ★ పూర్తిగా సంతృప్తికరమైనది"

స్త్రీలకు వరప్రసాదం లోధ్ర

కేవలమిదం ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, హైదరాబాద్-14

LODHRA

Grant M/KK/2

ఆంధ్ర రాష్ట్ర మనకు విశేషం:

నీ తారామ్ జనరల్ స్టోర్స్, మెయిన్ రోడ్, విజయవాడ.

అంటూ ఇంటూ

కాంతా రావు పట్టుదలగా దినపత్రిక దురువుతున్నాడే గాని విషయాలేమీ మనస్సుకు పట్టడం లేదు. ఆ సంగతి తెలుసునే ఉంది. అయినా చదవడం మాని కూర్చోడం మరి కష్టంగా వుంది. ఊరికి నే కూర్చుంటే తోడి ప్రయాణీకులతో తప్పనిసరిగా మాట్లాడవలసి వస్తుంది. ఇప్పుడు తన మనస్సు కులాసాగా లోకాభి రామాయణం చర్చించే పరిస్థితిలో లేదు... తనను కాంతి ముగా పేరుకు చదువుకోని చిచ్చేట్లు కూడా లేరు తోటి ప్రయాణీకులు. ఒకరిద్దరు ఆ మధ్య కాకితాలిలా ఇస్తారా? అంటే నిర్భాగములుగా చెప్పేవాడు. “నేను అంతా చదవంకే ఇబ్బందు; చదివేక పూర్తి పేపర్ ఇస్తాను. నాకు తిరిగి ఇవ్వకక్కర్లేదు నాదా!” అనే కొడు గాని, అలా అన్నందుకు తనగురించి ఎదుటివాళ్లు ఎముమకుంటారో అన్న సంగతి చం మెలవడంతో తనను తానే పనులించు కొన్నాడు. “పిల్లిచం వచ్చినట్లు అనుకోనీ. నాకు పిల్లికూ ఎమిటి సంబంధం? మళ్ళీ ఎప్పుడయినా కలుస్తామా లేదో—కలిసినా గుర్తుపడదు. ఇటువంటి వాళ్ళకు నా గురించి ఎటువంటి అభిప్రాయం కలిగితే నేమిటి వచ్చం? అంతరితకు అలోచన బాగానే సాగింది. ఆ తరువాత నే తాను అణచిపెట్టు కో నాలను కొంటున్న స్ఫురణ తైటికి వచ్చింది.

రైలు దిగడంతోనే విడిపోయే ఈ మనుష్యులకు పేపరు దురువుకొందు కివ్వడంవంటి చిన్న విషయంలోనే మనసు ఇంత గాగుంజాటు పడుతున్నాది కదా, ఇంతకాలం కలిసి ఉండే, ఆజన్మాంతర కలిసి ఉండవలసిన తనకూ కాంతికూ ఈ కొద్దికోజుల ఎడబాటే ఎంతో ఎడాన్ని తెచ్చిపెట్టడం వింత కాకపోయినా మనసుకి చాలా కష్టం కలిగించడంలో సందేహం ఏమీ లేదు.

ఉద్యోగరీత్యా, వ్యాపారరీత్యా, ఇంకా ఇతర కారణాలవల్ల భార్యభర్తలు ఎడంగా ఉండవలసి రావడమన్నది, ఒక్క తిమిరకే కాదు, ఎందరికో వర్తించేదే. అయితే అంత మాత్రంలో ఇలా.....

మనసులో కూడా తక్కిన సంగతిని ఉపసంహరించడం కష్టంగా తోచింది కాంతా రావు.

కాంతా తనూ తను పెళ్ళి అయినతరువాత ఈ పది సంవత్సరాల కాలంలోనూ ఇదివరకెన్నడూ ఒక్కరోజయినా విడిగా ఉండలేదు ఏమో చిన్న చిన్న అభిప్రాయ భేదాలూ పీచులాటలూ అప్పుడప్పుడు సంభవించినా మొత్తానికి తనుది అనుకుల దాంపత్యమనే అనుకోవాలి. ప్రధానమైన అన్ని అంశాలలోనూ కాంతితో ఏకీభవించింది. ఆమె మూలంగా తాను కాంతిమూ సౌఖ్యవంతిమూ అయిన జీవితాన్నే సాగించాడెంతకాలమనూ... కాని, కాని...

ఈ పక్షి కాలంలోనూ తాను కన్న కల నేటికి నిజమయింది. తాను ఒక హైస్కూలుకి ప్రధానోపాధ్యాయుడు కాగలిగేడు. కాని కాకపోయి ఉంటే నే బాగుండేదేమో? ఈ ప్రధానోపాధ్యాయ పదవి

మంతల ప్రేమానుభవం

అంటూ వచ్చి ఉండకపోతే తనకు కాంతిని విడిచిపెట్టి దూరంగా వెళ్లి ఉండవలసి వచ్చేదే కాదు. దూరంగా ఉన్నంత మాత్రంలో మురిగిపోయిందేముంది? ఎందరో మంది అలా ఉంటున్నారు. అయినా తన దురదృష్టం కాకపోతే, ఈ గండు మూడు నెలలకే ఇటువంటి పుకార్లు చెలరేగాలా? ఈ అపవాదులు లేవదీసేవాళ్ళకు వివాహి ఒరిగిపడే దేముంటుంది? ఆ మాయకు లయినవాళ్లు ఆరాటపడుతూ ఉంటే మాడపడే అదృశ్యకం విషయమయిన అనందం.

భార్యభర్తలు కొంతకాలం ఎడంగా ఉన్నారనే సరికల్లా అపవాదులు తప్పవన్నది ఈ వాటి సంగతి కాదు. నాకు సీతా మహాసాధ్వీక తప్పింది కాదు. క్రిరామచంద్రుడంతటి వాడికి తన మనస్సులో స్పష్టంగానే తెలుస్తూఉన్నా లోకాపవాదాన్ని ఆధారం చేసుకొని నిండు మాలాని అడవుల్లో విడిచి రమ్మని అజ్ఞాపించవలసి వచ్చింది. ఏం చేసినా అరిడీకి సీతా సాక్ష్యం విషయంలో ఎటువంటి అనుమానంలేదు. కేవలం ఆదర్శ ప్రభువుగా దీక్షనవరంజన క్రియాదీక్షతర్పి దురై ఆమెను విడిచిపెట్టేను. విడిచిపెట్టే

బడిన సీతా సాధ్వీకి కూడా తన విషయంలో భర్తకు ఎటువంటి అనుమానములేదనీ, కేవలం తౌక్యవ్యవహారంగా తప్పనిసరిగా అలా ప్రవర్తించవలసి వచ్చిందనీ తెలుసును.

తాను కాంతా మాయూల మాపవులు. తను మధ్య నిజంగా ఎటువంటి వైమనస్యమూ రాకుండా ఉండాలే తప్ప, తను విన్న ఈ పుకార్లలో ఎన్ని వనంతు సత్యమైనా మరి తను తలపెత్తుకొని తిరగగలడా? అందరూ తనను వేరెత్తి చూపుతారు. అది వరుకు అసత్యం సంగతి ఉండే మూలము తాను ఈ గండు మూడు నెలల్లోనూ ఎంతో క్రమబద్ధంగా చేసేడు విద్యార్థులూ, ఇతర ఉపాధ్యాయులూ మొదల్లో తానంటే కంటగింమకొనినా క్రమంగా తనను అర్థం చేసుకొన్నారు. విద్యార్థులు విషయవిశేషాలలవరమకొంటున్నారే; ఉపాధ్యాయులు కాంతిగా సంభాషించగా సహకరించడం ప్రారంభించారు. ఇటువంటి పరిస్థితిలో తనను గూర్చి, ఇటువంటి అపవాదు నిజమని యాభిప్రాయం కేమయినా ఉందా? తన ఇంటిని ఇల్లాలిని అనుపు ఆజ్ఞలలో ఉంచుకోలేనివాడు ఇతరులను అజ్ఞాపించడం హాస్యాస్పనం గా ఉండదా?

గౌరవాగౌరవాల మాటకేం, తన కాంతే తనకు కాకుండా పోయిపప్పుడు తన జీవితానికి అర్థం ఏముంటుంది? ఆ నిరసమయిన, అవమానితమయిన జీవితాన్ని సాగించేకంటే చావడం మేలు. అయితే, అసమర్థుడుగా వటి నే చచ్చిపోవడమేనా? ప్రతిక్రియ చేయకుండానేనా? ప్రతి క్రియ? ఎవరినా? ఎవరినా? చేమిటి, వాడు సుందరంగాడే ఇంతకీ కారణం—మేనల్లుడు కదా అని చపచిచ్చినందుకు తన కాపురానికే ఎసరు పెడతాడా? అయినా కాంతి, ఏమీ పసిపిల్ల కాదు—తన జ్ఞానం తనకి ఉండవద్దా? సుందరంగాడు వయసులో తనకంటే చిన్న కూడా! అయినా కామం కన్నుగప్పినవ్యడు వయసు వరుసల విడతూ ఏముంటుంది? ఈ ధ్వజవారం ఎంతకాలంగా సాగుతుందో? తానిప్పుడు ఊల్లో లేవందువల్ల తైటవడిందేమో?

ఏమో ఇవంతా అబద్ధం ఎందుకు కాదునా? అయితే తన అప్పుడవనంలే

అవిడ వరలక్ష్మమ్మగారు చెప్పినట్లు ఇది వరకు తానున్న పట్టిలోనే వాడు సుందరం వచ్చిపోతూ ఉండవచ్చును. దానినే కిట్టని వాళ్ళు చిలవలు పలవలు కల్పించి ఇలా పెంచి ఉంటారా?

అయినా అప్పుడు కొంత తనతోపాటు ఉద్యోగానికి శిలపుపెట్టి వచ్చేస్తానంది. "వాళ్ళు మీరున్న ఊరికే బదిలీ చేస్తే మంచి మాట. లేకపోతే ఉద్యోగం మానేస్తాను గాని, నేరే ఉండనంది—తానే బోస్ పరిచేడు. ముందుగా శిలపుపెట్టి, శిలపులో ఉండగానే బదిలీ చేయమని కోరి లే ఆధికారులకు కోపంవస్తుందనీ, వెయ్యిదిగా పట్టు దిలగా ప్రయత్నిస్తే తప్పకుండా వాళ్లే న్యాయం ఆలోచించి ఇద్దరినీ ఒకచోటికి వేస్తారనీ నిచ్చడమైతే, అప్పటికి కొంతకు అంతగా ఇష్టంలేదు.

అటువంటి కొంత ఈ రెండు మాడు "నెల్లో"నూ ఇంతలా మారిపోయివుంటుందా? ఏమో, ఎవరు చెప్పగలరు? ఎప్పుడెప్పుడూ కూర్చున్నప్పుడు కొద్దిసేకాల్లోనే కదలా?

కాని, ఇప్పుడు తాను వెళ్ళినందువల్ల పరిస్థితి అంతా చక్కబడుతుందని విమిటి నవ్వుకంటే తన ఎదుట వాళ్ళ మామూలుగానే ఉండవచ్చును. అసలు తను ఈ అనుమానాన్ని తెలుపడం ఎలాగ? నిజమేకాదో తెలుసుకోవడం ఎలాగ? తాను బయలుదేరి నవ్వుడు అనుకున్నట్లుగా ఆమెచేత శిలపు పెట్టించి తనతో తీసుకుని వెళ్ళినంత మాత్రంలో ఈ సంశయం నివృత్తికొవడం ఎలా? అంతకుంటే తాత్కాలికంగా ఎంత కష్టమయినా తన అనుమానం నిజమేనని ఋజువయిపోవడం మంచిది.

ఇప్పుడు తాను వెళ్ళడం తిన్నగా ఇంటికి వెళ్ళకుండా ఊళ్లోనేవుండి రహస్యంగా వాళ్ళ ప్రవర్తనను కనిపెట్టలేకే అది వాస్తవ మవుతుందా? ఊళ్ళ అందరూ తనకు తెలిసినవాళ్లే. ఎవరికీ తెలియకుండా ఎలా ఉండడం?

ఎలా ఉండడం అంటే లాభంలేదు. ఎలాగో పిలుచేసుకోవాలి. ఎవరికంటూ పడకుండా తన యింటిని తానే దొంగలాగ

సమీపించాలి. గూఢచారుడిమాదిరిగా పరిస్థితి అంతటిదీ ఆకలింపు చేసుకోవాలి. అవసర మయితే మరి నాలుగురోజులు శిలపు పొడి గించి ఇదేదో నిస్సంశయంగా తేల్చుకోవాలి. ఇక్కడ ఇంటిదగ్గరే అయితే నలుగురికంటా పడతామేమోనని భయం ఉండవచ్చును. అందుచేత వాడు సుందరంగానే బసమీద కూడానిపూ ఉంచాలి లేక అదీఅంత మంచి స్థలం కాదేమోనని ఇంకేదయినా సమావేశస్థలం ఏర్పాటు ఉండేమో అదీ తెలుసుకోవాలి ఇటువంటి విషయాల్లో వెంకటేశ్వరులూటి వాడు గొప్పగా పనిచెయ్యగలడు గాని, మొత్తానికి ఏమీ లేకపోతే చాలా అవమాన ముగా వుంటుంది. నాడూ ఊరుకు నేరకం కాదు. అడిగిన వాళ్ళతోనూ అడగనివాళ్ళ తోనూ బహిరంగరహస్యంగా చెప్పేస్తాడు. ఇటువంటి పరిస్థితిలో ఎంత ఆత్మల సహాయమూ పనికిరాదు, అంతా స్వయంగా నడిపించవలసిందే.

రెలు మామూలుకంటే ఒక గంటన్నర లేటుకొవడమూ మంచిదే అయింది. తను ఊరు స్టేషను చేరుకోనేసరికి రాత్రి ఎనిమిది న్నర అయింది. ఇప్పుడైనా స్టేషనులో ఎవరూ తెలిసినవారు కనబడకుండా ఉండాలి. కనిపిస్తే తాను వేసుకున్న పళ్ళకం అంతా భగ్గువవుతుంది. ఇంతవరకు బాగానే ఉంది. రెలులో తను ఊరివాలే వరూ తారసపడలేదు. రెలు ఆగగానే కాకుండా, బయలుదేరి పోయేవరకు అగ్గి, అప్పుడు ఎవరికంటా పడకుండా చల్లగా జారాకోవాలి.

స్టేషను ఘట్టంకూడా అనుకున్న ప్రకారమే సాగిపోవడంతో కొంతరావుకుకొంత నిబ్బరం కలిగింది. ప్రయాణికుల కోలాహలం అణగిపోయి, స్టేషను ప్రాంతం నిశ్శబ్దంగా ఉంది. ఒకటి రెండు జట్కూరు కంటే ఎక్కువలేవు. కొద్దిగా రిక్టోలకూడా మిగిలిఉన్నాయి. తనకు రిక్టోమీది వెళ్ళడమే అలవాటయినప్పటికీ, నాకు మాత్రం కొంతరావు జట్కూమీదనే ఊళ్ళోకి బయలుదేరేడు. జట్కూలో కూర్చున్నా, తెలిసినవారెవరైనా గుర్తిస్తారేమోనని, వెమీద వాణ్ణిపట్టుకొని మరి కూర్చున్నాడు.

తను పిథి మొగను, జట్కూ దిగిపోయి, జట్కూమనిషికి చెబులిచ్చి, పంపించేసేడు. ఒక్కమనిషి తను చెప్పిన భేదానికి ఒప్పుకొని ఏమీ చేపట్టకుండా చెబులివ్వడం, అసలే భేదం దొరకనమో అని భయపడిన జట్కూమనిషికి, చాలా సంతోషం కలిగింది. మూడు గుగా ఈలవేసుకుంటూ జట్కూను స్టేషను వైపుకు వెళ్ళిపోతేడు. జట్కూ ఇంటికి కని

పించినంతవరకూ అటే చూస్తూ నిలబడి పోయేడు కొంతరావు

మళ్ళీ తన కింక రైస్ తో విమూఢతా తన్ను ఆక్రమించుకొంది. సరిగా వంద గజాలుకంటే ఎక్కువదూరంలేదు తన ఇల్లు. తనఇంటికి—తన హృదయేశ్వరి కొంతవద్దకు వెళ్ళడానికి తనను సంతోషం పట్టుకున్నది ఇప్పుడు. ఇదివరలో ఇలా జరుగుతుందని ఎవరైనా జోష్యం చెప్పిఉంటే నమ్మకం అసాధ్యమయి ఉండేది తనకు.

ఇప్పుడు తాను ఇంటికి వెళ్ళేసరికి కొంత ఒక్కటే ఉంటే తన అనుమానం నిరాధారమైందేనా? ఆదలా మరుగుతుంది ఈ ఒక్కనాటి మంచితనం, గతకాలంలోని దుష్ప్రవర్తనను తుడిచివేసుజాలరుకదా?

తనకిప్పుడున్నవి రెండు దారులు: ఒకటి, వాళ్ళ దుర్బుధిత్వం, తనకశ్చిత్ తాను చూసి, పట్టుకోవడము. రెండు, వాళ్ళను వారం, పదిరోజులు కనిపటి ఉండి, వాళ్ళలో విదోషమూలేదని నిశ్చయించి వచ్చి అప్పుడు కొంతను తనతో తీసుకొని పోవడము.

సరే ఇదంతా ఇదివరకు ఆలోచించినదే, ఇక్కడ ఇలా నిలబడిఉండకంవల్ల ఏం ప్రయోజనం? ఈ పిథిలో అందరూ తనకు తెలిసినవాళ్ళే. ఎవరికంటేనా పడవచ్చు. అందుమూలంగా తన పళ్ళకం నెరవేరడానికి ఆటంకాలు కలుగుతాయి. అంచేత కొద్ది క్రమం, చక్కచక్క సాగించాలి.

ముందుగా ఇంటిని గమనించి తరువాత అవసరమైతే వాడి బసని పరీక్షించడం,— ఆతరువాత సంతాపి అప్పుడే నిర్ణయించుకోవచ్చు.

ఇల్లు దగ్గరపడుతున్న కొద్దీ కొంతరావుకి తనను వెనకనుండి ఎవరో బలవంతంగా లాగుతున్నట్లు అనిపించింది. వాదాలు నేలకు తలబుట్టట్లు లేదు. స్థిరమైన కౌపదాన, ఇంకో చలి కొంచెం డంబునేఉన్నా మొగం అంతా చెయివతో తిడిసిపోయింది. తన ఈ ఆసక్తితో లక్షాజాలకు తనమీద తనకే చాలాకోపం వచ్చింది ఇప్పుడే ఇంత కంగారు పడితే, ముందుముందు ఎలా నిగ్రహించుకు రాగలను.

మొగం తుడుగుకొని ఎలాకొవలసిఉంటే అలా జరుగుతుందని, ముందుగా ముగులులను కొని తిట్టుబుచ్చడంకంటే ఎక్కువగా నిశ్చయించుకొని నాలుగు అడుగులు పనేస్తోలేదా ఎదురిస్తాడు వాళ్ళెవరైనా వాడేదో పరధ్యావంగా ఆలోచించుకుంటూ సాగిపోవడం వలకానీ, లేకపోతే తను మొగం దిందుకొని వదిలి వడిచినంతమాత్రంలో సురుపట్టలేక పోయేవాడుకాదు

తనుఇంటికి దగ్గరగా ఎంకోటికే దీపం (సీ-న పేజీ చూడండి)

నారసింహ లేహ్యము

ఇంగారతో చేరినది. మేవము నికాక, నివృత్తువ వగైరా హరించి ఇంము రైస్ వృద్ధి కల్గించును. 20కు. డబ్బీరు, 3-4-0 పోస్టేజీ అ 1-1-0 పి. సి. పి. అండ్ కో, (ఆయుర్వేద వమాజం) పెరిదేపి (పోస్టు) — వెల్లూరుజిల్లా.

వెంగళిమూలం విజయలక్ష్మి భూపతి దేవరెడ్డి

30

మర్యాదనుం రాజామాట్ స్వేచనలో రైలుమారు. అపూ కళ్ళలో రెండువారు రైలుబోర్డు నలకలుపడ్డా, వాడు బోజులా కిటికీలోంచి ముఖం బయటికి పెట్టి చూస్తూ నేరూర్చున్నాడు. స్వేచన స్వేచనలో ఉన్న వాటి నేమంటారు? సిగ్నల్ లా? అని వాలతూ, పెకిలేస్తూ ఉంటాయి ఎందుకు? రైలు ఆగేటట్లు అరుగులాగా ఎత్తుగా కట్టిన రాతికట్టడాల... వాటిని ప్లాట్ ఫారం అంటారా? కొయ్యచెక్కల మీద ఇంగ్లీషులోను, బెంగాలీలోను అన్ని స్వేచనల పేర్లు పెద్ద పెద్ద అక్షరాలతో రాసి ఉన్నాయి - కుడర్ గాఢి, గోవిందపూర్, బాన్సుర్. రైలు బయలుదేరబోయేముందు గంట మోగుతుంది. టంగ్, టంగ్, టంగ్, టంగ్ - వాలుగు దెబ్బలు. అపూ రెక్కు పెట్టాడు. ఒక పెద్ద ఇనుపద్రాకానికి చుట్టూ పిడులున్నాయి. వాటిని త్రిప్పే సిగ్నల్ కుడుతుంది - కుడర్ గాఢి స్వేచనలో అపూ స్పష్టంగా గమనించాడు...

సర్వజను ఈ దశాంతో మొత్తం రెండు వారు ఎక్కింది రైలు. మొదట యెప్పుడో కాలంవాడు-అప్పుడాయన కాకిమంచి కొత్తిగా వచ్చి కాపురం పెట్టాడు. జ్యేష్ఠ మాసంలో ఆ డింఘాటాలోని-యంగళి కిలోర్ దేవుణ్ణి చూడటానికి వెలింది. అది ఇప్పటి మాటా? ఆమె ఎంతో ఉత్సాహంతో ప్రతి స్వేచనలోనూ ఎక్కడి గోజువాన్ని తొంగిచూస్తోంది - ఆ డింఘాటా ఎక్కుతున్నాటో, దిగుతున్నాటో. వాళ్ళ ముఖాలు, వాళ్ళ చీరలు, నగలు, ఎలా ఉన్నదీ గమనిస్తోంది. జగన్నాథపూర్ స్వేచనలో నుంచి మరమరల ఉండటం అమ్మతూ ఉండటం చూసి, కొడుకుతో "అపూ! మరమరల ఉండటం తింటావురా?

నీ కిష్టం గా, కొనిపెట్టనా?" అన్నది. స్వేచనలో టెలిగ్రాఫ్ తీగమీద ఏడో పక్షి ఊరుతూ కూర్చుంది. అపూ దాన్ని ఎగాదిగా చూసి చూసి, ప్రేరేతో చూపిస్తూ "అమ్మా, చూడు, ఎవరి ఇంట్లో పంజరంలో నుంచో మైనా పారిపోయి వచ్చింది" అన్నాడు.

నెహాటీ స్వేచనలో రైలుమారి, గంగానది వంతెనమీద నుంచి, రైలు వెనుకూండగా నూర్యుకు ఆ ప్రమిస్తున్నాడు. సర్వజను కన్నార్పకుండా చూస్తోంది. అద్దరినుంచి గాలి రయ్యే కొడుతోంది. గంగానదిలో పడవలు, రెండు వైపులా చక్కటి యిళ్లు, తోటలు—ఇలాంటి దృశ్యాలు జీవితంలో చూడలేదామె. కుర్రవాడికి చూపిస్తూ

అనువాదిం:
మందిపట్ల సూర

"చాళాళిరా అపూ! అడుగో చాగడ" అన్నది తర్వాత చేతులు రెండూ కిరస్సున గీలించి, "తల్లీ! గంగాధివానీ! నీ మీదుగా వెళుతున్నాం; తప్ప ఎంచకు తల్లీ! కాకి వెళ్ళాక మారేకుపత్రి, కుందారపూలతో నిన్ను పూజిస్తాను. అపూని కాపాడు తల్లీ, ఎందుకు వెళుతున్నామో అది నెగవేరట్లు చెయ్యి, అక్కడ ఆశ్రయం దొరికేట్లు చెయ్యి తల్లీ!" అని ప్రార్థించింది.

అసందంతో, గరుర్యాటుతో, అనిశ్చితత్వంలోని నిరూఢతతో ఆమె హృదయం రెపరెపలాడుతోంది. ఇలాంటి మనఃస్థితి ఇతిఃపూర్వమెప్పుడూ ఆమెకి అనుభవం కాలేదు. మంచికాని, చెడుకాని-ఇలాంటి విముక్త జీవితానందం తొలిసారిగా చవి

చూడటం ఇవాళే వెదురుతోపులో నాలుగు దశా మధ్య స్వల్పపరిధిలో గడిచిన తన చిరకాల గ్రామజీవితంలో, ఇలాంటి సచల దృశ్యాలు, ఒక రకమైన అభివ్యక్తివేగం, ఇంత అపురూప రోమాంచము తోటి నన్ని మీర పరిచయం ఆమెకి ఎన్నడూ కలగలేదు. చుట్టూ గోడలు నిర్మించుకుని తనకుతానే సంకుచితం చేసుకున్న ఆ గుడిగుడి కుందపు జీవితం వెలిపోయింది, వెలిపోయింది... ఆ పశ్చిమదిశను ఆ ప్రమిస్తున్న నూర్యునిమీదనే దృష్టి నిలిపి, నదీనదాలను, నీలి నీలమైన వాటి వెలిపోతోంది. ఈ వాటి వెలిపోవటంలోని వాస్తవిక ప్రత్యక్షమే ఆ నుభవంలోకి వస్తోందివాళ. ఏడాది క్రితంకూడా నిశ్చింది పురంలోని యింటో వచ్చుకుని ఎన్నో రాత్రులు, పీల్చే ఒకసారి చాక చాకాని, కాలిగండ్ల గాని గంగాన్నావానికి వెలివస్తే వాపుతుందని ఎంత ఆలోచించింది. అప్పుడిది అసాధ్య మయినదని తోచింది. కాని ఇవాళ!

బ్యాండెల్ స్వేచనకి రైలు ఇంకా వేసటికి వస్తుందనగా, ఎదురనున్న పెద్ద రైలు మీదనుంచి, ఓ పెద్దరైలు నువ్వున మంటూ వెలిపోయింది. అపూ విస్తుపోతూ అటే చూసాకూర్చున్నాడు. ఎంత స్వని! బ్యాండెల్ స్వేచనకి రాగానే వాళ్లు రైలుదిగారు. ఇటూ అటూ ఇంజను పరుగెత్తుతున్నాయి. పెద్ద పెద్ద గూడ్సు ట్రెయిన్లు స్వేచనని గజగజలాడిస్తూ ఆయను నివిహలయినా వ్యవధి లేకుండా వెలిపోతున్నాయి.

ఇటూ-అటూ ఇంజనల కూతలతో చెవులు దిబ్బిళ్లు పడుతున్నాయి. అటు నుంచి ప్యాసింజరు రైలాకటి బయలుదేరింది; గారు పచ్చబెండా ఊగిస్తున్నాడు. సందేశాల్లో స్వేచనకు తూర్పు-పడమరల రైలులనిండా లెక్కలేనన్ని సిగ్నల్ లు, వాటి ఎర్రదీపాలు పచ్చదీపాలు కళ్ళకు బిగ్గోమంటున్నాయి. రైలు, ఇంజను, గూడ్సులు, జనం...

జరిగిన కథ:-

నిశ్చిందిపురం బెంగల్లోని మారుమూల కుగ్రామం. ఆ ఊళ్లో చితికిపోయిన మధ్య తరగతి సంసారి హరిహరరాయ్. అతని భార్య సర్వజయ. కూతురు దుర్గ. హరిహరరాయ్ పెళ్ళయిన తరవాత కొంతకాలం దేశాలు పట్టిపోయి, శాస్త్రాలు, కావ్యాలు చదివి పండితుడై, పదేళ్ళకి తిరిగివచ్చి కావరంపెట్టాడు. దుర్గ పుట్టిన చాలవళ్ళకి అతనికి కొడుకు పుట్టాడు. వాడిపేరు అపూ. ఇంట్లో ఎప్పుడుచూసినా 'ఇవాళ ఎలా గడుస్తుందిరా భగవంతుడా' అనే చింతే. కాని పిల్లల కిదేం పట్టింది? దుర్గకి ఒక్కనిమిషం ఇంట్లో కాలు నిలవదు. ఎప్పుడూ ఏ తోటలోనో, ఏ చెట్టుకిందనో ఆడుకుంటూ ఉంటుంది. అపూ ఎప్పుడూ ఊహలోకంలోనే గడుపుతాడు. వాడికి ప్రతిదీ కొత్తే. ప్రతిదీ వింతే. వాడి జీవితపరిధిలోకివచ్చే ప్రతి సాధారణవిషయమూ అసాధారణమైనదిగా, అద్భుతమైనదిగా వాడికి కనిపిస్తుంది. బడి చదువుకూడా వాడికి ఏమీ అంటలేదు. ఇంట్లోనే తండ్రితాలూకు పుస్తకాలన్నీ చదివేస్తూ ఉండేవాడు. ఒకసారి వాళ్ల ఊళ్లోకి ఒకనాటక సమాజం వచ్చింది. వాళ్లువేసిన నాటకాలు చూసి అపూ తనమయ్యడైపోయాడు. తనుకూడా పెద్దయ్యాక నాటక సమాజాల్లోచేరి నటించేవాని కలలు కన్నాడు. తను చూసిన నాటకం కథ ఆధారంగా స్వయంగా ఒక నాటకంకూడా రాసేశాడు. మొత్తానికి వాడి ఆదర్శాలకు ఆకాశమే అవధి. దుర్గకి మంచి సంబంధం వదన్నా చెయ్యాలని తల్లి ఆవేదన పడేది. కాని మంచినంబంధాలనేవి హరిహరరాయ్ కుటుంబానికి ఎన్నటికీ అందని మ్రానిపండ్లే. ఎప్పుడో ఏదో అదృష్టం కలిసినవచ్చి తమ సంసారం బాగుపడుతుందనీ, దుర్గ గొప్ప ఇంటి కోడలైపోతుందనీ, అపూ పెద్దవాడై ప్రయోజకుడై తమ కష్టాలు గట్టెక్కిస్తాడనీ ఆమె కలలు కనేది. కాని ఆ కలలు కల్లులుగానే మిలిలిపోయాయి.

ఒకసారి దుర్గకి జ్వరం పట్టుకుని ఎన్నాళ్ళకి తగ్గలేదు. హరిహరుడు ఊళ్ళోలేడు. తల్లి, పిల్లలూ తిండికికూడా మొహం వాచిపోయారు. ఆఖరుకి ఒక భయంకరమైన రాత్రివేళ, వర్షం ప్రళయంగా కురుస్తున్న వేళ దుర్గ ప్రాణవాయువులు అనంతంలో లీనమైనాయి. ఆమె జనన మరణ, సుఖదుఃఖ ద్వంద్వతీతమైన ఏదో అజ్ఞాతలోకానికి వెళ్లిపోయింది. హరిహరుడు ఊరినుంచి తిరిగి వచ్చినతరవాత కాని దుర్గ మరణం వార్త అతనికి తెలియలేదు.

★ పథేర్ పాంచాలి ★

రాత్రి కాస్త ప్రాథుపోయాక వాళ్ళ కాకి రైలు వచ్చి పాటి ఫారంమీద ఆగింది. రికాలమైజ పీచున్, అంతులేని జనం, పర్వ జయ దిమ్మెరపోతోంది, ఆ గుంపులో నలిగి పోతూ, అలవాటులేని, మొద్దువారిన పాదాలతో థిర్త వెనుక వెనుకనే నడుస్తూ ఓ పెట్టె గుమ్మంమందుకువచ్చి నుంచోగానే, హరిహరుడు ఎలాగో ఆ గుంపును త్రోసుకుంటూ, వణికిపోతున్న భార్యను, దిమ్మెరపోయిన కొడుకునీ, రైల్వోకి ఎక్కించి, బెంచిమీద కూర్చోపెట్టి, కూలివాళ్ళ సహాయంతో మూటలూ అట లోపలకు చేరవేశాడు.

తెల్లవారగట్టికి పర్వజయకి మొకం వదిలిపోయింది. రైలు వాయువేగంతో పరుగెత్తుతోంది - మైదాకాలని, చెట్లని, భూమిని

'మమైకం' దేస్తూ వరుగెత్తుతోంది. రాత్రి రైలు కదా అని అందరూ ఒక పెట్టెలోనే ఎక్కారు - హరిహరు డామెని ఆడవాళ్ళ పెట్టెలో ఎక్కిందలేదు. రైల్వో గుంపు మొదట ఉన్నదానికంటే తగ్గింది. ఒకొక్క బెంచిమీద ఒకొక్కరు చాచుకు పడుకున్నారు. వైబల్లమీద ఓ కాబూలీ మనిషి గుర్రు కొడుకున్నాడు. అపూ ఎప్పుడు లేచాడో కిటికీలోంచి ముఖం బయటికి పెట్టి నోగు తెరుచుకు చూస్తూ కూర్చున్నాడు.

హరిహరుడు మెగుకుత వచ్చి లేచి, "అలా బయటికి చూస్తూ కూర్చోకురా, బోగు రవ్వలు పడతాయి కళ్ళల్లో" అన్నాడు కొడుకుతో. బోగు రవ్వలదేముంది? అటే అంత ప్రమాదం లేనది. కళ్ళురెండు ఊడి పడి

పోయినా సరే, కిటికీలోంచి చూడకుండా కూర్చోటం మాత్రం వాడి కసాద్యమయిన సంకతి. అపూ ఇంచుమించు రాత్రంతా అలాగే కదలకుండా కూర్చున్నాడు. అమ్మ వాన్నా అంటే నిద్రిపోతున్నాడట, కాని తానెన్నెవ్వి చూశాడు! ఎన్ని నేపథ్యాలనో రైలు ఆగలేదు. దీపాలు, జవంతోసహా ఆ నేపథ్య తుమ్ముమని పోయే తారాజాత్యల్లా ఎలా తప్పుకుపోయాయి! ఓ రాత్రివేళ ఎప్పుడో కాస్త నిద్రమత్తు వచ్చిందివాడికి. చాతాతుగా మెగుకుతరాగానే ముఖం బయటికి పెట్టి చూశాడు. అర్ధరాత్రి వెన్నెల్లో ఏదోనది సంకేతమిడినుంచి రయిన పరుగెత్తుతోంది రైలు. ఎదుట పెద్ద ఎత్తయిన నల్లటి దిబ్బ, ఆ దిబ్బనిండా రకరకాల చెట్లు, వెన్నెలపడి నదిలో నీళ్లు తిళ తిళలాడుతున్నాయి. సెన ఆకాశంలో గూడిపింజల్లా తెల్లటి ముల్లుకునకలు - తిర్యాక మర్చి అలాంటికే మరికొన్ని

దిబ్బలు—వాటినిండా అలాగే చెట్లు... ఆ
 తర్వాత ఓ పెద్ద స్త్రీవన, దీపాలు, జనం—
 ప్రక్కలైను మీదికి ఓ రైలువచ్చి ఆగింది.
 పాన్ బీడా అమ్మవాడితో ఎవరో ఓ ప్రయా
 నీకుడు పెద్ద బొట్టలు పెట్టుకున్నాడు...
 స్వేదనలో పెద్ద గడియారం ఒకటుంది.
 తన మామూలు నగేనబాటు దగ్గర గడియారం
 ఎలా చూడాలో నేర్చుకున్నాడు అతూ—
 సరిగా గుణించుకుంటూ చూశాడు. మూడు
 ఇరవై నిమిషా లయింది. తర్వాత రైలు మళ్ళీ
 బయలుదేరింది. మళ్ళీ ఎన్ని చెట్లు, ఎన్నెన్ని
 పెద్ద పెద్ద దిబ్బలు... చాలా చోట్ల రైలు
 రోడ్డుకి రెండుచైపులా ఉన్నాయి దిబ్బలు.
 రైల్వే అందరూ నిద్రపోతున్నారు. పీల్చోతా
 ఏమీ చూడలేనివాళ్ళు ఎందుకో రైల్వే-
 టం! ఆ దిబ్బలన్నీ ఏమిటని ఎవరిని అడుగు
 తాడు తాను? ఒకటికొకటి వాడు కిటికీ
 లోంచి ముఖం బయటికి పెట్టి, క్రింద నేల
 కని చూస్తూ రైలు ఎంతవేగంగా పోతున్నదీ
 కనిపెట్టటానికి ప్రయత్నించాడు. జాట్లంతా
 గాలికి లేగిపోయి ముఖంమీద పడుతోంది.
 క్రింద నేలకవ్వించటంలేదు, ఏవో గీతలు
 గీతలుగా కనిపిస్తోంది. ఓ! ఎంత గజగజా
 పరుగుతుంది రైలు! కుతూహలం తో,
 కంగారుతో అతూ ఓసారి ఈ కిటికీదగ్గరకి,
 ఓసారి ఆ కిటికీదగ్గరవెళ్ళి ముఖం బయటికి
 పెట్టి చూడటం మొదలెట్టాడు.

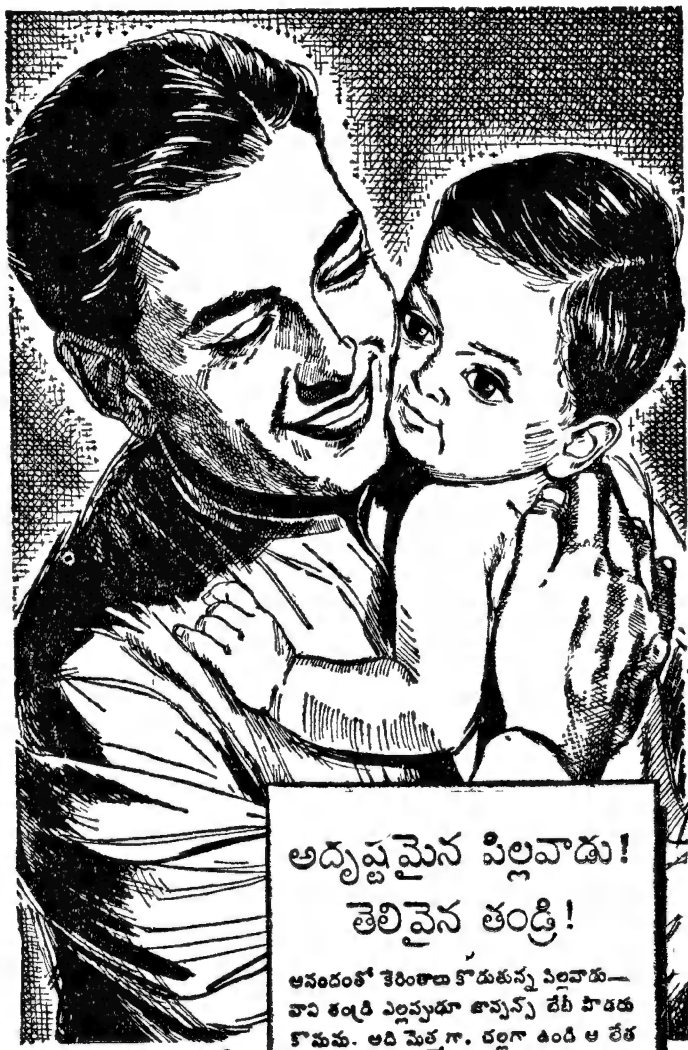
మధ్య మధ్య తూర్పుచైపుగా చటుక్కున
 విలీనమైపోతున్న వెన్నెల చిరిసిప మెదానం
 కని చూస్తూంటే—“ఎంతదూరంవచ్చాం!
 ఏ దేశంలో మిల్లపల్లెల మెదానాలమీదగా
 పోతున్నాం నునం!” అనిపించింది:

తెల్లవారబోయేముందు మళ్ళీ కాస్త నిద్ర
 మత్తు వచ్చింది వాడికి. ఓ పెద్ద స్త్రీవనలోకి
 రణగొణధ్వని చేసుకుంటూ రైలువచ్చి ఆగే
 సరికి ఆ మత్తుకొస్తూ ఎగిరి చక్కా పోయింది.
 పొట్ల భారంమీద రాతిపలకమీద ‘పాట్నూ
 నీటి’ అని రాసిఉంది.

తర్వాత మళ్ళీ ఇంకా ఎన్నో స్త్రీవన వాటి
 పోయాయి: ఆర! ఎంత పెద్దవంతెనో! రైలు
 వడిచింది వడిచిపలే ఉంది. నం రెండువ్రతం
 ఆఖరయేట్లులేదనిపించింది. ఎన్ని సిగ్నాలు,
 ఎన్ని మరలకారానాలు; ఓ స్త్రీవనగడిలో
 ఒక రైల్వేస్టేషన్లోకి ఓ ఇనుప ప్రంభంలాంటి
 వానిమీద ఓ గొట్టంలా ఉన్న దాని ముందు
 ముఖంపెట్టి, ఎవరితోనో మాట్లాడు
 తున్నాడు. ‘వైస్ వేట్ సంబరా! అనా,
 వరీ, సిక్స్ వైస్. సిక్స్ వైస్; ఆర. అరవై
 తొమ్మిది—ఆర. ఆర.’

అతూ విసుగోయి కిందకి అడిగాడు—
 “అది యేమరవాన్నా? దాని ముందు
 ముఖంపెట్టి అలా మాట్లాడతాడెందుకు?”

అప్పటికి ప్రాద్దుభాగా ఏటివైపుకి మొగు
 తుండగా వానిమాటాడు, “ఇంకా నునం కాక

**అదృష్టమైన పిల్లవాడు!
 తెలివైన తండ్రి!**

ఆనందంతో కరితాడు కొడుకున్న పిల్లవాడు—
 వాని శరీర పరివర్తనా జాప్సన్న బేబీ పౌడరు
 కొనుచు. అది మెత్తగా, చల్లగా ఉండి ఆ లేత
 చర్మమునకు ఎంతో హాయి విత్తును!

Johnson's
 జాప్సన్న బేబీ పౌడరు

ఉచితము : పిల్లల సంరక్షణను గురించిన
 ఉచితమున్నీను పుస్తకము కావాలని వ్రాయండి.
 దీనిలో శరీరదండ్రులకు ఉపయోగపడే విషయ
 ములు ఎన్నో ఉన్నాయి.

జాప్సన్ & జాప్సన్
 సి.ఓ. నాక్స్ 1978, రిపబ్లిక్ మెంట్ 22 ఎం
 రోజాయి

J. B. 3022.

END GREY HAIR

(GOVT REGD).

రంగులనుచూచి మోసపోవద్దు. అది తాత్కాలికము మా సువాసన "మన మోసావి హేర్ ఆయిర్" అనేక వనమూలికలతో ఆయుర్వేద వృద్ధిలో తయారైనది 80వంశం వయస్సువరకు వెంట్రుకలను వర్ణగా వుంచును. ఇదిగాక మెదడుకు వర్ణదనము విచ్చును. ఉన్నాదము, కలనామి వగైరా జబ్బుల రావీదుడు. "జ్ఞానక కర్త"ని కంటిచూపును పృథ్విచేయును. కొద్దిగా నెరిసివుంటే ఒక పీసా రు. 5-0-0; 3 పీసా రు. 12-0-0. వగము నెరిసివుంటే ఒక పీసా రు. 8-0-0. 3 పీసా రు. 15/- వూర్తిగ నెరిసివుంటే ఒక పీసా రు. 1/- య 3 పీసా రు. 18/- య.

Guarantee Supplied on Special request.
GENERAL LABORATORIES,
(P. W) P. O. Rajdhanwar (H. Bhag).

ఆధైర్య పడవద్దు

శాస్త్రీయమైన, నిజమైన SEX—

ADVICE పొందవచ్చును. మీకు ఉండుకొన్న లక్షణములు (వాయుమా, యింకా వివరాలకు కనరు పంపేది.

డాక్టరు రత్నంసన్స్ (Estd 1904)
మలకపేట బిల్డింగ్స్ - హైదరాబాద్ - 2.
(ది కల్కత్తా)

కలవరపడు స్త్రీలకు

"కుమారి" (మాత్రం) ఎరువకండి. మీ ఆకాగ్యం క్షీణించు. దింకలవనరం వెం (పాదా) రు. 5/- (పువర్) 5/- (ఎస్కాక్ పువర్) 8/- పో సేషి ప్యాకింగ్ ప్రత్యేకం

Mrs. P. Deves, F.D.S. (AP) Calcutta-40.
స్థానికము: Indo Medical supplies

No. 3 Paulhanpan st. Seven wells
Madras - 1.

బిల్లి

మోసపోడి. సమ్మతి
చర్చివ్యాధులకు
అమోఘ చికిత్స

కైటలాగునింపా పుచ్చిం

జైవరక్షిణి

జ్వరరాత్రుమము
గోమలపురం
మార్కుగాదావరిజ్ఞా

పథేర్ పాంచాలి

చేరుకుంటున్నాం. కుడివైపున నుంచుని చూచాడు, రైలు గంగనం తెనమిడికి వచ్చిందనగానే కాక కన్నించటం ప్రారంభమవుతుంది" అని చెప్పాడు.

అపూ చాలానేపటినుంచి ఆలోచిస్తున్నాడొకసంగతి. దారిపాడుగునా వాడు తిరిగి తీగలు, స్థంభాలూ చూస్తూ వచ్చాడు. వాడు జీవితంలో ఈ ఒక్కసారికిప్పుడు ఇంక పృథ్వా చూడలేదట. ఈసారి కనుక మళ్ళీ రైలు ఆట అడుగుతే అవకాశంవచ్చిందంటే—తాను అలాంటి స్థంభాలుపాలి, తీగలు కడతాడు. ఇదివరదాకా ఎంత పారబాటెంది!..... ఇప్పుడు వెళ్ళేచోట తిప్ప తీగలు దొరుకుతాయోదా!.....

* * * పదిహేనురోజులు గడిచిపోయాయి. 'బాంబ్ ఫటల్ కా'గల్గిలో ఓ మధ్యరకపు మూడంతస్తుల మేడలో, క్రిందిభాగంలో ఒక వాటా అద్దెకుతీసుకున్నాడు చూరి వారుడు. పూర్వప్రసాదించు చిగునామా లేని ఒక్కటికూడా తెలియలేదనికే. ఇదివరకు వాళ్ళు ఉన్న చోటులకెల్లా వెళ్ళికున్నట్లుంటే ఎవరికూడా తెలియలేదు. ఒక్క విశ్వేశ్వర గల్గిలోమాత్రం - ఆపట్టి చాలా కొట్టు తాంగోపాలో సామానా ఇప్పుటికీ ఇంకా (బరికెట్టాడు..... ఆ ఇంట్లో పెంతి మల్లో ఓ పంజాబీ సమటుంబంగా ఉంటున్నాడు. రెండోఅంతస్తులో ఓ బెంగాలీ వ్యాపారస్తుడుంటున్నాడు. బయటగదుల్లో అరిడి కొట్టు, గోడెనూ ఉన్నాయి. వాటి వెనుకనున్న రెండుమూడు గదుల్లోనే తమ వంటా-పడకా... అన్నీ.

ఈ అయిదారురోజుల్లో సర్వజను దగ్గి రలో ఉన్నచోటన్నీ భర్తవెంట తిరిగి చూసింది. ఆమె కలలోకూడా ఇలాంటి దృశ్యాలెప్పుడూ చూసియేరుగదా! ఇలాంటి ఆలయం! ఇలాంటి దేవుడు! ఇన్ని ఇల్లా-మేడలూ. ఆడంగ పూట్ లోని జాగలో కిక్కిరాలయమే ఆమెదృష్టికి శిల్పకళకి గొప్ప దృష్టాంతంగా కనిపించేది. కాని ఈ విశ్వ నాథాలయం! ఈ అన్నపూర్ణాలయం! దళాళ్యమేధ ఘట్టంలోఉన్న ఈ ఎర్రరాతి ఆలయాలు!

ఆమె మధ్యలో ఒకరోజున ఆ పంజాబీ ఆయన భార్యతోకలసి, విశ్వనాథుని హారతి చూసి రావటానికి వెళ్ళింది. అక్కడ ఇదింతా ఏలా ఉన్నదో ఆమెకి చెప్పనలవికాదు..... దీప భూవాల పొగలు ఆలయమంతా మట్టివేయి ఏదైన మిదిమంది పూజారులు కలసి ఒక్కగొంతుతో మంత్రాలు చదువుతున్నారట. ఎంత జనం!

ఎంత కోలాహలం! ఎంతమంది ఘరానా స్త్రీలు చూడటానికి వచ్చారు! వారి వేష భూషణులెంత ఘనంగా ఉన్నాయి! ఎవరో రాణిగారు ఒకావిడ వచ్చింది. ఆమె వెంట నలుగురయ్యగురు దాసీలున్నారట. చాలా ఖరీదైన బహారన పట్టుచీర కట్టుకుందానిడ. దాని పెద్ద పెద్ద సరిగవుల అంచు, హారతి-పంచలపదీపాల వెలుగులో ధగధగ మెరుస్తోంది. ఎంత పెద్ద కట్ట! ఎంత చక్కని కనుబొమలు! ఎంత కళ్ళగల ముఖం ఆమెది! నిజమైన రాణిని ఆమె ఎప్పుడూ చూడలేను. కథల్లో విన్నది-ఆ. నిజంగా రాణి చక్కదనమే ఆమెది. ఆమెని ఎక్కువసేపు చూస్తూ నుంచున్నదో, దేవుని హారతికే ఎక్కువసేపు చూస్తూ నుంచున్నదో చెప్పలేదామె.

దేవాలయా లేకొకుండా కొన్ని కొన్ని మేడలూ అవీ ఎలా ఉన్నాయో... దుర్గోన్నతం భోజనానికి నిర్బిందిపురంలో గంగూలీగారింటికి వెళ్ళినపుడు, వాళ్ళ దేవతామందిరం, వాళ్ళ రెండంతస్తులమేడ, వెనుక చెరువు కేవులాదాకా వాళ్ళ చేయింతుకున్న గచ్చుదారి అవీచూసి, ఆమె ఎంత ఈర్ష్యా విస్మయాలయింది! 'గొప్పవాళ్ళ యిట్లు ఎంత కళకళలాడుతూంటాయో చూడు...' అని ఓసారి దుర్గోకూడా అన్నమాట గుర్తంది ఆమెకి... ఇక్కడిప్పుడు వీధికి రెండువైపులా కన్పిస్తున్న భవనాలముందు గంగూలీగారిల్లా ఎంత?

ఇన్ని గుర్రపుబళ్ళూ అవీ ఒకేసారిగా పోతూ ఉండటం ఆమె ఇదివరకెప్పుడూ చూడలేదు బళ్ళుకూడా ఎన్ని రకాలబళ్ళు! వచ్చేప్పుడు రాణిమాట్ లోనూ, నైహాట్ లోనూ గుర్రపుబళ్ళు చూసింది తాను. కాని ఇన్ని రకాలబళ్ళు ఇదివరకెప్పుడూ చూడలేదు. కానేపు రోడ్డుప్రక్కగా నుంచుని వీలున్నిటిని చూడాలని ఉన్నదామెకి. కాని మరోస్త్రీ ప్రక్కనుండటంవల్ల అలానుంచోటానికి నోగేసింది...

అపూ సరసరి! వాడికి ప్రతిదీ ఆశ్చర్యంగానే ఉంది. వాళ్ళ యింటికి దళాళ్యమేధ ఘట్టం ఎంతో దూరంలేదు. రోజూపాయంత్రం అక్కడి వరకూ వెళ్ళినవూండేవాడు. రోజూ తిరునాళ్ళలాగానే ఉంటుందక్కడ. ఇక్కడ భజనలు, అక్కడ పురాణాలు-అక్కడ వేదో రామాయణం పారాయణం చేస్తున్నారు; ఎక్కడమాసివా ఒకటే జనం! కలకలలాడే ముఖాలు, కోలాహలం: అపూ తిరిగి తిరిగి అన్నీ చూసి. చీకటిపడ్డాక ఇంటికి వచ్చి అకబుర్లే చెబుతూండే వాడు.

ఎవరి నాకరో ఓ చిన్న కుర్రాణ్ణిచెయ్యి పుచ్చుకుని రోజూ అక్కడికి వస్తూ ఉండే

వాడు. అప్పు, ఆ పిల్లవాడు సావాసులు
వారు. ఆకురవాడి పేరు పబ్బా. మాటలపై
బాగా రావు ఇంకో. చాలా చిలిపి...అం
చేతనే ఎక్కడి తప్పిపోతాడో అని ఇంట్లో
వాళ్లు ఇలా పహరా ఏర్పాటుచేశారు క్షణికి
లాగా. అప్పు నవ్వలేక ఇదివరకంటే వాడు.
నాకడును ఎంత బ్రతిమాలినా కుర్రవాణ్ని
ఒక్క క్షణమైనా చెయ్యి వదిలి రానిచ్చే
వాడుకాదు. ఈ క్షణికి మరీ పసివాడు, అబ్బా
నుడు. అలాంటి వాడినింత అడవు పెట్ట
టంకూడా అంత మంచిది కొదన్న జ్ఞానం
లేదు నాకరికి. రోజూ ఇంటికి రాగానే
సర్వజ్ఞులు అప్పుని కేక లేనేది—“ఒక్కడిని
ఎందుకలా పట్టి తిరుగుతావో? బస్టి వీధు
లాంటి! ఒక వేళ ఏదయినా తిప్పిపోలే?...
తిరి అనుమానం కేవలం నిరాధారం-అన్న
సంగతి ఆమెకి రెండు పూటలా వచ్చుచెప్పు
తుంటేవాడు.

కాకే వచ్చాక హరిహరుని ఆదాయం
కూడా పెరిగింది అతిథు తిరిగితిరిగి, కొన్ని
కొన్ని ఆలయాల్లో నిత్యపురాణ పఠనం
ఏర్పాటుచేసుకున్నాడు. అది కాక సర్వ
జ్ఞులు ఒకరోజున భీరని “దశశిష్యమేఘట్టా
నికే సాయంత్రంపప్పుడు రోజూ ఏదైనా
పుస్తకం చంకనిపెట్టుకువెళ్ళి కూర్చుం
డదూ మీరు? ఎంత ఉపాయం ఉంటే
వస్తుంది డబ్బు! మీరు ఊరికే కూర్చుని
కబుర్లు చెప్పమంటే—”అంటూ పోరటం
మొదలెట్టింది. భార్య ఒత్తిడి పెడతూండ
టంతో హరిహరుడు “కాశీఖండం” పట్టుకుని
రోజూ దశశిష్యమేఘట్టానికే పోయి
కూర్చుంటూఉండేవాడు. పురాణపఠనం
అతిడికేం బ్రహ్మవిద్యకాదు? యిల్ల ఇల్లో
పూజలు, వ్రతాలు సందర్భాల్లో “నన్నీ
పార్లు తాను చేసిన పనే ఇది పుస్తకం తెరిచి
అతిథు ప్రార్థన శ్లోకం రాగవరుసన చక్కగా
‘బర్తాపీడాభిరామా మృగమదతిలకం కుంభ
లాకాంతగంధం..... స్మృతి
సుధగముఖం స్వాంతే న్యస్తవేణం...
.....బ్రహ్మగోపాలవేదం...’
పాడటం మొదలెడితే-జనం బాగానే
కూగుతుండేవారు.

ఇంటికి వచ్చాక ఏవో రాసుకుంటూ
కూర్చునేవాడు. “ఊరికే ఒట్టి శ్లోకాలు
చదువుకుంటూపోలే ఎవరూ విదురు. ఆ
జెంకాల్లో కథకుని దగ్గర నాదగ్గరకంటే
ఎక్కువమంది చేరతూంటారు. రాగవరుసకి
అనుకూలంగా కొన్ని కీర్తనలు రాస్తాను
హరికథలాగానూ ఉంటుంది-లేక పోలే
ఎవరూ చేరరు.

ఆ జెంకాల్లో కథకునితో మెన్న మాట్లా
డాను. దేవనాగరి అక్షరాలకూడా రావు.
ఆ కీర్తనలూ ఆ కీర్తనలూ పాడి, ఆడవారీను
మధ్య పెట్టి డబ్బులు కనూలు చేస్తుంటాడు.

నా పక్షంలో ఆరణాలు అర్థరూపాయికంటే
ఎక్కువపడవు, అతిడి పక్షంలో రూపాయికి
తక్కువ పడవు... ఎలారాకానో వింటావా
కొస్తే?” అన్నాడు హరిహరుడు
భార్యతో.

కొస్తే ఆమెకి చదివి వినిపించాడు. “ఆ
కథకుని దగ్గర పుస్తకంచూసి అడవి వర్తవ
రాసుకుందా మనుకుంటున్నాను. ఎం రాసు
కోనా?” అన్నాడు.

“మీ గొక్కడూర్పుని చెబుతుంటారో
చెప్పండి ఓగోజున వింటానీకే రావాలి.”

“రారాదూ! దేవీ మందిరం దిగువున
కూర్చుంటాను. రేపేరా, ప్రాత్రకథ చెబు
తాను. రేపు ఏకాదశి-మంచినోజుకూడా”
అన్నాడు హరిహరుడు.

“వచ్చేప్పుడు విశ్వేశ్వర గర్భిణిని దుకా
నంలో అబ్బాయికి ఓ అణా జలేనీ తీసుకు
రండి. మొన్న మేడమిడి అవిడ ఏదో పూజ
చేసుకుని నన్ను పిలుచుకువెళ్ళి, ఫలారం
పెట్టింది. ‘పానిఫల’ జలేనీ. విశ్వేశ్వర
గర్భిణి అమ్మతారుట” తింటూ అను
కున్నాను అబ్బాయికి చాలా ఇష్టంకదా
అని. నేను అవిడ్ని ఎలా అడిగితీసుకురాను
వాడికోసం? ఇవాలే ఓ అణాది కొనుక్కు
రండి” అన్నది సర్వజ్ఞులు.

కొన్నాళ్ళి నుంచీ హరిహరుని కథ వివ
టానికి చాలా మంది జనం వస్తున్నారని.
నారదఘాట్ లోని కారీ ఆలయం దానీ ఓ
పెద్ద తిట్ట తీసుకొచ్చి తిన్నగా అప్పువాళ్ళ
వసారాలో పెట్టింది. సర్వజ్ఞులు నవ్వు

**ఆకర్షణకు
అందచందాలకు**

**రేమి
నాఫ్**

ఆంధ్ర ఏజెంట్లు : మెనరన్, ఏ. ఆర్. (చేత్త ఏజెంట్స్), విజయవాడ.

★ పథేర్ పాంచాలి ★

ముఖంతో. “ఇవారో పూజారోజు అనుకుంటాను. వారు ఇంటికి వస్తూ ఉంటారు, అవునా?” అన్నది. దానివల్ల పొగానే పిల్లవాణ్ణి పిలిచి, “ఇటురారా అత్తా! ఇదిగో చూడు కోబ్బరి పువ్వు. నీకు కిసేమన చాలా యిష్టంగా! అరటిపళ్ళు, ఎంతెంత పెద్ద చూమిడివల్ల చూశావా! రా, పెడతాను, ఇలా వచ్చిపోగో” అన్నది.

ప్రొత్సాహంగా ఉండటంతో మరీ హుడు పాతి పుస్తకాల కలలన్నీ మళ్ళీ ఖయిటికి తీశాడు. “ఘనవరిత్రీ విని విని విసుగ్గిపోయింది వాళ్ళకి, క్రొత్తది ఇంకొక రేడుయినా మొదలైందా?” అన్నది వర్జజయ. ప్రాధున, మధ్యాహ్నమున తా కూర్చుని, హరిహరుడు జడ భరితో పాశ్చాత్య సంకథాయాసంలో వ్రాసి తయారుచేసుకున్నాడు. ఇరవైరెండేళ్ళ క్రితం తాను ఈ కాశీలోనే కూర్చుని గీతి గోవిందానికి పద్యానువాదం చేసిన సంగతి గుర్తుకు వచ్చింది. అప్పుడు తనకు ఇరవై నాలుగేళ్ళు. ప్యజేవానికి పెళ్ళి జీవించవలసి రావడంతో తనంటితోనే పరిణతుడయ్యాడు. కాశీలో ఉన్నప్పుడు తిరిగివచ్చేడు. నశానికి వచ్చాక ఎటుగా నీవా దాకు రాయో కీర్తనలు, నవానీ జీ కీర్తనలు, గోవింద అధికారి శిశువారికా సంవాదం, మొదలైన వాటికి ఉన్న ప్రచారం - ప్రభావం అతనికి మనసులో ఒక క్రొత్త కూర్పును తీసుకు వచ్చాయి.

రాత్రి భార్యతో మాట్లాడుతూ. “బహుశా నుంటుందేమిట కవిత్వాన్నీ జరుగు తూంటుంది తెలుసా? ... నేను ఊరికి ప్రక్కన కూర్చుని వింటూ ఉంటాను... అన్నీ చూచాను పదాతే... క్షిణంతమైన నయినా కావు... కానీ మన సంపారం కుదలుపడి సీదానికి కానియో... క్రొత్తరకం కీర్తనలు రాస్తాను. నీర్లింతా పాడేవి మాంధా తిలవాటి కీర్తనలు... కాశీలో అనే చెప్పాను నిన్ను...” అన్నాడు.

ఒక్కొక్కప్పుడు హరిహరుడు జర్రరాత్రి పు రేచి, వసారాలో ఒక్కడూ ఏదో ఆలోచించుకుంటూ కూర్చునేవాడు. ఏదో తెలియని అసందంతో అతడి మనస్సు ఏదో తేలి పోతున్నట్లుండేది.

ఎంత ఉజ్వల భవిష్యత్తు ఎదుట! మెరుపు దీపాలు వెలుగుతున్న వాటక కాలలో. ప్రతి ఊరినూ తన కీర్తనలు తన హరికథలు తన నృత్యపాటికలు. పదాలు రాత్రుల తిరబడి గానంచేస్తూ ఉండటం అతడి భావన! కన్నులుతూ ఉండేది ఎంతెంత దూరం నుంచో ఎందరెందరో వాసులూ, పాలలుదాటి అన్నం మాటలు కట్టుకుని వచ్చి విని ఆనందిస్తారు: ఆయా సమాచార అధిపతులు తన ఇంటికి వచ్చి బతిమాలి పదాలూ-కీర్తనలూ తీసుకు వెడతారు.

అరే! అద్భుతంగా ఉన్నాయో ఎవరు రాసిన పదాలు! కవికుల గురువు మారు కాకూర్ వ్రాసినవా! కాదు, నిశ్చింది పురం లోని హరిహరరాయగారు వ్రాసినవి...

ఈ దశాశ్వమేఘులంలోనే కూర్చుని ఇరవై రెండేళ్ళ క్రితం మనస్సులోనే ఎన్నో సగం సగం పదాలు రచించాడు. తిర్వాతి అవిఅన్నీ ఎప్పుడు మరపున పడిపోయాయో క్రొత్త పుస్తకాలతో క్రిక్కిరిసి పట్టె లలో తావులేక ఏ మారుమూలలనో పడి ఉంటే, వెలుగుముఖం చూడక మెల్లమెల్లగా చాటుచాటుకు పారిపోయాయో! యావన స్వప్నకాలం, ప్రాథమిక మనస్సులో నుంచు తేరలాగా భూమ్యాకాశాల అందుకో విలీన మెపోయింది. దిగబారిపోయిన యావనంకేసి పరికించి చూచినకొద్దీ పరిపరిధిల పోతుంది మనస్సు తీగలాగి తేడొంకంతా కదలినచ్చి పట్టు-ఎన్నెన్నో జ్ఞాపకాలు కదలినవైయి! ఆ గడిచిన జీవితంలోని ఒక్క గోజానెవా మరలించి తీసుకు రాతేముకదా!

దశాశ్వమేఘులంలోని చాలా నుండి నీలలతో అపూ! సావాసం అయింది కాని

ఇక్కడ తన ఈడుపిల్లలంతా నూళ్ళలో చదువుకునేవారే - తా నొక్కడే ఇంకా నూలుకి వెళ్ళినివాడు. నిశ్చిందిపురంలో చేపలు పట్టటంతో, పడవలెక్కి తిరగటంతో గోజాలు గడిపితే వెలుబాటయింది; కాని ఇక్కడ తన యాడువాళ్ళ ముందు తా నేమో చదువుకోలేదని చెప్పటం అంటే నీరుగా ఉంది

అదీకాక దశాశ్వమేఘులంలో వాడికి సావాసం అయినవాళ్ళందరూ కలవారిపిల్లలు. పట్టా అన్న ఓనాడు ఏదో మాటల సందర్భంలో వాళ్ళాన్నా యెప్పుడూ ఊళ్ళ వెంట తిగుతుంటాడని చెప్పాడు. “ఎంనుకని కి మీకు శిష్యులయ్యి చాలా ఉన్నాయా?” అని అడిగాడు అపూ. పట్టా అన్న ఆశ్చర్య పోతూ - “శిష్యులయ్యా? ఎవరికి భాయా?” అన్నాడు.

అపూ సరిగా సమాధానం చెప్పేలోపు గానే - “నూ నాన్న కంట్టాక్షరకదా; అదీ కాక ‘కాంధీ’ పరిగణాలో నాకో చిన్ని జమిందారీ ఉంది - అయినా ఈ గోజులో శిష్యులచ్చే వా లేవరాన్నా?” అన్నాడతడు. ఒక్కొక్కగోజాన సాయంకాలం దశాశ్వమేఘులూనికి వెళ్ళినప్పుడు అపూ, తండ్రి పురాణం చెప్పటం వింటూ ఉండేవాడు. హరిణ శిశువు బోయవానిచే చంపబడగానే, దానియెడ మమకారంకల రాజర్షి భరతుని విరహవ్యధ - తిర్వాతి ఆయన మృత్యుగాథ ‘శీతలా ముందిరం’ సోపానాలమీద కూర్చుని వింటూంటే వాడికి కళ్ళు నెనుళ్ళవి. ఇటు మళ్ళీ సింధు సాగరరాజు ఆయన మహత్వం తెలుసుకోలేక బ్రహ్మర్షి భరతుని పల్లకి బోయగా నియోగించాడని విన్నది గిర్నం తీకుతూ నాలంతో ఉత్కింతతో వాడిగుండే నులుగులాడేది ఇంకేముంది, ఈవారి ఏదో నుంచుకు గానో నోంది అనిపించేది మనసుకి. కథ చివరిస్వస్తి వాచకం వాడికెంతో వింకుగా వుండేది.

కాతే వర్తకు పర్రవల్లి స్వగతి సస్యశాలిని లోకా! సస్తా నిరానుయా...

సాయంత్రముప్పుడు ఆలయం ఆలయంలోని కంఠంట్టాధ్వనలతో అస్తభావని అగణకాంతులు, పూరచీ రాగ ప్రసారంలో కూరిన శిశువుక వియోగభాగ సమాధివిష్ణు రాజర్షి వర్ణ మిలితిమైనట్లుంటాయి.

ఇంట్లో కలం కాగితం తండ్రి దగ్గరకు తీసుకెళ్ళి “నువ్వు చదివానే” కాతే వర్తకు పర్రవల్లి... “నాకు రాసిపెట్టే వాన్నా?” అని అడిగాడు అపూ.

హరిహరుడు పులకితుడై “నువ్వు విన్నవాయేం రా?” అని అడిగాడు.

“నేను గోజా అక్కడికి వస్తాన్నాను. నిన్న నువ్వు భరతుని తల్లి నని పోతబ

దేశసౌభాగ్యానికి జాతీయ ప్రోత్సాహము ఎంతో అవసరం

అంగీ ఆంధ్రాభ్యుదయనికి ఆంధ్ర సంస్థలను ఆంధ్రులు ప్రోత్సహించుటకూడా చాలా అవసరం.

ఎల్ల వేళలా మీ ఆలోచన రక్షణకు వలయు సమస్తమందులను సరసమైన ధరలకు విక్రయించు ఏకైక ఆంధ్ర సంస్థ

స్వామి సన్స్

మందుల వ్యాపారులు

అనీల్ మోడ్లు, హైదరాబాదు, (దిక్కత్.) ఫోన్: 5498

చెవుతున్నప్పుడు నేను నీ చెంకాలే ఆలయం మెట్టమీద కూర్చుని ఉన్నాను.”

“నీకలా వుందిరా? బాగుందా?”

“చా...లా...బావుంది. నేను రోజూ వింటాను—”

కొని అతూ ఒక సంగతి మాత్రం చాచాడు. సావాసగాళ్లు ప్రక్క నున్న పప్పుమూత్రం వాడు తిండి కూర్చుని ఉన్న చెవుకి చెవుడు. ఓనాడు తిండి ప్రక్క నుంచి వెదుతూంటే, అతడు చూసి, “ఒరేయ్...” అని పిలిచాడు.

“నిన్ను ఎరుగునా యేం?” అని అడిగాడు ప్రక్కనున్న స్నేహితుడు. అతూ ‘ఊ’ అని తలమాత్రం ఊగించాడు. ఆ రోజున తిండిదగ్గరకు రాలేదు వాడు...తన తిండి గంగ పేడవ పురాణం చెవుతూంటాడని పేషే హులకు ఎక్కడ వెల్లడి అయిపోతుందో అని— అతూ పట్టా అన్నతో తప్ప మిగిలినవార్యం దరితో ‘మాకు ఇక్కడ స్వంత ఇల్లు ఉంది. మేమిక్కడకి గాలిమార్పుకై వచ్చాం. మా ఊళ్లో పెద్ద మేడ ఉన్నది మాకు, మానాన్న కంట్రాక్టరు, అడికాక మాకు అక్కడ జమీందారీ కూడా ఉంది—కొని ఉంటే ఏం లాభం? కిన్నులు చెల్లించేవారే శైవరం బాధు?’ అని కల్పించి చెప్పాడు.

వాడి సావాసగాళ్లు వాడికంటే అల్పపెద్ద గాళ్లు కాకపోవటం వలన—వాడు చెప్పిన దానికి, వాడివేదభావంకు మధ్యనున్న తారతమ్యం పట్టుపడలేదు. ముఖ్యంగా వాడి అందమైన ముఖం ఇంటి లోపాల్ని ఎన్నిటినియినా కప్పిపుచ్చగలదు.

పూర్వీకురోజున శెంకారీ కథకునిదగ్గర చాలామంది జనం కూగారు. సంవేషడాక వారివారు కథమరించి, ఆ ఘట్టంలోని మెట్టమీద వికాంత తీసుకుంటూకూర్చున్నాడు. ఆకథకుడు కాటూ చేతులూ ముఖం కడుక్కోటానికి రేవులోకి దిగాడు. వారివారునిచూచి, “ఆ మీరున్నారా ఇక్కడ, చూశారుగా ఇది. పూర్వీకు ఇవారే. చాలా మంచిరోజు. ‘వామన భిక్షు’ పర్యవేక్షణ కూడా ఇవారే. మునుపు ఈ వామనభిక్షు పర్యవేక్షణ వచ్చినంతే—దాదాపు అర్ధశతాబ్దం ద్వారానే. కొని ఈ రోజులలో మహా వామనభిక్షువచ్చినా, జనం కూగరు. చారెడు బియ్యం అయినా రాలేదునోండి. అయితే ఇక్కడిరూపాయి పావలా రొట్టెలం మాత్రం దొరికింది. అందులో మళ్ళీ రెండు నూరని సత్తుజేపిలు. తిమిరి కిక్కిరి ఎక్కడ?” అన్నాడు.

“ఇక్కడే, ఈకాకిలోనే, చాలాకాలం క్రిందట. అయితే ఇంతికాలం ‘మాడేకం’ లోనే ఉన్నాను. ఈమధ్యనే ఇక్కడికి వచ్చి, కాపురం పెట్టాడు.”

“ఏమిటో, మీ యిల్లు దగ్గరేనా యేం?... కాస్తటి ఇప్పించగలరా? కాస్తటి త్రాగా లని ఎన్నాళ్లనుంచో అభిలాష. చూడండి. టీ పాట్లం కొంగున కట్టుకుని తిరుగుతున్నాను. పోనీ ఏమిలాయో కొట్టుకొనా చెప్పి వేస్తే అడిగివుచ్చుకుని, అందులో కాస్త టీ పాడివేసి త్రాగితే కంఠం—”

“అలాగే, అలాగే. రండి. ఇక్కడే, దగ్గరే మా ఇల్లు. రండి” అని అతణ్ణి హరిహరు దింటికి తీసుకెళ్లాడు.

టీ త్రాగే అలవాటు ఎప్పుడూలేదు. చిన్న కళాయితో నీళ్లు కాచి టీ తయారు చేశారు. అతూ కంచుగ్గాను తోటి, పళ్ళెంలో కాస్త ఫలారం ఆకథకుని దగ్గరకు తీసుకువచ్చాడు. అది చూసి కథకుడు చాలా సంతోషించాడు. ఫలారం కూడా లభ్యమవుతుందని అనుకోలే దతడు.

“మీ అబ్బాయిలూగున్నాడే. భేష్. చాలా బావున్నాడు మీ అబ్బాయి... వాహ్: రా, ఇలారా నాయనా! ఆ ఆ చిరంజీవిభవ, శుభం భూయాత్. ఒట్టి టీయేగా చేయించింది బాబూ?...”

“తమపిల్లలూ వాళ్ళూఅంతాఇక్కడే—”

“సంసారమే లేకపోతే పిలలేమిటి?... మూడేకరాలపాలం ఎప్పుడైతే పోయిందో అప్పుడే మొదిటికి మోసం వచ్చింది. కాస్త పాలమే కనుక ఉన్నట్లుంటే—ఇప్పుడిలా ఇంతదూరం వచ్చేవాడినా? భలేవారే మీరు. ఇదొక ఊరా బాబూ! విశ్వేశ్వరు నెటూ నేనించవలసిందే అనుకోండి... ఇలా కీత కాలం వెలిపోతున్నదా—ఓ ఖర్చురసం లేదు, ఓ బెల్లపు అచ్చులైనా లేవు. మాకు నలభై ఖర్చు చెల్లున్నాయి బాబూ!”

“తమ ఊరు ఎక్కడ?”

“సాత్ ఊరా దగ్గర. ‘కీతల-కాటి’ గ్రామం తెలుసా మీకు. అక్కడి చక్రవర్తి వంశీయులు చాలాఘరానా—”

హరిహరుడు రెండు దమ్ములు హంక్కాలాగి, కథకుని చేతికందిచ్చి “తాగండి” అన్నాడు.

“ఏంలేదు, ఫలార మానం వచ్చిందనగానే వెలిపోతాను. ఓ రోటఉంది. అమ్మేనీ వసాను. మేము చాలా శ్రోత్రియులం రండి. మూడేకరాల పాలం ఉంటే తాకట్టు పెట్టి, ‘కుల్లం’ సంతనా చేసుకున్నాను. పెళ్ళి చేసుకున్నాను. నడేళ్లు కాపురమూ చేశాను. చివరికి ఏమయిందో తెలుసా? సందేశకే వసారామీది గుమ్మడికాయతోటానికి వెళ్లింది. అక్కడ ఆమెతోసమే కామకుని ఉన్నదల్లె ఉంది పాము—చేతి మీద కాలువేసింది. నే నారోజున ఇంట్లో లేను. ఎవరో వైద్యులొచ్చి చూశాడు. ఏ వైద్యం చేశారో ఏమో!—రేపు దాటుకున్నాను నేను. నువ్వే నామాభావ నూ—”

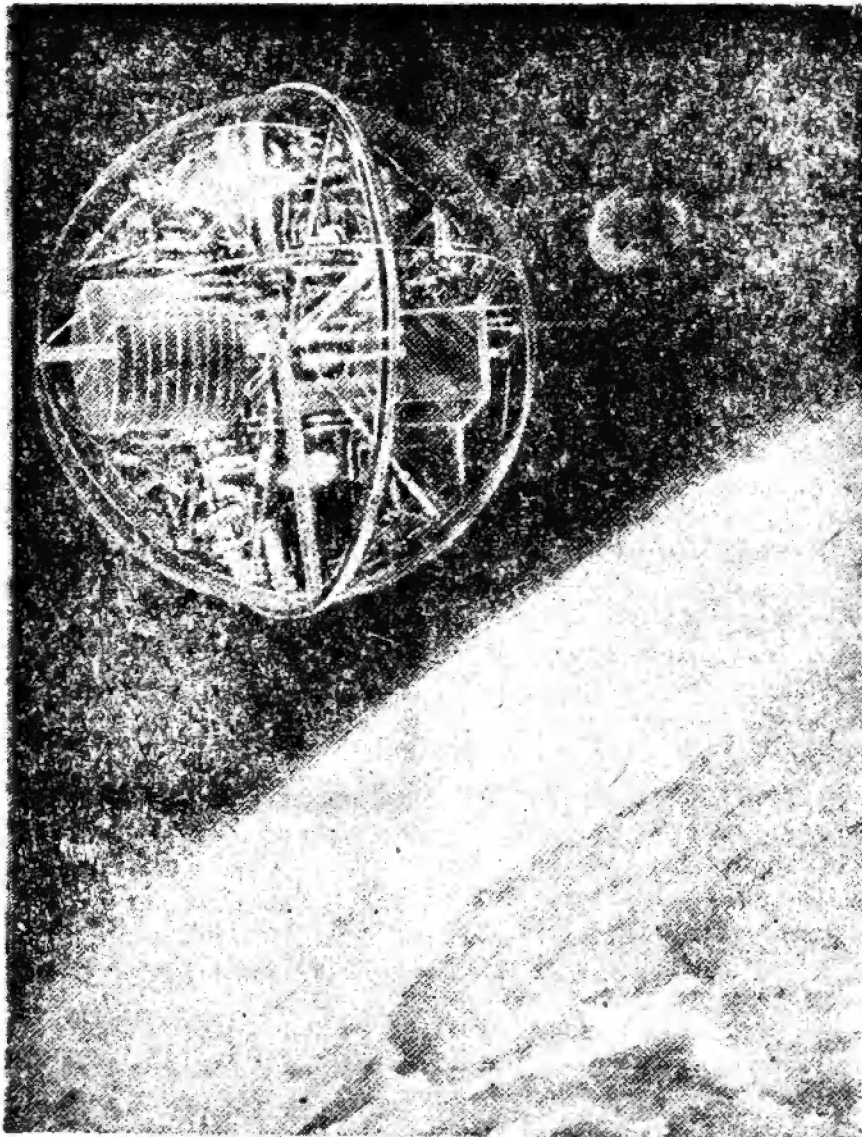
మిస్ బి. ఎ. కి కార్లు సినిమాస్కోప్, టెలివిజన్ వంటి నంగతులేతాక, వ్యవసాయం గురించి, అనేక కుటీర పరిశ్రమల గురించీకూడా చాలా సంగతులు తెలుసు.

నరాసరి పల్లెటూరు వెళ్లిన మర్నాడు, వాళ్ల అమ్మమ్మ పిల్లలకి తేనెతో మందు కలిపి ఇస్తూఉండగా మిస్. బి. ఎ. చూసి మందహాసం చేసింది. తేనె నీనా సుతారంగా తీసి చూస్తూ, మనింట్లో ఓ తేనె టీగని పెంచుతున్నా మన్న మాట నాకు తెలుసులే” అంది గంభీరంగా.

పూరునుంచి వస్తున్నాడు. నన్ను చూడగానే ‘చప్పున ఇంటికి వెళ్లిండి బాబూ! మీ ఇంట్లో చాలా ప్రమాదం సంభవించింది’ అని చెప్పాడు. ఏం ప్రమాదమో మాత్రం చెప్ప చెప్పలేదు. ఇంటికి వచ్చి చూడమగదా, క్రింతరోజురాత్రే దనిపోయింది నాభార్య. ఇదీ జరిగింది బాబూ! భూమికి భూమి పోయింది, ప్రస్త కట్టిన భార్యా పోయింది. అప్పట్నుంచి ఇహ అక్కడ వుండేమాత్రం ఏం లాభం అనిపించింది. ఎక్కడనుంచి తీసుకు వచ్చేది నాలుగయిదు వందలు మళ్ళీ పెళ్ళిచేసుకోటానికి? ‘విశ్వనాథుని నన్నిధి కయినా పోదాం, భుక్తికి లోటు ఉండదు అక్కడ,’ అనుకున్నాను. ఇక్కడికి వచ్చి ఎనిమిదే యింది. పివతిండి కొడుకు ఒకడు ఉన్నాడు, కొద్దో గొప్పో మిగిలిన భూమి ఏదియినా ఉంటే అది కాస్తా అతడు దఖలు పరచుకు కూర్చున్నాడు. నీకు భాగం లేదు పొమ్మన్నాడు. సరే, లేదంటే లేవచ్చే. తగాదాలో తలదూర్చటం అనేది నాకెన్నడూ లేదు. దఖలు పరచుకుంటే పరచుకున్నాడు...ఇంక వస్తాను బాబూ! మీ ఇంట్లో మంచి టీ తాగగలిగాను— ఏదీ! మీ పిల్లనా డెటు వెళ్లాడు? భలే పిల్ల వాడు అచ్చగా—”

పాత తోలుముక్కలు అతుకులేని క కావ్యాను జోడు దులిపి తోడుకున్న, గుమ్మరాకా వచ్చాడు. వెదుతూ వెదుతూ ‘రేపూ ఉంది వామనభిక్షు. ఏమవుతుందో చూద్దాం’ అన్నాడు. (ఇంకా ఉంది)

విశ్వరహస్యాల

మంచి భూమికి 90 నిమిషాలకోసారి ప్రదక్షిణం చేస్తాయి. ఇది, గ్రహం గోళం అన్న మాటనిగానే తోచేటంత పెద్దవేమికాదు. ఈ గోళాల వ్యాసం 20 అంగుళాలకు మించదు.

మానవుడి తెలివితేటలనిన, ఏకీకరణదీ చేపివకృషి ఫలితం ఇముడ్చుకొని యాహం దిన పరికరాలు చిన్న చిన్నవి ఇందులో ఉంటాయి. అంతా కలిపి మొత్తం నూరు మాటపది పానుల బరువు ఉంటుంది.

భూమిమీదినుండి వివిధ రకాల శక్తియ పరికరాలు పెట్టుకుని ఎంత తిప్పలు పడా దొరకని అమాల్బమైన విశ్వరహస్యాలను, ఫుట్ బాల్ అంత ఉండే ఈ చిన్న గోళాలు మనకి చేరవేస్తాయి. చందమామని అంగుళో వడం మాట ఎలా ఉన్నా ముందర, వర్ణక పాయం, నాకాయనం, విమానయానం మొదలైన వాటికి చాలా అవసరమూ, ఎంతో ఉపయోగకరమూ అయిన సమాచారాన్ని పిటిద్వారా తెలుసుకోవడం సాధ్య పడుతుందిని శాస్త్రజ్ఞులు నమ్ముతున్నారు. మాటవరసకి కాస్మిక్ కిరణాల వంటి వాటి వల్ల భూమిమీది జీవకోటి న్యంసంకానమ్మ. భూమినియటి ఉండే వాతావరణ కనదం వాటి కక్షిని కూరించేయడం వల్ల మనుషుడ సాధ్యం అవుతోందని సిద్ధాంతం. అయితే ఈ కిరణాలగుణకాలు, పిటి సమగ్రస్వరూప స్వభావాలూ ఇదమిత్తంగా తెలియరాలేదు. ఇక్కడ మాన్యుని పరిశీలన, పరిశోధన ఎంతగా సాగించినా, ఆనైవం తెలియదు. తెలియారీ అంటే, అది భూమి వాతావరణం పొరలలో ప్రవేశించడానికి ముందుగానే వాటిని పరిశీలించడం అవసరం. అంతిమై నిర్ణి స్థిమితిగా ఉండి ఈపని సాగించడం విమానయానం అందుబాటులో ఉండి కాదు. అందుకని రాకెట్లను పంపాలను కోన్నాడు. దానికైవా, అంత దూరం వెళ్ళడానికి కొవలసిన సరంజామా, ఇంధనం ఎంతకావాలో లెక్కవేసి యానే అది సాగవచ్చే పని అనిపించలేదు. అందుకని మార్గాంతరాలు ఆశ్వేషించి చివరికి శ్రీ డెవ్ (అంతెలవారీగా) రాకెట్ ద్వారా ఈ కృత్రిమ గోళాలను పంపడం తానుంటుంది ఒకసంభవం చేశాడు.

ఈ పథకం లక్ష్యం, కృత్రిమగోళాన్ని వాతావరణం అందువరకూ తీసుకువెళ్ళి వదిలి వెయ్యడం. ఈ రాకెట్ యాత్రమార్గంలో మూడుఘట్టాలు వుంటాయి. మూలంగా అది భూమిని మట్టి ఉండే వాతావరణం పొర

అమెరికా ఎగురవేయనున్న 'ఉప్రగ్రహం'. 20 అంగుళాల వ్యాసంగల ఈ గోళంలో, వాతావరణం స్వరూపస్వభావాలగురించిన అమూల్యసమాచారాన్ని గ్రహించి, భూమిమీది పరిశీలనా కేంద్రాలకు ప్రసారంచేసే సున్నితరమైన పరికాలు ఉంటాయి. దీని బరువు సుమారు వందపానులు ఉంటుంది.

“ఎడిగ్ పసివిడ్డ ఎంతకాలం ఉయ్యాలలో పడిఉంటాడు? ... మానవుడూ అంతే. ఈ భూమి మనకి ఉయ్యాలవంటిది” ఈ శతాబ్దారంభంలో ఒక ప్రముఖ శాస్త్రజ్ఞుడు అప్పుచూటించి.

ఈజిప్తెనెల మల్తా పుట్టేదిరికల్లా ఈ “ఉయ్యాల” అవతల ఏమియిందో, దానిమంచి చెడా ఏమిటో నుగజాతేమిటో గట్టిగా, ఒందుగా కనుక్కోడానికి కట్టుదిట్టమైన పదితిలో ప్రయత్నిం ప్రారంభం కోవో తోంది. ఆ ప్రయత్నింలో ఒక్క శాస్త్రజ్ఞుడూ, ఒక్క దేశమూ కాదు; ప్రపంచ

వ్యాప్తంగా 40 ప్రెచిలకు దేశాలూ కొన్ని వందలమంది శాస్త్రజ్ఞులూ పాల్గొనోతున్నారు. ఆ ప్రయత్నిం 18 మాసాలపాటు నిర్వీరామంగా పానుతుంది. ఆ కాలానికి “అంతర్జాతీయ భౌగోళిక శాస్త్రసంవత్సరం” అని పేరు పెట్టారు. 1957 జూలై 1 న ప్రారంభమై 1958 డిసెంబరు 31 న ముగిసే ఈ అంతర్జాతీయ సంవత్సరంలో అమెరికా దేశం పన్నెండు కృత్రిమ ఉపగ్రహాలను ఆకాశంలోకి పంపిస్తుంది. ఫుట్ బాల్ ఆకారంలో ఉండే ఈ ఉపగ్రహాలు రెండు మూడువందల మైళ్ళదూరంపోయి, అక్కడ

ఉగ్రహానికి వాహనం అనంతగోమూఢులించెల రాకెట్?.

పాఠని శ్రీబ్రాహ్మ
వాయుమండలం)
అంటి పెట్టుకున్నట్టు
నం. అంటే మన
స్నిండు పద్మాలగు
ఈ మండలంలో
ఉష్టాగత తగుతూ

ఉంటుంది. మే
పూలు అవబడే
న్న దా దా పు
అన్నిరకాలపీ
న్ని తిరహాలపీ
మండలం లో
విరళమై

పద్మాలుగుమె
శ్రీ తగవాలవించి
భూమికి 50 మెళ్ళి
వరకూ ఉండేది
'పాల్కాస్సి'య్యగ
(సహ్యాద్వారము
మండలం) ఇం
గులా ఉప్పుగతి
ఎత్తుమబ్బడి మాగు
మో ఉండగు.
కాస్త మారినా,
సురి మొదటిమండ
లంగా అంతగా
పెక్కిపోయిన కొద్ది
తగిపోవడం జరు
గను.

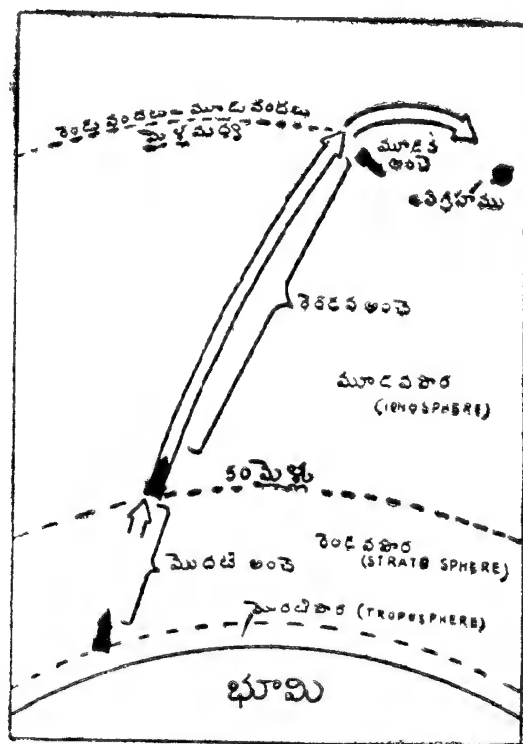
తిరునామె -
 అంబే రి0 మెళ్ళ
 నుంకి రెండుమూ
 శువం దల మెళ్ళ
 ముప్పరెవూ నాళ్ళ
 సింసి ఉన్నదా
 న్ని 'మెయోనోస్పి
 యర్ (అణుక
 పూర్వక వాయు
 మంపలం) అంటా
 గు. ఇది, విద్యు
 ద్ధారక మేల అణు
 పులయొక్క పార
 లతో నిండిఉం
 టుంది ఈ నుంప
 లం అవతల అం
 మకి, ఈక్రొత్తిమ
 గోళాన్ని పంప
 తలసి. ఉంటుంది

దీనికై అంచెల రా
కట్ రూపాందిస్తున్నా
రు. నిజానికిది మూడు
రాకట్ల సమ్యేకసం.
వైసకృతియగోళాన్ని
అయర్చిదానికి మూతపె
డతారు

రాకెట్ బయలుదే
రుతుంది. మొదటి మండ
లం (ట్రోపోస్ఫియర్) 14 మైళ్ళ దూరం (ప
యాణం చెయ్యగానే, మూడిటిలోను అట్ట అ
గురువ ఉన్న రాకెట్
దానం తిట్ట అదే రాలి
పోతుంది. ఉత్తరక్షణం
లో రెండో అం చె రాకె
ట్ లో మోటారు మేలు
కుని పుంజకుంటుంది.
రెండో మండలం న్నా
ట్రోస్ఫియర్ ను దాటిం
దగా నేటిది వెంకిట్ దిగ
డుతుంది. అక్కడించి
మూడో రాకెట్ (అఖ
రదీ) గోళానికి వాహ
నం అవుతుంది రెండూ
మూడు వందల మైళ్ళ
దూరం వెళ్ళి "ఎయో
నో స్ఫియర్" అను
చేంగానే ఇది అమా
ంతం భూమికి సమా
నాంతరంగా తిరిగి దా
ని చివర అమరి ఉన్న

గోళాన్ని మహా ఉష్ణ
నో' పేసి అది కిందరాలి వ

అది ౩౪
అక్కడో అగోళం
అనువని గానెనడి గం
వేంత్ 90 నిమిషం
చులపం ప్రారంభిస్తుంది
దానికొక ఇంజనూ పె
లేను ఎంకుకల శేం ము
బాయేముందు దాన్ని శ
వివరిత మేన వేంత్ ౩
ధారంగా అలా బాయే
ఆకర్షించి తవవైపు లాగ
అమివ మైన ఆ వేంవల్
సాగిరాను. అది భూమి
భూమి దాన్ని లాగుతు

మూష అంచెల రాకెట్ ద్వారా కృత్రిమ ఉప
గ్రహాన్ని, వాతావరణం అంచుకు పంపించ
డానికి వేసిన పథకం స్యరూపం. ఒక్కొక్క
మండలం దాటగానే ఒక్కొక్క రాకెట్ రాలి
పోతూ ఉంటుంది. మూడవ మండలం అంచు
చేరగానే ఆఖరు అంచె రాకెట్ భూమికి సమా
నాంతరం గావాలి, ఉపగ్రహాన్ని మహా ఉద్య
తంగా 'షూట్' చేస్తుంది ఆఖరువాత ఆగ్రహం
90 నిమిషాల కొకసారి భూమికి ప్రదక్షిణం
చేస్తూ ఉంటుంది.

కాబట్టి ఆగోళం ఇంకా ఎక్కువగాని,
సుందంగా తీగకుండా, తిన్నగా పోత
దంకాని సాగ్యవస్తువు అంటే, భూమి
ఆకర్షణత వల్ల దానికి కృత్రిమమైన 'గాడి'
ఒకటి ఏర్పడుతుందన్న మాట.

ఒక మామగారు దానిని ఒక చిన్న రాయి
కట్టి, రెండో కొనవేలకు నుట్టుకుని గిరగిర
తిప్పామనుకొంటే.

మొదలు తిరుగదానికి శక్తి మనచేతివల్ల
అధించినా కొంత పేగం పుంజమన్నాక,
ఇంక తిప్పుకపోయానా, అది కొద్దిక్షణాల
పాటు అలాగే తిరుగగలదు. దాని
దాన్ని ఇంకొకటా పోనియక లాగిపట్టడమే
దానికి కారణం. సరిగ్గా ఇక్కడా అంతే,
ధీమాని ఆకర్షణకై, ఆదారంలా, ఈ గోళం
గాడిది తిరుగదానికి ఆధారం. దారిం చివర

★ విశ్వ రహస్యాలకై విశ్వప్రయత్నం ★

రాయి కొంతసేపు తిరిగాక, క్రమంగా జవంతిగా వారి చాలిపోయినట్లే, ఈ గోళంకూడా కొంతకాలానికి వేగంతో కేకొద్దీ భూమి బలానికి లొంగి క్రమంగా దగ్గరపరచడం మొదలుపెట్టి క్రమంగా ధ్వంసం అయి పోతుంది.

ఎటొచ్చి వారం చివర రాయిలా తుకాలమీద పడిపోదు, విపరీతమైన వేగంతో తిరుగుతుంది కాబట్టి, అదీ, భూమికి రెండు మూడు వందల మైళ్లదూరాన్ని కాబట్టి ఇది లొంగి వచ్చి చాలిపోడానికి ముప్పై నలభై రోజులు పడుతుంది. అంత ఎత్తున గాలి పలచగా ఉంటుంది కాబట్టి దీని వేగం చచ్చిన తగ్గేటంత బిలిపిడి ఉండదు.

ఈ మాత్రం అవకాశం ఉంటే చాలా శంకలు తెలుసుకోవమనని శాస్త్ర అభిప్రాయం. అదీకాక, ఇలాంటివి 12 గోళాలు పంపిస్తున్నారు. కాబట్టి క్రమశుభం ఫలం దొరుకుతుందని నమ్మకం.

భూమికి ఉపగ్రహాలుగా తిరిగే ఈ గోళాలలో ఎంతో ముఖ్యమైన విషయాలను గ్రహించే కక్షిగల పరికరాలు ఉంటాయి. అవి గ్రహించిన విషయాలు భూమిమీద శాస్త్రజ్ఞులకు అందచేయడానికి ప్రసారకయంత్రాలు ఉంటాయి. ఇవంతో 'రాడార్'

కంట్రోలు ద్వారా జరుగుతుంది. కాస్మిక్, అల్ట్రావెలట్, ఇన్ఫ్రారెడ్ మొదలైన కక్షిగల స్వరూప స్వభావాలు, వాతావరణం సాంద్రత, ఉష్ణోగ్రత అందులో మార్పులు, వివిధ ప్రమాణాలలో గాలి ఎలా వీచేదీ, భూమ్యాకర్షణ కక్షిబలం, పరిధి, దాని స్వభావం మొదలైన వివిధ విషయాల గురించిన సమగ్ర సమాచారాన్ని ఉల్కల గురించిన సంగతి సందర్భాలు ఇవి గ్రహిస్తాయి. అవైన భూమికి ఆ భోగట్టాని అందచేస్తాయి. అమూల్యమైన ఆ సమాచారం వల్ల, వాతావరణం మార్పులను, తీరు తెన్నులను, ఇప్పటికన్న సమగ్రంగా, ఇంతకన్న ఖచ్చితంగా ముందు తెలుసుకోవడానికి వీలుకలుగుతుంది. వాటి వల్ల వ్యవసాయ రంగంలో, నౌకా విమానయానాలలో అభివృద్ధి పొందించడానికి ఎంతో దోహదం జరుగుతుంది.

విజ్ఞానకావోతున్న కలలు, ఇంకా త్వరగా రూపాలు ధరించడానికి, దారి కనబడవచ్చు. చంద్రాకాంత యాత్రకు వెళ్ళే రాకెట్లు మధ్యలో మజిలీ చేయడానికి, ఇంధనం చేసుకోవడానికి వీలుగా అంతరిక్షంలో తేలుతూ ఉండే "స్టేషన్"లు ఏర్పాటు చేయాలని శాస్త్రజ్ఞుల పథకం. ఇందులో

ఉండే సాగక బాధకాలన్నీ తేల్చుకోవడానికి ఈ గోళాలు ఇచ్చే సమాచారం బాగా ఉపయోగపడుతుంది కూడా నమ్ముతున్నారు.

బిటన్ ఇంజనీరకమైన పథకం ఆలోచిస్తుంది. దీని ప్రకారం, పెన్ పెన్డ్రోజన్ బెల్వాన్ తయారుచేసి దానికి రాకెట్ను అమర్చి 70 వేల అడుగుల ఎత్తువరకూ పంపుతారు. ఆ పైన రాకెట్ బయలుదేరి 120 మైళ్ళు వెళ్ళేవచ్చుంది. ఈ ప్రకారం చేస్తే అమెరికా ఒక ఉపగ్రహం పంపడానికి అయే ఖర్చుతో, ఇటువంటివి చాలా పంపవచ్చు వంటున్నారు. రష్యా కూడా, ఉపగ్రహాలను, అమెరికన్ గోళాలకన్న కొంచెం పెద్దవిగా నిర్మించి పంపదలచిందని గత జూలైలో సోవియట్ ప్రతినిధి ఒకరు చెప్పారు. ఈ పథకాలు అమలు జరిగినా, "అంతరిక్షతీయ సంవత్సరం" పేరిట జరిగే కృషిలో 40 దేశాలు పాల్గొంటాయి. వాటిలో మనదేశం కూడా ఉంది. ఉపగ్రహాలు వెనుండి ప్రసారంచేసే సమాచారాన్ని అందుకోవడానికి, గ్రహాల గమనాన్ని, మొత్తమీద వాతావరణాన్ని పరిశీలించడానికి ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అనేక పరిశోధనా కేంద్రాలు వెలుస్తాయి. వందల కొద్దీ శాస్త్రజ్ఞులు ఇందులో పాల్గొంటారు. వీరందరి కృషిని సమన్వయించడానికి, సమయోచితంగా మారణలు చేయడానికి ప్రత్యేకం ఒక కేంద్ర సంఘం ఉంటుంది. పరిశీలనాసౌలభ్యంకోసం, భూగోళాన్ని శాస్త్రజ్ఞులు అరు భాగాలు చేశారు. అక్షం కాలవారిగా (నెనుండి క్రిందికి) మూడు భాగాలు: అర్కిటిక్ ప్రాంతం, భూమధ్యరేఖా ప్రాంతం, అంటార్టిక్ ప్రాంతం. తిరిగి దీర్ఘాంశాల ప్రకారం మూడు భాగాలు. 1. ఉత్తర దక్షిణ అమెరికాలు 2) యూరప్ ఆఫ్రికాఖండాలు (రి) సోవియట్ యూనియన్, ఆసియా, ఆస్ట్రేలియాలు. పోతే, పరిశీలనా కేంద్రాలు సాగ్యమైనంతవరకూ ఒకే దీర్ఘాంశ వైశాల్యదానికి వీలుగా గ్రీన్విచ్ వడమలు 80 వ అక్షాంశాన్ని తూర్పున వడన, 140 వ అక్షాంశాలను తీసుకుని, ఆ యా దేశాలలోని పరిశీలనా కేంద్రాలు ఈ రెఖలపై ఉండేటట్లు ఏర్పాటు చేయాలని నిశ్చయించారు.

ఈ అంతరిక్షతీయ సంవత్సరానికి 1957 జూలైనుండి 1958 డిసెంబరు వరకూ ముహూర్తం పెట్టడానికి కొరత ఉంది. 1958 నాటికి మార్చిగోళం ఎంతో చేతస్వయంతంగా ఉంటుందట. పెట్టి పెద్దమద్దులు ఏర్పడడం, సంచలనాలు కలిగి గోళం లో ఉత్పలు సంభవించడం తరుచుగా జరుగుతుందట. అందువల్ల భూగోళంపైనా, వాతావరణంపైనా మార్చిగోళ ప్రభావాలు పరిశీలించడానికి ఆ గోళం విశేషముఖ్యమట.

నిగనిగలాడు దీర్ఘకుంతలాలకు

కేశవర్ధని ని

కలలోని చుండును పోగొట్టండి.

కురుపుంను, దురదను మాన్పండి. పెంట్రికలు రావటం అనంది. ఆకాలంలో పెంట్రికలు యెండుకు నెరియూరి నెరియటం ఆంవ్యం కానివ్వండి.

కేశవర్ధనితో కేశాలకు క్రొత్తకా చేకూర్చండి.

కేశ కుత్రతకు, సువాసనసాంధ్య వాడండి.

కేశవర్ధని అ. 14: సాంధ్య అ. 14: పోస్తేడి అవనం. అన్నిచోట్లా లభించును.

కేశవర్ధని ప్రాదప్తు. కోయంబిత్తూరు.

ಜನ್ಮದ ಮೊದಲ ಪ್ರವೇಶ ಕಿರೀಡೆ, ಕಂಠಾಯಿ 2

ప్రాధెసర్ పాపారావు

ప్రాధెసర్ పాపారావుకి ఎదురుగా టేబిల్ మీద నాలుగైదు చిన్న కంకరరాయి ఉన్నాయి. అతను అర్ధనిమిషం తేలికగా ఒకపారి వాటికేసి చూశాడు. చేత్తో బట్టతల ఒకపారి తడుము కున్నాడు. మునిచేత్తో నాలుగైదుపార్లు పొడుగు పాటి తన ముక్కుమీద రాసు కున్నాడు. రెండు చేతులతో టేబిల్ మీద కాసిపు టకటకా టైపుకొట్టాడు. ఎన్ని విధాల ప్రయత్నించి చూచినా అతనికి జ్ఞాపకం రాలేదు.

తనకడుగుగా టేబిల్ మీద నిశ్చలంగా వడిపున్న ఆ నాలుగైదు కంకరరాయి తన మూకభాషలో ఏ విషయాన్ని తనకి తెలియ జేస్తున్నాయో అతనికంటే ఆలోచించినవా జ్ఞాపకం రావడంలేదు. ఏ ఉద్దేశాన్ని పురస్కరించుకుని ఇవి తన కేబుల్ ప్రవేశ పెట్టబడ్డాయో అన్నది ప్రాధెసర్ పాపారావుకి ఒక పెద్ద సమస్య అయి వున్నది.

అసలు సంగతి—ఆరోజు పూర్తికాసు నడుస్తోంది. లెక్కర్ ఇన్వజ్యోయ్ ముందు ఉత్సాహంకోసం ప్రాధెసర్ పాపారావు తన చేతిలోని ప్రస్తకం పేజీలు పరుచుని అదేపనిగా ఈ చివరినించి ఆ చివరికి తిరగ వేస్తున్నాడు.

ఇంతలో ముందు తెంచిన నుండి ఒక అమ్మాయి లేచినుండుంది. కాలేజీ ట్రైబురికి క్రొత్తగా పెట్టబోయే ఫేస్ బుక్ కోసం చందా వసూలు చేసే మహద్వారం ఆ అమ్మాయి తనమీద వేసుకున్నదన్న సంగతి పాపం పాపారావుకి ఏం జ్ఞాపకం? అతను తన ధోరణిలో తను ఉండవలసిన ఆ అమ్మాయి లేచి నుంచున్న సంగతి గమనించలేదు. అంతమాత్రానికి ఆ అమ్మాయి నిరుత్సాహపడలేదు.

ఆ అమ్మాయి చిరునవ్వు ముఖంలో చిందులాడుతూండగా “మేమారూ, మాఫేస్టు సంగతి మీరు పూర్తిగా మరిచిపోయినట్టున్నారే?” అని

చిన్న చిరునవ్వు నవ్విచేసింది. అందులోనూ వాక్యం చివరిభాగమీద కొంచెం నొక్కింది. ఆసంకేతాన్ని కనిపెట్టిపట్టుగా క్రాసులో ఆచివరినుంచి ఈచివరికి ఒకచిన్న వార్తకేళి ప్రవహించింది. ప్రాధెసర్ పాపారావుయొక్క జ్ఞాపకశక్తి ఎంత విపాటులో ఉంటుందో వాళ్ళకి తెలియని విషయంకాదు.

అయితే ప్రాధెసర్ పాపారావు ఆక్షణంలో కళ్ళు పూర్తిగా మూసుకుని తన ఇన్వజ్యోయ్ లెక్కర్ యొక్క సంపూర్ణ స్వరూపాన్ని తనముందు పాక్షాత్కిరింపజేసుకోవడంలో నిమగ్న డైయిస్తున్నాడు. అతనినుంచి విమాత్రమూ సమాధానం రాలేదు. అంత మాత్రానికి వెనకటి పేజీ ఇంక ఆ అమ్మాయి ప్రత్యేకత ఏముంది? కొంచెం గట్టిగానే— “మేమారూ, మాఫేస్టు సంగతి ఏంజేళాడ?” అని నిలవదీసి అడిగింది ప్రాధెసర్ పాపారావుని.

దెబ్బతో అతను తన కల్పనామయ ప్రపంచంలోంచి ఒక్కసారిగా ఈభౌతిక జగత్తులోకి వచ్చి పడ్డాడు. “ఫేస్టు, మీఫేస్టు అన్నాడు ఆశ్చర్యంగా. ఆ అమ్మాయి చందా వసూలువుతుంది కదా ఆనే ఉత్సాహంతో “అవునండీ, మాఫేస్టు” అంది. పాపారావు కొంచెం విచారనూచక కంఠస్వరంతో—“నువ్వు ఈఫేస్టు గొడవలో పడ్డావేమిటి, చదువుకుని బాగుపడవలచుకున్నదావు—ఇప్పటినుంచి నీకి ఫేస్టు వ్యామోహం తిగదుసుమా!” అంటూ ఆమెను నెయ్యిడిగానే మందలించాడు. ప్రాధెసర్ పాపారావు క్లాసులో అప్పగింపుకు విద్యార్థులకు ఉపనేతాలిస్తూండడం మామూలే.

అయితే ఇది ఏరకమైన ఉపనేతాల్లో జేరుకుందో ఆ అమ్మాయికి బొత్తిగా అర్థం కాలేదు ఆమె ప్రాధెసర్ కి నచ్చుచెప్పే ఉద్యోగంలో—“అజేసుటండీ మేమారూ, ఫేస్టులేకుండా వేసవి గడపడం—” అంటూ ఏవో చెప్పబోయింది.

ఈ కాలపు అడవిల్లలు ఎంతకేనా తన

దురు! ప్రాధెసర్ పాపారావు ఆశ్చర్యానికి అంతులేదు నిజంగా అతనికి వట్టి మంగుడు పోయింది— “అయితే ఫేస్టులేదే నీకు వేసవి గడవ దన్నమాట!” అన్నాడు అతి వెటకారంగా.

పాపం! ఆ అమ్మాయికి అతని వాలక మేమీ అర్థమవక అతని ముఖం కేసి తెల్ల పోయిచూసింది. పాపారావు అతిగంభీరంగా తన అంతిమ నిర్ణయాన్ని తెలియజేశాడు— “ఈ ఫేస్టు పిచ్చి నీ బుర్రలోంచి పూర్తిగా తీసిపారేయ్యి!”

ఆ అమ్మాయి అధైర్యపడకుండా “ఈ ఆధునిక యుగంలో ఫేస్టు యొక్క ప్రాముఖ్యతని మీరింకా గుర్తించక పోవడం చాలా కోపనీయం!” అంది ఏవో విధంగా చందా వసూలు చేసుకుందామనే ఉబలాటం ఆ అమ్మాయిలో ఇంకా చావలేదు.

“అయితే అది నాదోషం కాదు—యుగ దోషం! ఈ ఫేస్టు పిచ్చి వేకు ఎంత తీవ్ర రూపం దాల్చిందో తెలుసుకోవాలి—” అనే ఏసినీ తార నేనా అనుకు. వాళ్ళ పేరలోనా వచ్చే వందలాది ఉల్లిరాలు చదివిచూడు ఈ ఫేస్టువానే ఉల్లిరాలకి తలతోకా అంటూ ఉండవు “నీ అభిప్రాయం అద్భుతం!” అని ఒకడూ, “నీ అంత అందగత్తె ఈ ప్రపంచం లోనే లేదు” అని ఇంకొకడూ—ఈ విధంగా రకరకాల ఉల్లిరాలు వ్రాస్తూ ఉంటారు మరికొందరు ఇంకొక ఆడుగు ముందుకి వేసి ప్రేమాలాపాలలోకి ప్రణయ కళాపాలలోకి దిగుతారు పాపం, సీసీ తారలకి ఇటువంటి ఉల్లిరాలు చదివి చదివి నిజంగా పిచ్చైక్కి పోతుంటుంది.

ప్రాధెసర్ పాపారావుచిన్న ఈ అయ్యలమైన భోగటాకు క్రాసుకోసంతా వారద్యావాలి చేశారు ఫేస్టుకేవలమీకి అర్థ తాత్పర్యంతో సహా అతనుచేసిన వ్యాఖ్య వాళ్ళిందరికీ అమందానందాన్ని కలగజేసిందని చెప్పవచ్చు!

వనక బంచీలనుంచి ఏకగ్రీవంగా నాలుగగు కంఠస్వరాలు—“ముందు బెంచీకి ఫేస్టుగా ఉండేందుకు మేము తయారుగా ఉన్నాం” అని ప్రకటించాయి. పరిస్థితులలా తిల్లికింగు లెహ్డం చూసి ఆ అమ్మాయికి ముదిల్లో ఏంచేసేందుకూ వోవలేదు. అయితే ఒడ్డిపోయానని ఒప్పుకోవడం

ముందుంబనరసింహాచార్య

అమ్మాయి స్వభానికి అత్యంత విరుద్ధం. ఉత్తరాలవ్రాసే షేన్సు మాకవసరంలేదు-బరికి కాలిచ్చే షేన్సుమాత్రమే మాకు లాసింది" అంది అతిర్హాంకారంగా

ప్రాఫెసర్ పాపారావు నిజానికి తనరిప్పు సుఖోదం విషయంలో చాలా ఉదారం. నే ప్రవరించాడు- "అరే, ఎంత రహస్య! చాలా విచారిస్తున్నాను నీకుంకాలకు చం దా ఇస్తానన్నాకాదు! ఎరి చే బాయాను. తమింను. కొంచెం, మేకుని తగిలించి ఉన్న నాకోటు పజేయలో ఉన్నదంతా తీసి ఇల్లా తీసునానా? వెంటనే నీ ఋణాన్నుంచి విముక్తువుతాను."

ఆ అమ్మాయి అతి ఉత్సాహంతో కోలుదుగిరికివెళ్లి పై జేబులోకి చెయ్యిపోనిచ్చింది ఉన్నదంతా ఒక్కసారిగా చేత్తో జేబి పెకితీసింది. అలాగే తిరిగివచ్చి ప్రాఫెసర్ పాపారావు టేబిల్మీద తన గుప్పిట్లోని ఆస్తంతా ఘుఘుమనిపిసింది. రూపాయలూ కొడు; చిలరా కొడు - నాలుగైదు చిన్న కంకర రాళ్లు టేబిల్మీద నాల్గయి ఉన్నాయి. ఆ అమ్మాయి చేసిన ఈ గాండీపనికి క్లాసు క్లాసంతా ఆశ్చర్యచకితులై బాయారు.

ఆ అమ్మాయి పాపారావుమీద పగతీర్చుకోవాలనే కసితో "ఈ కంకరరాళ్లు పెట్టి షేన్సు కొనుక్కో మంటారా మేస్తాడు?" అని ప్రశ్నించింది "ఎందుకంటాను? కాని ఎ- పూర్తిగా పెరిసెల్ మేటర్! నా వృష్టిలో ఈ కంకరరాళ్లు ఏ బంగారు నాణెముకే తీసిపావు దయచేసి ఇవి బాగ్రత్తగా మళ్ళీ నా జేబులో పెట్టెస్తే చాలా సంతోషిస్తాను"

నమక బెంచీలమీద ఒక గొంతుక "ఒహూ! ఆని రాయగము నాటి నాణెములయి ఉంటాయి" అని రిమార్కు చేసింది

నిజానికి ఈ కంకరరాళ్లు ప్రాఫెసర్ పాపారావు వృష్టిలో ఎంతో అమూల్యమైనవిగా ఒప్పుకుని తీరారు. తన శ్రీమతి పుట్టింటికి వెళ్ళడం కాని వెళ్ళకపోవడం కాని ఈ కంకరరాళ్ళు మాకభావ మిసి ఆధారపడి ఉంది ఇంకా ఇటువంటి మహత్తర సమస్యల సేకం అతనికి ఈ కంకరరాళ్ళ ద్వారానే పరిష్కారమవుతూ ఉంటాయంటే ఏమి అతిశయోక్తి కాదు

ఆసలు విషయం చెప్పాలంటే- ప్రాఫెసర్ పాపారావు శ్రీమతి అతని జ్ఞాపకశక్తి మీద నమ్మకాన్ని ఏనాడో గోల్పోయింది అయితే గృహసజీవితంలో అతను నిర్వహించే వలసిన కార్యాధారాల సేకం ఉండడమే కాక విశేషించి శ్రీమతి ఆజ్ఞాపాలన

ప్రాఫెసర్ జ్ఞాపకశక్తిని ఉత్తేజిత పరచి దాన్ని దారికి తీసుకు రావలసిన ప్రత్యేక లక్ష్యంతో శ్రీమతి ఎంతో కాలంనుంచి అతినిమిర అనేక ప్రయోగాలు చేస్తూంది. తన ప్రయత్నాలు నిష్ఫలమవుతున్నానని అతని దివ్యజీవితోత్సాహంతో కొత్త కొత్త పద్ధతులు అవలంబిస్తూ వస్తోంది. ప్రాఫెసర్ జ్ఞాపకశక్తిని పునరుజ్జీవింప జేయడానికి శ్రీమతి ఈమధ్య అవలంబించిన విధానాలన్నిటిలో ముఖ్యంగా ఇక్కడ రెండింటిని పేర్కొనవలసిఉంది.

ఇంటికి వేలవలసిన వస్తువునిగాని ఏదైనా చెయ్యవలసిన పనిగాని అతనికి జ్ఞాపకం చెయ్యాలంటే అతని జేబురుమాలుకీ ముఖ్యమెయ్యవలసే అతని జేబులో కంకర రాళ్లు పద్దవెయ్యవలసే చేస్తోంది శ్రీమతి.

అయితే జేబురుమాలుకీ ముఖ్యమెయ్యవలసే పద్ధతి పూర్తిగా షేలయిపోయింది నే చెప్పాల్సి ప్రాఫెసర్ పాపారావుతో వచ్చిన పెద్దచిక్కెమిలంటే ఇల్లు వదిలివదలడంతో అతను పూర్తిగా కొరిజీనాతావరణంలో పడిపోతాడు. ఇంటిసంగతి-శ్రీమతి విషయం. గృహసజీవితంలో గొప్పగా పూర్తిగా విస్మృతిపథంలో పడిపోతాడు

ఏదో పరధ్యాసంలో ఉండి ముక్కోముఖమోతుచుకోడానికి చటుక్కున జేబురుమాలు తీస్తాడు. చేతికి ఏదో ముడిలాగ తిరులుతుంది. ఎలెక్ట్రో థోరెన్సిలో ఉండి ఆ అడ్డువచ్చిన ముడి సుధంగా విప్పేస్తాడు. తుడుచుకోవడం కాగానే మళ్ళీ దాన్ని జేబులో పెట్టేస్తాడు. ఏ మాత్రమే నా కొంచెం ఇంటిథోరెన్సిలో ఉంటే జేబురుమాలు విషయంలో అంత నిర్లక్ష్యంగా ఉన్నందుకు చాకలివాడిని నాలుగు రిట్లు వంటాడు. ఇంక శ్రీమతికి ఇంట్లో కావలసిన వస్తువేదో అతను జ్ఞాపకం పెట్టుకోడం ఎల్లా సాధ్యమవుతుంది?

అతను ఇంటికి జేబుకోగానే శ్రీమతి- "ఏమండీ, ఈ వేళేనా తెచ్చారారేదా" అని ఎంత అడుగులేమాత్రం ఏం ప్రయోజనం?

ప్రాఫెసర్ పాపారావు తడుముకోకుండా- "నువ్వు జేబురుమాలికి ముడివేస్తే కాదు నేను లేకదానికి?" అనేస్తాడు.

"ముడివేకానే" అంటుంది పాపం శ్రీమతి.

"ఎక్కడవేకావు? ఇరుగ్-కావలి నే మానుకో." అంటూ అతను జేబురుమాలు తీసి చూపిస్తాడు. చూస్తే ఎక్కడా ముడివేసిన ఆవూలకూడ కనిపించదు.

"నేను ముడివెయ్యకపోవడం మేమిటి? మీరు విప్పేసి ఉండాలి."

"మీరుండీ నేనునువ్వు విప్పితాను!" "నేను వెయ్యకుండా ఎందుకుంటాను?"

"మనుష్యమాత్రుడికి మరుపు సహజం" అంటూ ప్రాఫెసర్ పాపారావు అతిఉదారత్వం కనబరుస్తూ శ్రీమతిని లేటికగా తమిం చేస్తాడు. అయితే శ్రీమతి అతని గొప్పతనాన్ని గుర్తీస్తేదా? పైగా అతనిమీదికి వ్యంగ్యభావాన్ని విసుగుతూంది- "మనుష్యమాత్రుడికి అతి సహజమే-ఒప్పుకుంటాను-అయితే స్త్రీకిమాత్రం అసహజం" అనేస్తుంది. ఏమయితే ఏమిలాభం? శ్రీమతి అవసరమైన ఆవస్తువేదో లేకుండానే నట్లుకునిపోవలసి వస్తుంది.

ఈవిధంగా జేబురుమాలుగాని జ్ఞాపక గ్రంథులు వ్యర్థమని తేలిపోయింది. అయితే, ప్రాఫెసర్ కావాలని శ్రీమతి ఆజ్ఞాపాలనలో అక్రమ చూపుతున్నావని అమ్మోడానికి ఎంతమాత్రం వీలులేదు. నిజంగా అతను శ్రీమతియెడల చూపే శ్రద్ధాభక్తులు

ఇతడు
గొప్ప శక్తిని
ఆరోగ్యమును
సత్తువను
పొందుచున్నాడు
ఎందుకనగా ఇతడు
బైల్ బీన్స్
అదనపు సుఖ విరేచనకారిని
నేపించుచున్నాడు.

అప్పుడైన బైల్ బీన్స్ దాకరేజ్ అమోదింపబడినవి, జగత్ ప్రసిద్ధమైనవి. విరేచన లక్ష్యము, మాంద్యము నుండి మీకు విముక్తి నిర్గులమివ్వేడు వాటిలోని విలువైన భాగం మహాకారములు మీ శరీర ప్రకృతి వంతయు మరల శక్తివంత మొనర్చును. ఇవి, అశక్తిని కారేయ భావన పోగొట్టును. మీరు ఆరోగిక శక్తి, వత్తువ, శీవ రాధర్థముతో మరల యావన వంతుగు నట్లు. అవి కల్పవృక్షమును, పనికి మారిన విష పదార్థమును నిర్మూరించి వేయును. బైల్ బీన్స్ను విడువకుండా నేపించు అను ఇప్పుడే ఆరంభించుడు. సురి మీరు కోరువట్ల పువచురుగానుండుడు.

మీరు అప్పుడైన
బైల్ బీన్స్
కోరకు నమ్మకంగా
చూచుకోవడు.

మందుల సాఫల్యంను దొరకును
పాత విధిల్లు దాదా దుకం పని,
86, సైన్స్ నాయక్ బి థి. నాదాబు-8.

అంబద్ - వారపత్రిక

మృంలోని యంత్రం అతితీవ్రంగా పని చెయ్యసాగింది.

ప్రస్తుతం శ్రీమతికి అంతగా అనవరమైన తప్పులు ఏమెందుంటుంది? ఏదేనా మంద్రే ఉంటుందా? అట్టే, శ్రీమతికి ఎప్పుడూ జబ్బు చెయ్యడమంటూ ఉండడం! పోనీ ఏదైనా టూనిక్ అనవరమై ఉంటుందా? టూనిక్ ఉపయోగించవలసి రావడానికి ఆమె ఏమంత బలహీనంగా ఉందని? అటువంటి నేమీ ఆయి ఉండదు. లావు తగ్గించుకునేందుకు మాత్రం ఏదేనా తెచ్చుని ఉంటుందా? ఎంతమాత్రం కాదు. తమ లావుగా ఉన్న సంగతి శ్రీమతి ఎన్నడైనా ఒప్పుకుంటే కాదు?

మరి! ఇంకేమీ తెచ్చుని చెప్పి ఉంటుంది? ప్రాఫెసర్ పాపారావు ఇంకా తీవ్రంగా ఆలోచించాడు. బుజ్జీ బిస్కెట్ నా చాక్ రెటేనా తెచ్చుని ఉంటుందా? లేకపోతే బేరీక్ గ్లాస్కోడ్ బ్యాం తెచ్చుని చెప్పి ఉంటుందా? అట్టే ఇవేమీ ఆయివుండవు. శ్రీమతి బీదవా ఇటువంటి వస్తువులతో ఎప్పుడూ నిండుగా ఉంటుందికాదు! ఎంత ఆలోచించినా ప్రాఫెసర్! అంతచిక్కలేదు. గంటనే, బుర్రబిల్లు కొట్టుకున్నా ఏం జరిగిందో బోయింది. ఆ నాలుగైదు కంకర రాళ్లు గృహస్థ జీవితంలో తనకి శ్రీమతికి మృగ్య హిమాయము పర్యవసంతంగా అడుగు నుంచున్నాయి!

ఇంతసేపటినుండి పాపారావు పాపారావు చురుకైన అనుభవించినందుకు ఫలితంగా అతని బుర్రకి వారాత్తుగా ఒక అద్భుతమైన ఆలోచన తీర్చింది. భేదం, అనుభవం, ఎప్పుడు వెంటనే జయలు చేరినట్టి బజారులోని దుకాణాలన్నీ పరీక్షించి చూడాలి. అక్కడి రకరకాల వస్తువులన్నీ చూస్తూంటే శ్రీమతి తెచ్చున్న వస్తువేదా సులభంగా జ్ఞాపకం రావడానికి అవకాశం ఉండవచ్చు.

ఉద్దేశ్యం కలిగిందే తప్పగా ప్రాఫెసర్ పాపారావు పొందే బజారువేపు గలగబా బయలుదేరాడు ఒక్కొక్క దుకాణం దగ్గర ఆగి ప్రతి వస్తువుకీ పరీక్షించి చూడసాగాడు.

మొదట ఎదురుగా కనిపించిన ఒక ఫ్యాన్సీ షాపులోకి వెళ్ళాడు ఫేద పాపర్, క్లీమ్, ప్లస్ మొదలైన టాయ్ లెట్ కి సంబంధించిన వస్తువులన్నీ చూశాడు అతని దృష్టికి అతన్ని అతి సామాన్యమైన వస్తువులుగా కనిపించాయి. శ్రీమతికి ఇటువంటి పనికి

సాధించే వస్తువులు అనవరమై ఉండవచ్చు నేమీ అన్న విషయం అతనికి అనుభవంగా తోచింది. రివల్యూట్ మొదలైన కృత్రిమ వస్తువులు శ్రీమతికి కావలసివుంటాయన్న విష

యం అతని బుర్ర ఎంత మాత్రం ఒప్పుకోలేదు.

అక్కడినుండి ప్రక్కనే ఉన్న బనారస్ సిల్క్ షాపులను! త్రోవతీశాడు. అక్కడ ఉన్న రకరకాల పట్టుచీరలు తదితర వస్త్రాల్లా అతని దృష్టిని ఎంత మాత్రం ఆకర్షించలేకపోయాయి. శ్రీమతి వాడుకోవడాలో ఉన్న చీరలు నిజానికి అతనికక్కడ కనిపించనే లేదు.

బాటా షూమార్ లో కూడా అతని సమస్య తీరలేదు ఇంక ఒక్క నగల దుకాణం మిగిలింది. ప్రాఫెసర్ పాపారావు సునిశిత దృష్టికి అక్కడి అలంకారవస్తువు లేని శ్రీమతికి యోగ్యమైనవిగా కనిపించలేదు అమాట! వస్త్రే—క్రిమిటి నాలో శ్రీమతి కొనుక్కున్న వస్త్రే! నాటివచ్చే వస్తువేదీ అక్కడ లేనేలేదని అతని దృఢ విశ్వాసం.

ఇంక జవరల్ సాంగ్సు నైపుకి పాపారావు దృష్టి పోవలేదు. అక్కడి పప్పు ఉప్పు సామగ్రిలు శ్రీమతికి వివిధంగా నైనా ఉపయోగపడవచ్చు నేనా అన్న అనుమానం కూడా అతనికి కలగలేదు ఇంతకీ శ్రీమతి తెచ్చున్న వస్తువేదా తేలవేలేదు ఇన్ని షాపులు తిరిగినా ఇన్ని వస్తువులు చూసినా ఏమీ లాభం లేకపోయింది. చీకటిపడి చాలాసేపయింది. ఎంతసేపని ఇంకా తిరుగుతాడు? ప్రాఫెసర్ పాపారావుకి ఇంటినుకూ పట్టించి తప్పగత్యంతరం లేకపోయింది.

ఇంకా అడుగు వెళ్లే వెళ్ళడంతో ఆటం బాంబు విస్ఫోటం జరుగుతుందనే దృఢ విశ్వాసంతో ఉన్న పాపారావుకి అక్కడి ప్రకాంత వాతావరణం మాసి చాలా ఆశ్చర్యమే కలిగింది. ఇంట్లో ఎక్కడా చూడని చప్పుడూ లేదు వరండాలో, పనిచేసే కుర్రవాడు నుగ్గు పెట్టి నిద్రపోతున్నాడు. శ్రీమతి గదిలో ఎక్కడా మనుష్యులున్న

అరీడి లేదు. పరిస్థితులు ఇంత అనుకూలంగా ఉన్నందుకు సంతోషిస్తూ ప్రాఫెసర్ పాపారావు చల్లగా తన గదిలోకి బాటపెట్టాడు.

ఇంత రాత్రివేళ ఈ కృత్రిమ పరిస్థితులలో శ్రీమతిని ముఖాముఖి కలుసుకోడం గాని, ఆమె చేసే ఏమీ చాలా లేని ప్రశ్న పరంపరని ఎదుర్కోడం గాని, తన జ్ఞాపక శక్తివంటి వ్యక్తి గత విషయాల్ని గుర్తి ఆమె ఇచ్చే పెద్ద తెచ్చు విషయంగాని ఆ ఊణంలో ప్రాఫెసర్ పాపారావుకి సురరామా ఇష్టం లేదు అందుచేతే వాడి చప్పుడూ లేకుండా అతి పెద్దమనిషి తరహాగా వేళ వేళడంతో గదిలో మందం ఏదీ మేమీ వాళ్ళే కాదు. ఈ రాత్రి ఎలాగో గడిచిపోతే మర్నాటి సంగతి చూసుకోవచ్చునని అతని ఉద్దేశ్యం!

ఆ రాత్రి ప్రాఫెసర్ పాపారావు భూజనం చేశాడా లేదా అన్న విషయాన్ని గుర్తి మనసులోగా బాధపడవలసిన అనవరం లేదు. ఎట్టి విఘ్న బాధలూ లేకుండా ఆ రాత్రి అతను నిద్ర పోగొట్టడమే మన విక్కడ గమనించ వలసిన విషయం. అతనికి శ్రీమతి దర్శనం ఆ రాత్రి అవలేదు సరికదా తెల్లారింది తన వాతావరణం కూడా కాలేదు. అతనికి అంత వరకు పరిస్థితులు సంతృప్తి కరంగానే కనిపించాయి.

కాఫీ వేళకి కాఫీతో సహా శ్రీమతి దర్శనం తప్పక అవుతుందనే విషయంలో ఏం సందేహం లేదు కనుక అతను ఆ రాత్రోయే ఘుబనకి సంసిద్ధుడయ్యాడు అయితే కాఫీ వేళ వాటి చాలా సేపయిపోయినా శ్రీమతి దర్శనం కాకపోవడం మాసి ప్రాఫెసర్ పాపారావు జ్ఞాపక శక్తిలో ఎన్నడూ ఎరుగని సంతకం కలిగింది.

ఇంతకీ శ్రీమతి ఏమెట్లు? రాత్రినుండి (42-వ పేజీ చూడండి)

కుటుంబ నియంత్రణం

గర్భ విరోధకానికి ప్రీతి పేరించబడిన బాధరము

"సెన్యు టేబ్లెట్స్" (రిజిస్టర్డ్) గర్భము రాకుండుటకు తేరికగా నోటితో వేసి

కాని ముంగి మందివి తెలుపుటకు మేము దాం సంకనించుచున్నాము. 12 రోజులు మందు వుచ్చుకొంటే గర్భరాజు కాకుండ చేయును. ఇండియాలోను, విదేశాలలోను ఈ మందు వాడనవారు అనూచితంగా ఆనేకి యోగ్యతా ఎక్రములను పంపియున్నారు 24 మాత్రం గత వైద్య కౌశుకు ప్యాకెట్లు గు. 12/- అవి ఏ ఏ. అదనము.

(వరిబోలా దొరకును. లేదా దిగువ ఆడ్రెసుకు వ్రాయండి.)

SEENU & CO.,

28-K, Thandavaraya Gramani St., Madras-21.

తెలి : "ORCAS" (స్థాపించి, 1946) ఫోన్ : 55857

(బాంబే : పింగళూరు, 8.) పిల్లలకు : సిలోన్ స్ట్రీట్, తిరువనంతపురం.

వ్యాపార వివరములకు వ్రాయండి.

Advt. Permitted under G. O. Ms. No. 1121, Health.

బి. ఎన్. ఆరోరా
నిర్మిస్తున్న
“ఆంజనే” తో
ఒక సృష్ట్య
పన్ని జేశం

బొంబాయి సినిమా లేపు

25

లక్షల మోహించు కలలులలో
పిల్లలకు చలనచిత్రాల నిరంధదాని!
మోహించించిన వ క గ ని కి మాలై కి క
ప్రారంభోత్సవం జరిగింది. చిత్రలేఖ,
జోగన్, పోహగరాత్ కంటి చిత్రాలు
తీసివేచారోత్సవం తొలిచిత్రాని నిర్వారిత.
అయితే దర్శకత్వం నిర్వహిస్తాడు.
ఈ చిత్రం పేరు 'బెట్ మ్యాన్' దాదర్
లోని శ్రీ సౌండ్ స్టూడియోలో జరిగిన ఈ
ప్రారంభోత్సవానికి గవర్నరు జాగీ మార
కృష్ణ మెహతాజ్, మాజీ ముఖ్యమంత్రి,
పిల్లల చలనచిత్రసంస్థ అధ్యక్షుడు శ్రీ వి.
కే భేర ప్రభువులు విచ్చేరారు. చాలాచలన

చిత్రాల నిర్వహణకర్తలకు గురించి పలువురు
ఉపన్యాసించిచ్చారు.

* * *
జోహానాలో యూ 30 ల 12 వ
ప్రారంభమైన అంతర్జాతీయ చలన చిత్ర
త్సవానికి లోం బా యు వరీషటులు దర్శక
నిర్వారితలు వెళ్ళారు. ఈ ప్రధానిధి కరాని!
శ్రీ విమల్ రాయ్ నాయకుడు, ఆయన! పెద్ద
పేరు తెచ్చి పెట్టిన "బోలిషూ జమీన్"
తరువాతి ఆయన నిర్మించిన మహారా
చిత్రం ఏమీలేదు. ఇప్పుడు జోహాన్
వాల్యాలో శ్రీ, తమ తరువాతి చిత్రం
"మధుమతి"! ప్రారంభోత్సవం జరుపాలని
శ్రీ రాయ్ సంకల్పించారు "మధుమతి"లో

నాయకుడుగా నటించనున్నది!
మాతా జోహాన్ వేలియా వెళ్ళాడు. అ
హాలో అందుబాటులో శ్రీ కంటాడు గ
ప్రారంభోత్సవం తరువాత, ఆ శ్రీం
కొన్ని చోట్ల జోర్ దృశ్యాల "మ
చేయాలని విమల్ రాయ్ ఆమెకుంటాడు
ఈ యానేనా, ఆయననూ, ఆయన
చిత్రం "మధుమతి"! యూరప్ లో
ప్రచారం జరుగుతుంది.

* * *
భారత ప్రభుత్వం ఎడింబర్గ్ చలన
త్సవంలో పాల్గొనడానికిమాదా పెద్ద
ప్రయత్నాలు చేస్తోంది.
శ్రీ వి. ఎన్. సర్కార్ నిర్మించిన
చిత్రం "చార్ డాన్స్"ను శ్రీమతి ఇం
గాంధీ తమతో లండన్ తీసుకువెళ్ళాడు
"చార్ డాన్స్" చిత్రానికి శ్రీ జేవిడ హిం
ఆంగ్ల భాషలలో న్యూఢ్యాంజం ప్రావి డ
నారు. ఈ చిత్రానికి నిర్వహించే దర్శకుడే
* * *

నాహిజాది "బాగ్ లేపు" లో జమున, బానూరాజు.

మహానాథ "శ్రీ గౌరీమహానాథ"లో శ్రీరంజని.

ఆంధ్ర - వారపత్రిక

నరసూవారి హిందీచిత్రం "సితావోంసే ఆతే"లో వైజయంతిమాల, అశోక్ కుమార్.

సంచార చలనచిత్ర ప్రదర్శనకేంద్రం ఉండా లని సిఫాగ్న చేశారు. జలాకోక యూనిట్ ఉంటే దాని చలన జరిగే సమితులో తోసప వెను. పిల్లలకి సినిమాలు చూపించామంటే చూపా ముడావికన్నట్లు మొక్కు తిక్కు కున్నట్లు చూపించబడ్డ సేమా. వాగావికోక కోజు ఉదయం ప్రతి సినిమా హాలులోనూ పిల్లల చిత్రాలు ప్రదర్శించే ఏర్పాటు చేయ నవ్వు. దానికైనా బాల చలనచిత్రసంస్థ విద్యాశాఖాధికారులూ కలసి ఆలోచించి పూనుకోవలసి ఉంది.

చలన చిత్రాలు తయారు చేయించు ఉండే, ప్రదర్శన వసతులు ఏర్పాటు చేయడం చేర్చేరు కార్యక్రమాలనీ, ముందొ కటి అయితే అనక రెండోది చూచుకోవచ్చు ననీ అనుకోవడం ప్రయోజనకరం కాను.

ఉపాధ్యాయుల సభి ఈ విషయంకూడా ఆలోచించి, వా సవిక దృక్పథంతో ఈ విషయాల అనుసరణ యోగ్యమైన విధా

నాలు చూచించడం అవసరం. లేదా ప్రభుత్వం ఇంగుతు మార్గాలు ఆలోచించి, విద్యా శాఖల ద్వారా కృషి చేయాలి.

* * *

లండన్ లో “పథేర్ పాంచాలి”

హిందీ చిత్రాలను అత్యుత్తమంగా చిత్రించిన కళాఖండం గా పర్వతా ప్రశంసలందుకున్న బెంగాలీ చిత్రం “పథేర్ పాంచాలి”ని బ్రిష్ ష ఫలిం ఇన్ స్టిట్యూట్ వారు రెండు ఆగస్టులో లండన్ లోని సేవ సర్ థియేటర్ లో ప్రదర్శించబోతున్నారు. 28 వేలనుండి సభ్యులు కల విటిభుఫలిం ఇన్ స్టిట్యూట్ వారే ఈ థియేటర్ ను నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ సంస్థ ప్రపంచంలోని

కళాబాహుళ సంఘాలలో అగ్రగణ్యమైనది. “పథేర్ పాంచాలి” ఆగస్టు 6 నుంచి 8 వరకూ రోజుకు రెండుసార్లు ప్రదర్శిస్తారు.

ఇక్కడి ప్రదర్శించ బడబోయే మరో భారతీయ చిత్రం కృష్ణా ఆహుత ఆర్కాస్ విర్మించిన “మున్నా”. దీన్ని ఆగస్టు 12 నుండి 15 వరకూ ప్రదర్శిస్తారు. మహబూబ్ ప్రొడక్షన్స్ వారి బర్మచిత్రం “అన్”ను కూడా ఆగస్టు నాలుగు శనివారం నాడు ప్రదర్శిస్తారట.

* * *

ఆకాలనెల్, బట్టను ఆపుచుకు

కాపీర్ - కుసుం

మీ ఇష్టమైన సూనింగ్ నాన్స్ లు

మీ ఇష్టమైన సూనింగ్ బంతు కీర్తి, ముఖానా, విజయవాడ

యూనైటెడ్ కౌన్సిల్స్

చర్మ ఉపద్ధవములకు, అప్రాయములకు

అత్యుత్తమమైన సుగంధ ములాము

సాంటలక్స్

రక్తి-పుట్టు గాలిని

మీదకు

చలన చిత్ర త్రవాల:

భారత డాక్యుమెంటరీకి బెర్లిన్ లో

బహుమతి

భారత ప్రభుత్వం నిర్మించిన డాక్యుమెంటరీ చిత్రం "స్ప్రింగ్ కమ్మలు కాశ్మీర్"కు, కేంద్రా నిర్మించిన "గ్రేట్ మెటిక్" అనే ప్రాప్య చిత్రానికి ద్వితీయ బహుమతి లభించింది. "కాశ్మీర్ లో వసంతిర్లు" అనే ఈ చిత్రాన్ని ప్రభుత్వ ఫిలింస్ డివిజన్ రంగులలో తీశారు.

భారత ప్రభుత్వం నిర్మించిన డాక్యుమెంటరీ చిత్రం "స్ప్రింగ్ కమ్మలు కాశ్మీర్"కు, కేంద్రా నిర్మించిన "గ్రేట్ మెటిక్" అనే ప్రాప్య చిత్రానికి ద్వితీయ బహుమతి లభించింది. "కాశ్మీర్ లో వసంతిర్లు" అనే ఈ చిత్రాన్ని ప్రభుత్వ ఫిలింస్ డివిజన్ రంగులలో తీశారు.

డాక్యుమెంటరీలలో ప్రథమ బహుమతి 'పారిస్ ఎలాన్స్ (పారిస్ లో రాత్రి జ్యో)' అనే ఫ్రెంచి చిత్రానికి లభించింది.

కథా ప్రధాన చిత్రాల్లో ఎం. జి. ఎం. కారి "ఇవిజ్ శేషన్ లు డాన్స్" అనే చిత్రానికి ప్రథమ బహుమతి, సర్ లారెన్స్ బ్రౌలియర్ నిర్మించిన "యూథ్ రివర్" అనే చిత్రానికి ద్వితీయ బహుమతి ఇచ్చారు.

జెకొనావాకియా

కొలోనియాల్ గ్రాండ్ హోటల్ మా స్కావాల్ జులై 18 న ప్రారంభమైన 9 వ జేక్ చలనచిత్రోత్సవం 80 వ తేదీ వరకు సాగుతుంది. ఆహ్వానాలనుకొన్న 48 దేశాలలో 41 చైలియకు అంగీకరించి 40 ఫీచర్ (కథా ప్రధాన) చిత్రాలు, 100

జోషిటర్ వారి "ఉమాసుందరి"లో చేకటి శివరాం.

చిన్న చిత్రాలు (ప్రాప్య చిత్రాలు, డాక్యుమెంటరీలు, కార్టూన్లు, మొదలైనవి) పంపాయి. మొట్టమొదటి జేక్ ఉత్సవంలో 7 దేశాలే పాల్గొన్నాయి. 1954 లో 8 వ చలన చిత్రోత్సవంలో 80 దేశాలు పాల్గొన్నాయి. యూరప్ లో ఇంత పెద్ద ఉత్సవానికి ఇదే తొలిసారి. దీనికి జేక్ విద్యామంత్రి డా॥ కపూరా ప్రారంభోత్సవం చేస్తూ, జేక్ కేకాల ప్రజల యుక్తి మైత్రి పెంపొందించేయడమే ఈ ఉత్సవ లక్ష్యమన్నారు.

మనదేశం పంపిన చిత్రాలు బిమల్ రాయ్ నిర్మించిన 'గేన్ కాన్', శంకర్ బోస్ నిర్మించిన 'భాలాబోహ' (తెంగాలి) ప్రభుత్వ ఫిలింస్ డివిజన్ నిర్మించిన డాక్యుమెంటరీలు "టూమోరొ ఈజ్ ఆన్ రైన్" ("రేపు మనదే"), "చిట్టి రాయబాబులు" (లిటిల్ ఎంబా సెడర్స్), భారత్ దర్శన భారతి ప్రతినిధిగా శ్రీ హెచ్. వి. ఆర్ అయ్యంగర్ వెళ్లారు.

వివిధ దేశాల నుండి ఆహ్వానింపబడే 50 మంది ప్రతికా విలేఖరులలో ఇద్దరు భారతీయులన్నారు.

ఉమాస్కన్ కు రెండు చిత్రాలు

సెప్టెంబరులో బరగమన్న డమాస్కస్ (సిరియా) చలనచిత్రోత్సవానికి మనదేశం నుండి రెండు కథాప్రధాన చిత్రాలు, రెండు డాక్యుమెంటరీలు పంపిస్తున్నారు. అవి పోప్రజ్ మెడిని నిర్మించిన "మూర్తా గాలిత్" (1954 లో రాష్ట్రపతి సుబ్రహ్మణ్యం బహుమతి పొందినది), సత్యేన్ బోస్ నిర్మించిన "బండిమ్".

ఫిలింస్ డివిజన్ నిర్మించిన శివాకలర్ చిత్రం "చిట్టి రాయబాబులు", మరో డాక్యుమెంటరీ "శంకర్ భండర్".

మనదేశం పాల్గొంటున్న మరో రెండు చలనచిత్రోత్సవాలు, వెనిస్, ఎసింబర్లో జరిగేవి. వెనిస్ ఉత్సవానికి రాజ్ కమల్ కళామందిర్ వారి "మోహన్ బౌర్ దీయా"ను పంపిస్తున్నారు. ఇందుకోసం దీన్ని 9 వేల అడుగులకు కుదించి, ఇటాలియన్ భాషలో "సెన్ ట్రెటిర్స్" వ్రాయించి అయ్యితున్నారు. వాటివల్ల కళ్ల తేలియడమానవి, అలసర మైన తోట్ల వ్యాఖ్యానం కూడా కోపించానని ఆలోచిస్తున్నారు. బోకే,

ఈ చిత్రంలో పాటలు తీసి వేస్తారట. పక్కా ప్రావీణ్యవారి శెంగాలి చిత్రం "సా హెన్ రీర్ గోలం"ను కూడా వెన్స్ చలన చిత్రోత్సవానికి పంపాలని ప్రభుత్వం నిశ్చయించిందట. ఒక ధనిక కుటుంబం ఆధారం గా గతి శత్రుత్వాంతం నాటి శెంగాలి సమాజాన్ని ఇందులో చిత్రించారు. రచయిత శ్రీ వినుల్ మిత్ర. శ్రీ కార్తిక్ చలర్ల దీనికి దర్శకుడు. సుమిత్రా దేవి, ఉత్తంసుమార్ పాల్గొన్నారు. ★

అర్జెన్టీనా అండ్ మాడల్

ట్రెవిజన్ వాళ్ళు మాస్తే ఎంతో ముచ్చట పేస్తుంది. వాళ్ళ నిమాని బుద్ధితెచ్చుకో. గంటనేపు ప్రదర్శించే కథాగా వాళ్ళు కనీసం పది ఖాసీలు చూపిస్తున్నారు. కత్తితో పాడిచి, పీకెక్ తాడు బిగించి, ఇంకా సరికొత్త పద్ధతులలోను, చక్కగా ఎన్నో రకాల హత్యలను చిత్రించగలుగుతున్నారు ఇటాలి వాళ్ళి రక్తపు మడుగు చేసి, కట్ల చెదిరిపోయేటూ అద్భుతమైన దృశ్యాలు చూపిస్తున్నాయి అవన్నీ చూడమరిగిన కుర్రసజానీ బొమ్మలపుస్తకం ఎలా చూస్తుంది? ఛి. సిగ్గచేటు. నెలభై పేజీల పుస్తకంలో ఒక్కటంటే ఒక్క హత్య చూపినావా? ఎందుకొచ్చిన అర్జెన్టీన వయ్యో!"

"హారర్ కామిక్స్" అనిపడే జాతి పుస్తకాలను కొకొల్లుగా ముడించి, శేకిం అంతా వదనలే ఒక ప్రచురణకర్త, ఒక చిత్రకానిడిని సున్నేతంగా ముడిచినా, గట్టగా జుట్టుపిక్కుంటూ, చెసిన నయబోక ఇది.

పారమాంట్ వారి "అర్జెన్టీనా అండ్ మాడల్" అనే చిత్రంలో ఈ తరహా "సాంస్కృతికాన్ని" చక్కని వ్యంగ్య భాంజిగా నిశితంగా దుయ్యబట్టారు. ఈ రకం పుస్తకాల ప్రభావం విపరీతంగా పెరిగిపోయింది ఇది మనదేశానికి కూడా కొకొల్లుగా వచ్చి పడ్డాయి దరిమిలా ఈ పుస్తకాలను నిషేధిస్తూ ప్రభుత్వం కాసం చేసింది ఇప్పుడు పిటి పిలవ ప్రాధాన్యం మరింత హెచ్చాయి దొంగని సగులుకొబట్టి, పిటి పిలవమరిగిన పాకలోకం, ప్రాచీన తాళపత్ర గ్రంథాలకు మరే వాటిని అతి పదిలంగా కొపామకుంటూ, ఎరువచ్చినా అతిదాగతిగా మళ్ళీ రాబట్టుకుంటూ కాలక్షేపం చేస్తున్నారు. అమెరికాలో ఈ కట్టుదిట్టం కూడా లేదు. నిషేధించాలన్న ఉద్యమం చాత్రం ఉంది.

అక్కడ పిల్లలపై వీటి ప్రభావం ఎంతగా ఉందో ఇందులో ఈ చిత్రంలో చూపించారు. పద్దేళ్ల కుమారుడు, అచ్చంగా ఈ ప్రకృతిలో వాళ్లు మాట్లాడే తీరులోనే ముదిరమాటలు మాట్లాడుతాడు. "నాకు రర్ర పాతం చూడడం ఇష్టం" అంటాడు.

కథలో ప్రధానపాత్రకూడా ఈ కోవకు చెందినదే. పిల్ల ముదిరినా మనసు వికసించని ఒక కెరీ వెం గ కా యి (కెరీయన్) అధ్యాపిక ఈ వెం గ కా యి, హారర్ కామిక్స్ వివరితంగా చదివేవాడు. నిద్రలో కూడా ఆ దృశ్యాలనే కలగంటాడు. వాటిలో మాటలే కలవరిస్తాడు.

ఈ పుస్తకాల తర్వాత బాగా నంటుంటే కోయినందువల్ల అతిగాడికి, స్వంతంగా కూడా దారుణమైన పూహలు బోలెడు కలుగుతాయి. కలలో రకరకాల ఘోరదృశ్యాలు చూడగలగా తాడు. తెల్లవారు, వాటిని వర్తమా కలవ రిస్తూ కథలు చెబుతూ మధ్య మధ్య గాపు కేకలు పెడుతూ ఉంటాడు.

మామూలు చిత్రాలు అంటే మంచి చిత్రాలు, వేస్తే చెల్లుబాడే కాక, తిండికి డబ్బు దొరకక బాధపడే ఒక చిత్రకారుడు ఇతనికి జరిగాడు. చివరికి వెరీ వెం గ కా యి కలలూ, కలవరింకలూ అతనికి ఉపాధి చూపిస్తాయి. రాత్రి తెల్లవారు మేలుకు కూర్చుని, జత గాడు కలవరించే కథలన్నీటిని, ఇతగాడు

వాసుకుని, అతగాడి వర్తనలు ఆధారంగా ఘోరాతిఘోరమైన దశాబ్దాలన్నీ బొమ్మలలో చిత్రిస్తాడు. డబ్బు పుష్కలంగా లభిస్తుంది. ఒకసారి జతగాడి కలవరింకలో వివక్ష ఒక గొప్పనూత్రాన్ని ఒక అజాకానీ పుస్తకంలో ఇతని ఎక్కించితేస్తాడు. అది కథలో ఒక రాకెట్ ను నడిపే నూత్రమే అయిన, వాస్తవానికి, ప్రభుత్వం పరిశోధనలు జరిపించి కనుక్కుని అతిసప్తంగా ఉంచుకొన్న ఒక నికారైన నూత్రంగా తయారై ఉండటం ఉంది అక్కడినించి మామూలు కామెడీ కథలగా (ఇలాటిని ఇతివృత్తం స్టాన్లారర్ అలివర్ హార్లీల చిత్రాలలోను, ఆమెరికన్ జంటుడ్ ఎబాల్, బాకానెలోల చిత్రాలలోనూ కనబడతే) డీన్ మార్ష్ కెరీయన్ ను జంట కులాసాగా కథని అడంగి చేర్చుకుంది.

గుప్తప్రవృత్తులను కలిగించి, పెంచి, బొపించి పెడచేసే పారస్వతిని నాయునిగా వ్యాపించిపోకుండా, అరికట్టడానికి యధా కర్త ప్రయత్నించే ఈ తరహా చిత్రాలు, ఆ తరహా పారస్వతిని పెరిగి పెచ్చుమీరే ఏదే కం లో నై నా అధరగా యోగ్యమే. ఇతివృత్తం బృహదీయత్ నెందరి ఛాక్స్ నిర్మించిన "నెవెన్ ఇయర్ ఇవ్" అనే చిత్రంలో ఇతరతరహా కథలు

చిత్రకారుల పారస్వతాన్ని దుయబట్టాడు. మనగేళంలో వి నో దం తో పాటు, నిర్మాణాత్మకమైన విమర్శను మేళవించి, విసు

గతకుండా ఆ హాదం కలిగించేదెంగా ఈ తరహాలో చిత్రాలు నిర్మించడానికి యత్నం చేయడం వాంఛనీయం. ★

చలనచిత్ర పరిశ్రమ చిరవాంఛితం

చలనచిత్ర పరిశ్రమలో వారిని ఆరుకోవటానికై పెట్టుబడి సంపాదకటి ఏడాదిలోగానే అవతరించబోతోంది. ప్రస్తుతానికి ప్రభుత్వం పాతికలక్షలు అప్పగిస్తారట. దిగుమతి అయ్యే ముడిదీప్తిపై అడుగుపెట్టే సై (సయా) పైసా కాదు) చొప్పున సెన్సు విద్యాలలో తియ్యరైచ్చే చలనచిత్రాలపై అడుగుపెట్టే రెండవ చొప్పున మంకం విధించడం ద్వారా మరో పన్నెండులక్షలు వసూలుచేసి దీనికి కటాక్షతారట. ఆపైన క్రమక్రమంగా ఈ పెట్టుబడి కొర్పొరేషన్ మూలధనాన్ని కోటిరూపాయలకు పెంచుతారట.

భారత చలనచిత్ర పరిశ్రమ ప్రభుత్వాన్ని సహాయం కోరినపుడు, వి నో దం పన్ను ద్వారా వసూలయ్యే డబ్బులో కొంతపరిశ్రమకు మళ్ళించి పెట్టుబడి కొర్పొరేషన్ ఏర్పాటు చేస్తారని ఆశించారు కాని ఇప్పుడు పథకం ప్రకారం, ప్రభుత్వం పాతికలక్షలు అప్పగిస్తోంది. మరోపన్నెండు లక్షల కోసం అవలంబించే మార్గాలలో దిగుమతి అయ్యే ముడిదీప్తిపై అరదమ్మిడీ సెన్సు వేసుడం ఒకటి. ఇది నిర్మాతలపై అదనపు భారం పడవేయడమే అవుతుంది. ఫీలిం విచారణ సంఘం నేకరించిన వివరాల ప్రకారం మామూలుగా ఒక ఫీ చర్ చిత్రానికి 7 లక్షల 50 వేల అడుగుల ముడి ఫీలిం కావలసి ఉంటుందని తేలింది.

ఇది 18 వేల అడుగుల చిత్రాలకి వేసిన లెక్క.

దక్షిణభారతంలో ఇంకా పడనిమిదివేల అడుగుల యంగంపోలేదు. సరిగదా వర్తిలే గోరణిలో ఉంది. ఈ లెక్కన మనదేవు నిర్మాత ఒక చిత్రం నిర్మించడానికి సెగటివ్ అరరై డెర్వై వేలమండిలక్ష పైచిలుకు అడుగులు కావాలి. బోలే పరిశ్రమలో బోటీలమూలంగా, వచ్చే డబ్బులో నాలుగు తొమ్మిది రాబట్టుకోవడానికి, ఎన్నో ప్రతులు తీసి విడుదల చేస్తున్నారు. (ఎ.వి.ఎం. వారి "నాగులదరి" 125 ప్రతులు తయారై పట్టుబడితే వావాదీనా, దక్షిణభారతంలో నిర్మాతలు వాడే ఫీలిం కి లక్షల అడుగులకు పైనే ఉంటుంది. ఈ లెక్కన, దీనిపై సమ్మతం చేసే ధరించబడిన చిత్రానికి

కీ వేల రూపాయల పైచిలుకు 1949.50 లో దిగుమతి అయిన ముడిదీప్తి 17 కోట్ల అడుగులు ఈ లెక్కన చూస్తే ఈ రూపేణా వసూలయ్యే వివరాలు లక్షలంటుంది బోలే విశేష చిత్రాలపై అడుగుపెట్టే రెండవ చొప్పున వేస్తే ఎనిమిదిమిడి పదిలక్షలవరకూ లభిస్తుంది.

బోను బోను దీని పెట్టుబడిని కోటి రూపాయలకు పెంచడం అంటే, ఇప్పుడు ముడి ఫీలింమీద సెన్సులాగే చిన్న చిన్న వడ్డీపులు జరుగుతాయేమో.

బోలే ఈ కార్యక్రమం పేరీట, నిర్మాణ సలహాసంస్థ, ఫీలిం ఇన్ స్టిట్యూట్, సెల కొల్లు తారు. వీటి కార్యకలాపాలను, సెన్సూరు సంఘాన్ని సమన్వయించి కృతకారాలు వడపడానికై జాతీయ ఫీలింసంస్థ ఒకటి స్థాపిస్తారట. ★

ప్రమాదో ధీమతా మపి?

జాతెరిక తారీఖున శ్రీ సాండ్ల ముడి యోలో భార చలనచిత్రం నిర్మించే కోత్రి చిత్రానికి పెద్ద ఎత్తున ప్రారంభోత్సవం జరిగింది. అనోకో వర్క, రాజేంద్ర దూతే, ప్రీతిబాల అనే ముగ్గురు పిల్లలు తొలికోజా మాటించులో పాల్గొన్నారు. బొంబాయి గవర్నరు, శ్రీ మహారాజ్, భారత సచివ చిత్రసంస్థ అధ్యక్షుడు, మాజీ ఘోత్ర అయిన శ్రీ వి. జి. ఖేర్ మొదలయిన పెద్దలంతా వచ్చారు. అంతా బాగుండి కాసి, ఈ చిత్రానికి కేరు పెట్టడంలో కొంత పేచీ ఉన్నట్లు కనబడుతోంది. దీనికి చేసిన నామకరణం "రైట్ హాఫ్." అయితే ఈ పేరును ఇంతకుముందే స్వతంత్ర నిర్మాత శ్రీ జి. పి. సిప్పీ ముద్రబడి విడుదల, దాన్ని నిర్మాతల సంఘంలో రిజిస్టరు చేయించుకున్నారట అందులో అనోకో కుమార్, నూరిసనమర్ నటిస్తున్నారు. ఈనెలం తెలిసో తెలియకో ప్రభుత్వం సెలకోర్స్ బాల చలనచిత్ర సంవత్సర చిత్రానికి "రైట్ హాఫ్" అనే పేరు పెట్టుకున్నారు. పిల్లలకోసం అనే నిర్మించినా, ఈ రంగంలో ఇది కొత్త

(చర.క. వేద మూడవది)

అరుణ వలయం

అనువాదం: "ప్రద్యుమ్న"

28. హత్యా ప్రయత్నం

ఇన్స్పెక్టర్ పార్ వరుసు దగిరిదగిరిగా యాభై ఉంటుంది. అతనికి ఇంత వరుసు ఉంటే అతని నాయనమ్మ ఎంత వ్యూరాలై ఉండాలా అని జాక్ ఆశ్చర్య పడ్డాడు. పైగా ఆ నాయనమ్మకు ఆపరాధ పరిశోధనలోను, ఇల్లు దక్కదిద్దడంలోనూ అంత శ్రద్ధ ఉండడం మరీ ఆశ్చర్యకరం!

"మీ నాయనమ్మ చాలా చిత్రమైన మనిషి ఉండాలి అవిడకి అరుణవలయం సేరాలన్నీ తెలుసువా?" అని జాక్ అడిగాడు.

"తెలుసువా అని అడుగుతున్నావా? బలేవాడివి. ఆమె కనీసం నాకున్నంత అధికారహాదాతోనూ అరుణవలయం ముతాను వేటాడగలిగితే ఈపాటికి వాళ్ళంతా జైలు కబకబాల వెనకాల ఉండేవాళ్ళు. ఆమెకి అధికారం లేదుగనక గాని—"

ఆరాత్రి పార్ నుంచి హుమగుగా ఉన్నాడు. జాక్ గో అరమరిక లేకుండా చాలా విషయాలు చెప్పేసున్నాడు బోలీసు కమీషనరు తిన్న తిటిన సంగతి కూడా దాపరికం లేకుండా చెప్పేశాడు.

"ఈ సేరాలన్నీ ఇలా నిరాలంకంగా జరిగిపోవడం మా బోలీసుకామినికే తల వంపులుగా ఉన్నది గడచిన యాభైఏళ్ళుగా ఎప్పుడూ ఇలాంటివి జరగలేదు. అసలు 'రిపర్ హత్యల' తరవాత ఇంతి దారుణమైన హత్యకొండ ఎప్పుడూ జరగలేదనుకుంటాను. ఒక ముతాను చేరదీసి కట్టుదిట్టంగా, క్రమబద్ధంగా సేరాలు చేయడం గడచిన యాభైఏళ్ళలో ఇదే మొదటిసారి అరుణవలయం మనిషెడో గాని చాలా అపాధ్యుడు. మామూలుగా హంతకుల మరాలన్నీ లేలికగా, తొందరగా పట్టుబడిపోయే రకములే. కాని ఈ అరుణవలయం వ్యక్తి ఎవర్నీ నమ్మడు. వాణి ఎవడూ పట్టివ్వడు, పట్టివ్వడం స్వాగతం కాదు గనక. ముతాలోని ఇతరులుకూడా ఒకరినొకరు పట్టివ్వలేదు, ఎందుకంటే ఒకరినొకరు ఎరగలు గనక;

అంత కట్టుదిట్టంగా నడుస్తోంది ఈ వలయం."

ఆ తరవాత పార్ తాను పట్టుకున్న ఎన్నో పాతకేసుల కథలన్నీ చెప్పడం మొదలెట్టాడు. రాత్రి పడకొండున్నర అయింది. జాక్ వెడతానని మరీ ఇంకోసారి లేచాడు.

"ప్రాస్తుపోయింది, ఇక వెళ్ళు. నిన్ను సుమ్యం దాకా పాగనంపుతాను. నువ్వు కొరులో వచ్చావుగదా బియ్యర్ మో?"

"కాదు, బాక్సీలో వచ్చాను."

"అలాగా ఇందాక మా సుమ్యం ఎగులు ఒక కారాగిసట్లు మాశానే మా ఇంటి చుట్టుప్రక్కల కొరుగల ఆనామలెవరూ లేరే ఎవరన్నా దాకరు వచ్చాడేమా"

పార్ తలుపు తీశాడు. సుమ్యని కవతలగా నిజంగా నల్లకా రొకటి అగి ఉంది.

"ఎక్కడో, దీన్ని మానిపట్లు జాపకం," అంటూ పార్ ఒక అడుగు ముందుకు వేశాడు. ఇంతలో వీకటిగా ఉన్న కొరు అంతర్భాగంలోంచి మెగుపు మెరిసిపట్లు కాంతి వెలువడింది. పిగుగుపడినంత తిబం వచ్చింది. ఇన్స్పెక్టర్ పార్ జాక్ చేతులొకే పకీపోయి, నేలకొరిగాడు. మరుక్షణంలో కొరు అమరి వేగంతో మాయమై పోయింది చుట్టుప్రక్కల ఇళ్ళవాగు తుపాకి ధ్వనికే మేలుకుని తలుపులు తీసి బయటికి వచ్చేసరికి కొరు సందుములుపు దాటి వెలిపోయింది.

ఎక్కడినుంచో పోలీసాకడు శగుగతుకు వచ్చాడు. ఇన్స్పెక్టరును లేవనెత్తి ఫోజు నాల గదిలోకి తీసుకు వెళ్ళాడు. పార్ మేనత్తి అప్పటికే నిద్రపోయినట్లుంది. ఆమెకు ఈ గొడవ ఏమీ తెలియలేదు.

పార్ కళ్ళు తెరిచి చుట్టూ చూశాడు. "అబ్బ" అని బాధగా మూలిగాడు కోటు లోపలకు చేయిపోనిచ్చి ఒక పిస్తోలు తూటా బయటికి తీశాడు. "ఆటోహాటిక్ ఆయుధం కాదన్నమాట అయితే చచ్చే వాణ్ణి అని జాక్ కేసిచూశాడు. జాక్ ఎమిటి దంత అన్నట్లు తెల్ల మొహం వేశాడు. పార్ బాధతో నేనవ్వాడు.

"తుపాకి దెబ్బ తగలని పేస్ట్ కోటు ధరించే వాళ్ళు ముగ్గురే ఉన్నారు. ఒకడు అరుణ

వలయం, వ్యక్తి. రెండు వాణ్ణి నేను. మూడోమనిషి" అని అగి "థాలీయా (డ్రమండ్)" అని పార్ చెప్పాడు.

మరికొంతసేపటివరకూ పార్ మాట్లాడకుండా పడుకుని ఉన్నాడు. తరువాత "డెరిక్ యేల్ కు ఫోనుచేస్తావా? ఈ సంగతి తెలిస్తే కంగారుపడతాడేమా" అని జాక్ ఫో చెప్పాడు.

హత్యాప్రయత్నం జరిగిన అరగంటకి డెరిక్ యేల్ తొందరితోందరగా, సరిగ్గా డ్రెస్సు చేసుకోకుండా ఎలా ఉన్నవాడు అలా వచ్చేశాడు. పార్ చెప్పినవంతా విన్నాడు.

"మిసర్ పార్! నిన్ను నేను కించపరచడం కాదుగాని, ఇంతమందిని ఉండగా నిన్నే ఎందుకు హత్య చెయ్యాలని హంతకులు ప్రయత్నించారో తెలియడం లేదు" అన్నాడు యేల్.

పార్ ఛాతీమీద దెబ్బ తగిలిన చోట మందు రాసుకుంటూ మానంగా ఉన్నాడు.

"నిన్ను కించపరచాలనికొన్న నాఉద్దేశం. నిన్ను హత్య చేయ ప్రయత్నించడమంటే పోలీసుకామిని యాతను సవాలు చెయ్యడమన్నమాటే అంతి నాహాసం చేస్తారనుకోలేను" అని కనుబొమలు చిట్లనూ యేల్ యింకా యిలా గన్నాడు: "థాలీయా (డ్రమండ్) కు వియవరం వచ్చిందా అని నేను అనుమానించాను ఇవాళ ఉదయం ఆమెనీ అడ్రెసు కొవాలని అడిగింది నీ పేరు తెలిఫోను బుక్కులో గాని, డైరెక్టరీలో గాని నెదుగదా?"

"నువ్వేసున్నావు?"

"నేను సరిగా సమాధానం ఇవ్వలేను. కాని నా పెళ్ళివేటు అడ్రెసు పుస్తకం బయటనే ఉన్నది. అది చూస్తే నీ అడ్రెసు లేకగా దొరుకుతుంది మరి నన్నెందుకేగిందా అని ఆశ్చర్యంగా ఉంది."

ఇది విని జాక్ విసుగుతో నిబ్బూర్పు విడుస్తూ అన్నాడు:

"మిసర్ యేల్! మిస్ (డ్రమండ్) వచ్చి ఇన్స్పెక్టరుమీద పిస్తోలు చెల్పిందనా మీరు అనుమానించేది? మీరు నిజంగా అను

కూనిస్తున్నట్లుంటే అది అర్థంలేని అశుభానందం. నాకు తెలుసు మీరసహాయం. అమె ప్రవర్తన మంచిదికాదనీ, ఇదివరకు చిన్న చిన్న నేరాలు చాలా చేసిందనీ కదూ? ఏనో నేరాలుచేస్తే, మాతృకూడా తెయ్యాలని ఎక్కడుంది?"

యేర్ కొంతసేపు మానం వహించాడు. "నువ్వు చెప్పింది నిజం, మిసర్ బియర్ మోర్! అమెను తొందరపడి అనుమానించి, బట్టున్నాను. అప్పుడు పార్! ఇవాళ రాత్రి నిన్ను చూడమని అనుకున్నాను," అంటూ జేబులోంచి ఒక కార్డుతీసి ఇన్ స్పెక్టరు ముందు బల్ మీద పెట్టాడు. "వీళ్ళ డ్రైవర్స్ చూడు, ఎంతవరకూపోయిందా?"

"ఎప్పుడువచ్చింది?"
"ఉత్తరాలపైటైలో పడిఉంది నేను నీడగిరికి బయలుదేరుదామని బాక్సింగ్ సంచిగట్టుతూ, తపాలాపెట్టె ఎంగుకో తేరిచి చూశాను. ఇది కనిపించింది. బ్రహ్మాండంగా లేదా?"

కార్డుమీద చిన్నాం పరిచితమైనదే. కానీ అరుణవలయాన్ని చూడగానే జాక్ బలదరించాడు. వలయం ముగ్ధుల ఇలా ఉంది:

"నువ్వు ఓడిపోతున్న పక్షం పనిచేస్తున్నావు మా తరపున సనిచేస్తే నీకు బాగా లాభిస్తుంది. నువ్వు ఇప్పటిలాగానే పని సాగించావంటే, వచ్చేసెల నాలుగోలేదీ తిరిగి నువ్వు ఉండువు."

"అంటే, నీకింకా పదిరోజులు గడుపుతుంది మాట, అని పార్ గంభీరముగా అన్నాడు. బాధలన్నో, ఉద్దేశంవల్లనో అతని ముఖం ఆక్షుణంలా వివర్ణమైపోయింది. "పదిరోజులు" అని అస్పష్టంగా గొణుక్కున్నాడు.

"ఈ బెదిరింపుకు నేనేమీ భయపడడం లేదు" అని డెరిక్ యో ఉత్సాహంగా అన్నాడు.

"నా ఆశీస్సులో ఆనాడు జరిగిన సంఘటన తిరిగితే ఈ హంతకులని నిజంగా ఆలోచిక శిక్షలున్నాయేమో ననిపిస్తోంది.

"పదిరోజులు!" అని ఇన్ స్పెక్టరు మళ్ళీ అన్నాడు. "అయితే మరి నువ్వేం చేద్దామనుకుంటున్నావు? మామూలుగా అయితే, వచ్చేసెల నాలుగోలేదీ నువ్వక్కడుంటావు?"

"ఎందుకీలా అడగతావు? నా స్నేహితుడొకడు మెట్రానులోంచి ఒకటి ఇచ్చాడు. అది తీసుకుని ఆ రోజు రాత్రి ఇంగ్లీషు కానెల్ లో చేపలు ఎట్టుమీ గజవాని నా అసలు క్యాంక్రిమం. ఆ రోజునే బయలుదేరాలని అనుకున్నాను."

"నువ్వు ఏమనుకున్నా సరే, నిన్ను ఆరోజు బంబరిగా పోనిస్తేది లేదు," అని

పార్ ఖండితంగా అన్నాడు. "సరే, ఇక మీరంతా వెళ్లిండి. మా మేనల్లి విద్రిహాడం వల్ల, మా నాయనమ్మ ఇంట్లోలేక పోవడం వల్ల బతికిపోయాడు."

ఈ ఆఖరుముక్క జాక్ తో అన్నాడు. జాక్ గ్రహించినట్లుగా చిరువత్సవత్సవం లేచాడు.

29. "ఎర్రవలయం"

తను ప్రపంచంలో యెవరినీ ఎప్పుడూ చూశ్య ఫ్రాయంట్ గర్వంగా చెప్పుకునేవాడు. హెగిట్ స్కంపెనీ లాయరును కొంత దూరంచాకా మాత్రం విశ్వసించాడు. అదే విశ్వసించడమే మరోలేదు. అకంపెనీకి ఆనుమానాస్పదులైన వారితో సంబంధాలుండడం అతనికి తెలుసు కనుక, పూర్తిగా విశ్వసించ రాదని అతడు భావించాడు.

ఇన్ స్పెక్టర్ పార్ పై ఖానీ ప్రయత్నం జరిగిన రెండు రోజుల పిమ్మట లాయర్ హెగిట్ వాక్స్ ఫ్రాయంట్ వద్దకువచ్చాడు. బ్రబజాన్ వద్దనుండి అరుణవలయం తీసుకున్న బ్యాంక్ నోటును అతడు కొంతవరకూ ఆరాతీయ గలిగాడు.

"మిసర్ ఫ్రాయంట్! ఈ వద్దలిని అనుసరించి మనం ఆరాతీస్తామోలే, తప్పకుండా మొట్టమొదట బ్యాంక్ నోటును మార్చిన వాడి పట్టుకోగలం," అన్నాడు హెగిట్.

కానీ వాక్స్ ఫ్రాయంట్ తన నిర్ణయం మార్చుకోలేదు. కేసును పూర్తిగా ఈ లాయరు చేతిలో పెట్టి ఊహించడానికతడు ఇష్టపడలేదు. ఇంకా ఆరాతీయవలసిన భాగాన్ని తనే ఆరాతీస్తాడు. ఈ విషయం ఫ్రాయంట్ చెప్పేశాడు కూడాను.

"మీరు ఈ కేసులో నన్ను పని చేయనివ్వకపోవడం ఏమిటాగాలేదు. ఈ అశ్వపథనా కెంతో ఉత్సాహకరంగా ఉంది మరికొన్ని విషయాలు తెలిస్తే, ఆ పను మనిషిని ఇళ్ళేపట్టి ఇవ్వగలను," అన్నాడు హెగిట్.

కానీ వాక్స్ ఫ్రాయంట్ గుప్పెకోలేదు. ఫ్రాయంట్ ను మార్చి జాక్ డ్రెయ్ మోర్ చెప్పింది అతరాలా నిజమే. తను పోగొట్టుకున్న డబ్బు యావరూ తిరిగి సంపాదించే దాకా అతడు విద్రిహాడు. ఈ విషయంలో అతనిపూర్ణ ధృఢాకం ఉన్నది. అతడు ప్రపంచంలోని ప్రతి దేశంలోనూ క్రయ విక్రయ వ్యాపారం చేసి నోలేడు ఆసియా వల్లగాడు. మొదట్లో ఆసియా వద్ద చిలిగివ్వయివా వెల్లడైపోయింది. కానీ అహోరాత్రాలు కప్పవని వ్యాపారం అభివృద్ధి చేసి కొన్ని లక్షల ఆస్తిపాపెట్టాడు. ఏదో ఆశీస్సులో కూర్చుని, అంతో ఉన్న గులకు వదిలేసి, ఆరించలేదు. స్వయంగా అనేక దేశాలు తిరిగి, అనేకవారో వ్యవహారాలు జరిపి వ్యాపారం చేశాడు.

రాలు జరిపి వ్యాపారం చేశాడు.

అలాగే ఈ కేసునుకూడా స్వయంగా పరిష్కరించ దలుచుకున్నాడు. పార్ తోగాని, యేల్ తోగాని తన ప్రయత్నాల విషయమై ఏమీ చెప్పలేదు.

లాయరు హెగిట్ చెప్పినట్లు, దారికన బ్యాంకింగ్ నోటును చూడుదలెల వరకూ ఎవరెవరి చేతులు మారినదో జేలికగా ఆరా తీశాడు. మొదట ఒక వడ్డీ వ్యాపారస్తుడి వద్దకు, తిరిగి ఒకటూరిస్సు కార్వాలయానికి, మూడోసారి ఒక పెద్ద బ్యాంకింగ్ ఆహూతి నిమిత్తం వెళ్ళాడు. ఈ బ్యాంకింగ్ ఫ్రాయంట్ వ్యాపారంచాచిపెట్టే బ్యాంకింగ్ లావాకు బ్రాంచి కావడంవల్ల పని సులభంగా జరిగిపోయింది.

మూడవరోజులపాటు కూర్చుని పరిశోధించాడు. అనేక ప్రశ్నలు అడిగాడు. అనేక పుస్తకములు వేదికాడు. బయలుపాతెనయా చూడగూడని ప్రైవేటు ఆర్కైవ్ లు కూడా శోధించాడు. చివరికిక వివరాలు వినిపించాడు. మొట్టమొదటగా నోటును మార్చిన వ్యక్తిని తెలుసుకోవడంతో అతనికి

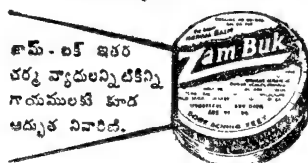
FZY-35 TEL

Zam-Buk

జామ్-బుక్
పుండు బాధిత
పాదములను త్వరలో
శమన పర్చును

అమూల్య సుగుణములన్నిటితో గూడిన జామ్-బుక్, ప్రపంచంలో కష్టాత్మకతను చర్మ ఆయింట్ మెంట్, జామ్-బుక్ చర్మ రక్షణ ములలోనికిపోయి, బాధిత పాద కండరములను శమన పర్చును మరియు వాపును నిరోధించును

జామ్-బుక్ ఇతర చర్మ వ్యాధులన్నిటికీ గాయములకు కూడ అద్భుత విచారిత.

అంతు క్రొవ్వు దీనిలో క-చరణని వ్యతిరేక చేయబడినది
అన్ని మందుల పాపించుమా గా. క.మ

సోల్ ఏజెంట్లు: దాదా డ్రిగంపేటి,
88, వైస్రూపాయక్ వీధి, ముదాను గి

★ అరుణ వలయం ★

తృప్తి కలగలేదు. ప్రైవేటు అక్కంటు చూపించిన బ్యాంక్ మేనేజరుకు కూడా ఫ్రాంకుంట్ ఎందుకీ పరిశోధనలన్నీ చేస్తున్నాడో తెలియలేదు.

అతిరవాతి ఫ్రాంకుంట్ తొందరతొందరగా ఫ్రాన్సుకు ప్రయాణమై వెళ్ళాడు. పారిస్ లో రెండు గంటలు మాత్రమే ఉన్నాడు. ఆ రాత్రి అతడు దక్షిణానికి ప్రయాణమయ్యాడు. పొద్దున తొమ్మిదింటికీ అతడు టులూజ్ నగరం చేరాడు. అక్కడకూడా అతనిపని సులభంగానే జరిగింది. నగర అధికారులలో ఒక ప్రముఖునికీ ఫ్రాంకుంట్ తో బ్యాపార సంబంధమైన పరిచయం ఉంది. ఆ ప్రముఖుని పేరు ముష్యార్ బ్రసార్. మళ్ళీ బ్యాపారం నిమిత్తమే ఫ్రాంకుంట్ తచ్చాడనుకుని బ్రసార్ సంతోషంతో స్వాగతి మిచ్చాడు. కానీ అసలు విషయం తెలిసే సరికి అతని ఉత్సాహముంతా పోయింది.

“నేను ఇలాంటి విషయంలో జోక్యం చేసుకోను. నేను లాయరు నైపుటికీ క్రిమినల్ జోర్నుతో నాకు సంబంధం లేదు,” అన్నాడు బ్రసార్. పొడుగాటి గడ్డం నిమిరుకుంటూ సాలోచనగా, “మార్ట్ నాకు బాగా తెలుసు. వాడితోపాటు

మరొక ఇంగ్లీషువాడు కూడా ఉండేవాడని గుర్తు,” అన్నాడు.

“వాడి పేరు వైట్ మన్ కదూ?”

“అవును, ఆ, వాడే,” అని అసహ్య భావంతో కనుబొములు ముడిచి “ఆ ఉపరితం అందరికీ తెలిసిందే. అంత గజ దొంగర్ని నే నెక్కడా చూడలేదు. నైస్స్ బ్యాంక్ లో క్యాషియర్ ను, కాపలావాణ్ణి ఖానీ చేశాను. టులూజ్ లో రెండు వార్యలు జేశారు. వాళ్ళ పేర్లు నాకు బాగా జాపకం ఉన్నాయి. అదీగాక భయంకరమైన మరో సంఘటనకూడా జ్ఞాపకం ఉంది,” అన్నాడు బ్రసార్.

“ఎమిటడి?” ఫ్రాంకుంట్ కు కూడా లంతో అడిగాడు.

“వైట్ మన్ కు మరణదండన విధించబడింది. వాణ్ణి మరణయంత్రం వద్దకు తీసుకు వెళ్ళారు. యంత్రాన్ని పనిచేయించే వాళ్ళు బాగా తప్పతాగి ఉన్నారనుకుంటాను. చూడుపార్లు మీట నోక్స్ మరణ ఖడ్గాన్ని వదిలి పెట్టారు. చూడుపార్లు ఆ ఖడ్గం వాడి మెడవరకూ వచ్చి అగిపోయింది. చుట్టూ మూగిన ప్రేక్షకులు మీది మీదికి పరుగెత్తుకు వచ్చారు. వైట్ మన్ ను మళ్ళీ తొందరగా జైల్లోకి తీసుకుపోయారు. లేక

పోలే అనాక పెద్ద గలభా జరిగేదే. అవిధంగా ‘ఎర్రవలయం’ కిక్కిరించి పున్నాడు.

“ఎవరూ?” ఫ్రాంకుంట్ అరిచాడు. బ్రసార్ తెలబోయిచూశాడు. “ఎమిటి, ఎందుకలా కంగారుపడతారు?” అని అడిగాడు.

ఎర్రవలయం పేరు వివరగానే ఫ్రాంకుంట్ అదిరిపడి లేచాడు. తాగుతూవున్న కాఫీ కిందపడి తినాచీఅంతా పాడైంది.

“ఎర్రవలయమా? అంటే?” అని ఫ్రాంకుంట్ మళ్ళీ తెలిపించాడు.

“వాడే వైట్ మన్ అని తెప్పలా, వాడే. కావలిస్తే ముగ్గురు ముగ్గురు మీకు వివరంగా చెప్పగలడు. అతణ్ణి పిలుస్తావాగండి.”

తేజ మోగించాడు. ఒక వృద్ధుడు చోజరయ్యాడు.

“జూల్స్! నీకు ఎర్రవలయం జ్ఞాపకం ఉన్నాడా?”

వృద్ధుడు తల ఊపాడు. “బాగా జ్ఞాపకం ఉన్నాడు. వాణ్ణి వధ్యస్తానానికి తీసుకు వచ్చినప్పుడు నేనక్కడే ఉన్నాను. అబ్బ, ఎంత భయంకరమైన సంఘటన!” అని వృద్ధుడు నిలుపునా కంపించిపోయాడు.

“వాడికి ఎర్రవలయం అని ఎందుకు పేరు వచ్చింది?” అని ఫ్రాంకుంట్ అడిగాడు.

వృద్ధుడు మెడచుట్టూ మాపుడు పేలుతో ఒక గీలి గీశాడు. “వాడి కంఠం చుట్టూ ఈ మాదిరిగా ఒక ఎర్రవలయం ఉండేది. అది ఎర్రని పుట్టుమచ్చ అనుకుంటాను. అలాంటి పుట్టుమచ్చ ఉన్నవాడిని కత్తి తాకలేదని, దాంట్లో ఆ మహిమ ఉందనీ ఒకనమ్మకం ఉండేది. వధ్యస్తానానికి నేను చాలా మందితో కలిసి వెళ్ళాను. అందరూ అదేమాట అన్నారు, వాణ్ణి చంపడం ఎవరితరమూ కాదని. విజానికి ఆ రోజున గిలెటిన్ యంత్రాన్ని వాళ్ళు సరిగ్గా అమర్చలేదు. వాళ్ళు బాగా తప్పతాగి ఉన్నారు. కత్తి సరిగ్గా పడలేదు, చూడుపార్లు అలాగే జరిగింది.”

ఫ్రాంకుంట్ విభ్రాంతుడై ఈ కథ అంతా వింటున్నాడు. కొద్ది కొద్దిగా అతనికి రహస్యం తెలియవస్తోంది.

“చివరికి వాడేమయ్యాడు?” అని అడిగాడు.

“నాకు తెలియదు” అన్నాడు జూల్స్. “ఏదో ద్వీపాంతరం కంపించారట. మార్ట్ ను మాత్రం వదిలిపెట్టారు. వాడు ప్రభుత్వం తరపున పాత్యం ఇచ్చాడు. అందుకని వాణ్ణి వదిలేశారు. వైట్ మన్ తప్పించుకు పారిపోయాడని కొంతకాలం క్రింద విన్నాను. ఎంతవరకూ నిజమో తెలియదు. వైట్ మన్ పారిపోయి ఉండాలని

(గత-వ పేజీ చూడండి)

ఎస్ట్రెల్లా

ఎస్ట్రెల్లా బ్యాటరీలు లిమిటెడ్.,

బొంబాయి-మద్రాస్-ఢిల్లీ-నాగపూర్-కలకత్తా-కన్ పూర్

డాల్డా నాకుమంచిది!

డాల్డా ఆరోగ్యము కొరత
విటమిన్లను గలిగియున్నది.

డాల్డా వనస్పతి మనకందరకు అవసరమైన
కెల్షినియూ కాకా క్రొవ్య వర్ణములను
వనుకూర్చుచున్నది—మరియు అది ఎ. ఓ.
విటమినులనుగూడ గలిగియున్నది.

ఎల్లప్పుడూ హానిచేయనిది
ఎందుకనగా అది ఉర్ధ్వమైవది.
మీరువయోగిండు క్రొవ్య వర్ణములు సురక్షిత
మైనవిగా మండవలెను—వ్యాధిని కలిగించు
మురికి మరియు క్రిములు లేకుండ మండ
వలెను. డాల్డా వనస్పతి హానిచేయనిది.
ఎందుకనగా అది ఉర్ధ్వమైవ కాకా కూరగాయల
మానెలనుండి తయారుచేయబడుచున్నది
మరియు గారివారవి నీలు డబ్బాలో స్టాక్
చేయబడుచున్నది.

డాల్డా గుర్తుగల
వనస్పతితో
వండండి

అందరికీ అనుకూలమైనట్లు 1 హీను: 1 హీను: 2 హీనులు:
5 హీనులు మరియు 10 హీనులు డబ్బాలో అమ్మబడుచున్నది.

అదివంటచేయుటకు మంచిదే గాకుండా—పుష్టికరమైనటు వంటిదికూడ

HVM. 263-X52 TL

దృష్ట్యా తలుల మనలకోవలసి ఉంటుంది. విడ్డల క్రమశిక్షణతో పెంచబడుతున్న తలులకూడా వాళ్ళ స్వభావాల కనుగుణంగా వదులుతున్నవని వస్తుంది? అని ఎవరయినా చెప్పితే, చాలామంది స్త్రీలు 'ఈ సంగతి మాకు తెలియదా? తెలియకుండానే ఇంత మందిని పెంచామా?' అని తలచుకుంటున్నాయి. కాగా 'ఇవన్నీ తెలిసికొనే మన వాళ్ళందరూ పిల్లలను పెంచుతున్నారా? మన తలులూ అమ్మమ్మలూ ఈ మూలాలు తెలుసుకొన్నారా? వాళ్ళ విడ్డల పెరిగి పెద్దవాళ్ళయి ప్రయోజనాలు కొరే కా? అయినా ఈ మూలాలు మనసరించి పెంచబడిన పాఠాలు ఎందుకే సభ్యతగా మెలగుతున్నాయి?' అని ఎదురు ప్రశ్నిస్తారు.

దేశాలోగ్యము కాపాడుకోవాలని అందరికీ తెలుసు. ఆలోగ్యమే మహాభాగ్యమని తెలుసు. తల్లి ఆలోగ్యము బాగాఉంటే విడ్డల ఆలోగ్యముగూడా చక్కగాఉంటుంది అందరూ ఎరిగినదే ఇలాంటి ఆలోగ్యము సరిగాలేనట్లయితే ఇంటికి కళాకాంతులు నశించి మాంద్యమేర్పడుతుందనీ అనుభవము లోని విషయమే. కాని మనదేశములో ముఖ్యముగా ఆంధ్రులకుటుంబాలలో స్త్రీల ఆలోగ్యము అధమస్థితిలో ఉన్న సదర్పాలు అనేకము. తన భార్య ఆలోగ్యము పీనదశలో ఉన్నదని గృహస్థుడికి తెలుసు; ఇంటిలోపాడికి తెలుసు. కాని కుటుంబములు అనారోగ్యానికి ధనాభావముకంటే అలసత్వము అక్షయ్యూ కారణాలుగా కనబడుతూ ఉంటాయి.

సంఘములో వరకట్న దురాచారము కొన్ని దశాబ్దాలనుండి మనసు పీడిస్తున్నది. కుటుంబ గౌరవ మూ ప్రతిష్ఠా, సంప్రదాయమూ వ్యక్తుల విలువలూ ధనరాసుల ముందర గణ్యతకు రావటములేదు. వివాహాలు కేవలము ధన ప్రధానముగా నిశ్చయింపబడుతున్నాయి. ఈ దురాచారము వలన అనేక కుటుంబాలు నేలమట్టమయిపోతున్నాయి; జాతి నిర్వీర్యమయిపోతున్నది. దీనివల్ల కలుగుతున్న అపారమయిన నష్టము అందరికీ తెలిసిందే. అనుభవైక వేద్యమేకాని ఎవరి కొమార్తె వివాహాలు తిలస్థ పడినప్పుడువారు యథేచ్ఛగా విరంకుళంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. ఈ సందర్భాలలో స్త్రీలపైన వేరయి మోపే పురుషులూ, పురుషులమీద నెలమివేసే స్త్రీలూ ఉన్నాయి.

'వ్యక్తుల విలువలనుబట్టి గౌరవించాలి'గాని భోగ భాగ్యాలనుబట్టికాదు బుద్ధి, తెలివీ, సౌశీల్యమూ ప్రధానమయినవిగాని ఉద్యోగాలు హోదాలు కావు' అని వేమన్న వద్యులు శుశురీకరము అయి

బడులు రాగానే కంకర: శేష్యుకోవలయు పంచారి. మన రాజ్యాంగ చట్టాన్నును చాలామంది అనుభవము ఆ చిలుక వలుకులను అందరూ వర్తించుతూనే ఉంటారు. కాని వాస్తవముగా ధనవంతులకూ, హోదాగల వారికీ దాసోహమ్యుననివారు తక్కువ. వారి నందరినీ ఆశ్రయించుకొని, అనుసరించుకొని తిరిగి లాభము పొందమానేవారు అనేకమంది; వారు అడించినట్లు ఆజీవాదు తక్కువమంది; వారిని తప్ప మరొకరిని వలుకరించని వారు గౌరవించనివారు చాలామంది.

'స్త్రీలను గౌరవించాలి. స్త్రీలకు సమాన హక్కులు ఇవ్వాలి. అన్ని రంగాలలో స్త్రీలకు ప్రత్యేకము కల్పించాలి. వారికి సమాన వేతనాలు లభింపజేయాలి. ఉద్యోగాలలో శాసనసభలలో స్త్రీల సంఖ్యను అధికము చేయాలి. కుమారుడితో పాటు కుమార్తెకు కూడా సమాన భాగము

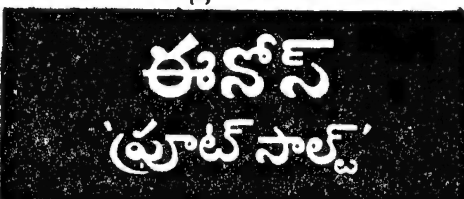
పంచారి. మన రాజ్యాంగ చట్టాన్నును రించి అధికారాలలోను హక్కులలోను జాతి కుల మత భేదాలు ఉండకుండను, ఎక్కువ తక్కువ భావాలు ఉద్బవించకుండా బాలబాలికలకు బాల్యమునుండి క్రమశిక్షణ యివ్వాలి'—మొదలయినవన్నీ బహుళ ప్రచారమయిన విషయాలు. తట్టకాలలోనూ వర్తలలోనూ ఆచారగోపాలమావలించగలఅంశాలు. కాని కుమారుడితో పాటుగా కుమార్తెను పెంచటమన్నది అన్ని కుటుంబాలలోనూ జరుగుతున్నదా? బాల బాలికల పెంపకములో పురుషుడి ఆధిక్యతకు ప్రాముఖ్యమునివ్వనివారే కొద్దిమంది కనబడుతున్నారు. కుమారుడితో పాటు కుమార్తెకు ఆస్తిలో సమానభాగము ఇచ్చేవారు ఎందరుంటారో చెప్పలేము. ఎన్నికలలో స్త్రీలను గెలవనీయకుండా రెండో

మెరయుచు పొంగే సానీయము వేసవికాలములో కలిగే కడుపులోని అస్వస్థతలను పోగొట్టును

వేసవికాలములో మీ కడుపులో మలముగ అస్వస్థత కలుగును. మెరయుచు పొంగే గ్లాసును దల్చి ఈనో కడుపును వరిచేసి, జీర్ణకోశము చుట్టుకుగా ఆరోగ్యవంతముగా ఉండేలా శ్రమపరచును. ఈనో సౌమ్యముగ, సమర్థతతో అక్షాధిక్యత వలన కలిగే అజీర్ణము, గుండెమంట మరియు కడుపు ఉబ్బరములకు సత్కర్మముగ విశ్వయైన ఉపకరణమును కలిగించును. దానిని వరకడుపున కొంచెము పెద్ద మోతాదు తాగుతే సౌమ్యవిరేచనకారిగా పనిచేయును.

ఎంతో చల్లగా మరియు ఆహ్లాదకరముగా ఉండును!

‘ఈనో’ మరియు ‘ఫ్రూట్ సాల్ట్’ అను మాటల రీతపథ్య చేయబడిన శ్రేయ మార్కులు

SRM. 11111111

© 2004 Blackwell Publishing Ltd *Journal of Internal Medicine* 255: 105–112

వనభోజనం

“అదొకకాలం! పెరికాలం!”
 పెరేమిటి! కాలమేమిటి!
 అని చాలమందికి అర్థం కలగ
 వచ్చు. అనలు నేనుకూడా మా నర
 నయ్య మామ నోటిగుండా ఆమా
 టలు విన్నప్పుడు విస్తుపోయినమాట
 వాస్తవం!

“అదేమిటి మామయ్యా! చరి
 త్రలోనైతే హిందూ యుగమనీ
 మహమ్మదీయయుగమనీ యేవో
 వున్నాయని విన్నాను. కానీ
 నీపెరికాలంనంగతి నేనెప్పుడూ విన
 లేదే!” అన్నాను.

నా నందేహానికి సమాధానంగా
 పెరికాలమేదో వుడవారింది నర
 నయ్యమామ అందుకు కారణాల్ని
 గూడా విపులీకరించి చెప్పాడు.

ధాత కరువులోనట మా నర
 నయ్యమామకు నూనూగుమీసాలు
 వస్తూ వస్తూ వున్నాయట! కరువు,
 కరువు అన్నమాటగానీ అప్పుడు
 రూపాయకుపన్నెండుపల్లె రంగూను
 నూక దొరికేదట! అప్పటికి మా
 ప్రాంతంలో రైల్వూ, బస్సులు లేక
 పోవడంవల్ల మా నరనయ్యమామ
 గిత్తల్ని కొనుక్కురావడానికి పల

మనేరు పశువుల పరనకు నడిచేవెళ్లే
 వాడట! ఎక్కడో మా పూరికి
 ఆ మడదూరంలో వున్న మల్లే
 శ్వరుడికోనలోనుంచీ ఆరు మూరల
 పొడుగున్న ఏగిడూలాన్ని తనో
 క్కడే భుజంమీద మోసి తెచ్చి
 యింటిదగ్గర దింపేసేవాడట!

ఆ ఏగిడూలాన్ని ఈరోజుల్లో
 ఏ యువకుడైనా ఎత్తి భుజంమీద
 పెట్టుకుంటే తన బావనీ పొలాన్ని
 వాడికి విక్రయం చేస్తానంటూ
 నవాలు వినరుతాడు నరనయ్య
 మామ.

అతడి బావనీ, పొలానీ ఆశించి
 గాకపోయినా ఈ తరంవారిప్రతిష్ఠను
 నిలబెట్టడానికై నా కొందరు
 వస్తామంటు ముందుకురావచ్చుగదా!
 ఊహలు రాతే!

“మీ పల్ల నేమాతుందిరా
 బాబూ! అదొకకాలం! పెరి
 కాలం! చింతకాయలొక్కు పంజా
 కుంటూ ఒక దుత్తెడు అంబలి మజ్జ
 గతో కలిపి త్రాగి పార చేతబట్టి
 పొలంలో పంగితేమల్లీ మధ్యాహ్నం
 నికేతల పైకెత్తేవాళ్ళం. బండిలో
 నాలుగుగోనల బెల్లంవేసి సునా

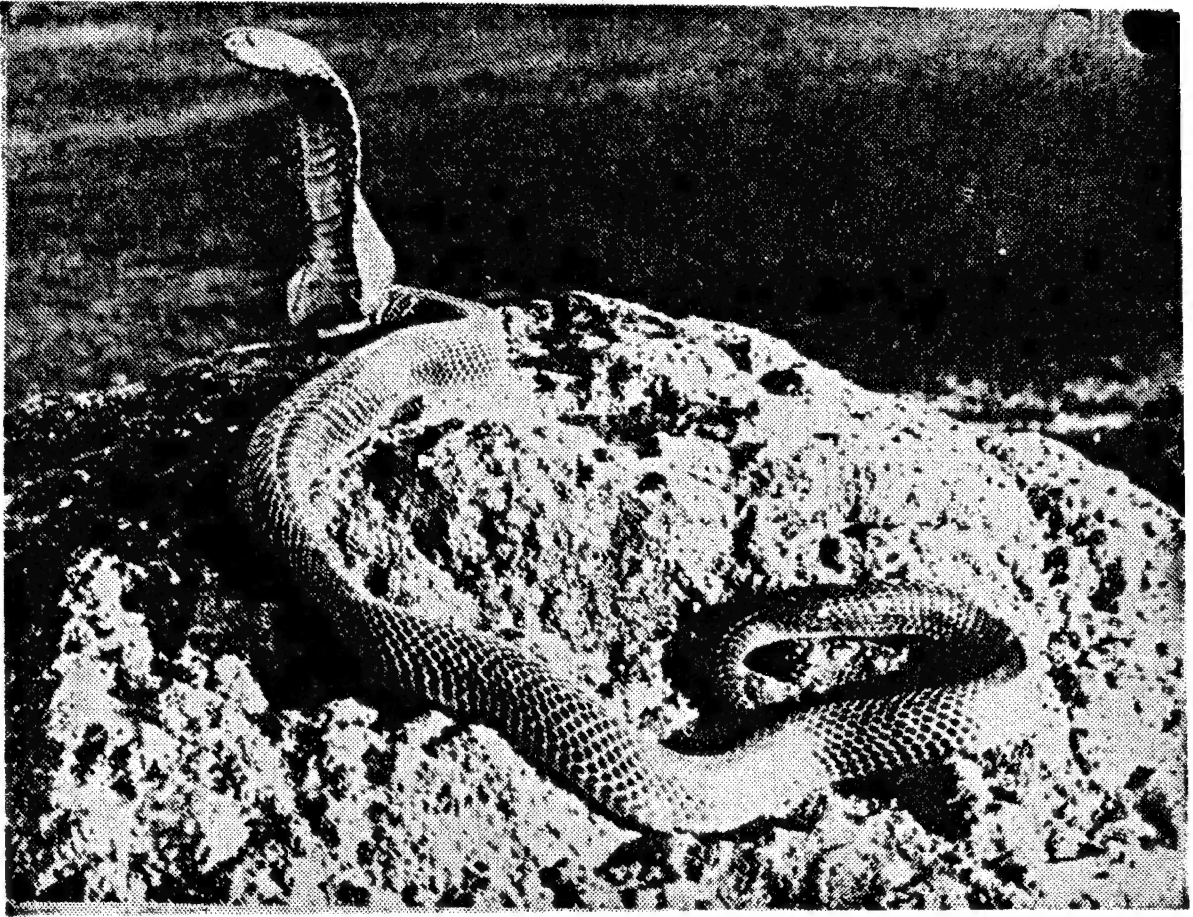
యానంగా చుక్కంటిని నొగను
 పైకెత్తి కంచిన చేసుకునేవాళ్ళం.
 ఇప్పుడా తిండిలేదు. పనీలేదు.”

మా నరనయ్యమామ భోజన
 ప్రియుడు. గ్రుక్కెడు కాఫీనీళ్ళతో
 మధ్యాహ్నం దాకా పూట బిగ
 బట్టుకోగల నాగరికులకు అతడి
 భోజనక్రియత్వం అర్థంగాదు. ఇనా
 నరనయ్యమామ యిప్పుడేం తింటు
 న్నాడు గనుక! అతడి భోజన
 సాఖ్యం నా గమ్మత్తతోనే
 పోయింది. చచ్చి స్వర్గంలోవుంది
 ఆ యిల్లాలు! తన భర్తకే పదార్థం
 రుచో, ఏ ఏ కాలంలో అతడు
 ఏదేది తినినాని వాంఛిస్తాడో
 అవిడకు తెలుసు. ఈ కోడళ్ళ కేం
 తెలుసు! వాళ్ళు పల్లె, పట్నమూ
 గాని పేటకొంపలనుంచీ చదు పూ
 గిదుపూ కొంత పంట బట్టించుకుని
 నరనయ్య కాపురానికి దిగుమ
 తయ్యారు. వాళ్ల కొంతనేపూ
 కాఫీలు, పెనరట్లలాంటి పిట్టమేతల
 గొడవేగానీ మామగారి భోజనం
 నంగతి ఏంపట్టింది! వాళ్ళ ధోరణి
 గమనించి నరనయ్యమామ కూడా
 తన కదీ, యిదీ తినినందుదని కోడ
 ల్ళకు పురమాయించడం మాను
 కున్నాడు. లేదంటే ఆ పెరి
 కాలంలో తనకు నాగమ్మ చేసి
 పెట్టిన పంటకాల్ని తలచుకుంటూ
 సంతృప్తి పడుతుంటాడు.

మొన్ననే గడచిపోయింది
 గదూ ధనుర్మాసం. ఆ ధనుర్మా
 సాన్నే నరనయ్యమామ పండుగ
 నెల అంటాడు. ఆ పండుగనెలలో
 ఒక తమాషా జరిగింది.

ధనుర్మాసం ప్రారంభం కాగానే
 నరనయ్యమామ కోడళ్ళిద్దరూ తెల్ల
 వారు ఝామున్నే స్నానాలుచేసి

సర్పరాజు

—ఫోటో: ఎ.ఎల్. కాంతారావు

★ వనభోజనం ★

పూజా పునస్కారాలు చేయ
సాగేరు. ఎక్కడాలేనంత భక్తి
వాళ్ళకా నెలమొదలు కావడం
తోట కలిగింది!

ఎవరి భక్తి వాళ్ళది. వాళ్ళ
భక్తితో సరసయ్యమామకు
ప్రసక్తిలేదు. కానీ ఆనెల పొడు
గునా యింట్లో శాకాహార నియమం
చాటించబడాలంటే ఎలాగ?
చిక్కంతా అక్కడే వచ్చింది
మా సరసయ్యమామకు!

వండుగ నెల రాబోతోందనగా

సరసయ్యమామ కాయలా నడి
లేచాడు. ఇక బ్రతకడనే అను
కున్నారు. బ్రతికాడు. కానీ మనిషి
మాత్రం బాగా చిక్కిపోయాడు.
నినా అతడు ఏదంట నడుస్తుంటే
మాకందరికీ చచ్చినవాడొకడు
మళ్ళీ బ్రతికి వచ్చినంత సంబరం
కలిగింది.

కాయలానుంచీ తేరుకోగానే
సరసయ్యమామ పెద్దకొడుకును
పిలిచి “ఒకే బాబూ! కోతకు పెట్ట
కోడి వదైనా ప్రందేమో చూడు”

అన్నాడు.

కొడుకు నేరుగా భార్య దగ్గరికి
వెళ్ళి “చూడూ! మా నాన్నగారికి
నాలుక చవి చెడిపోయినట్టుంది.
కోడిపెట్ట ప్రందేమో చూడమంటు
న్నాడు” అన్నాడు.

రత్న మృమండిపడింది. “వండుగ
నెలలోకూడా ఆ పాపిష్టిపని చేయక
పోతే ఏమండీ! ఈ నెల రోజులు
కాస్త పూరుకోమనండి! వనలవండుగ
నాటికి ఎలాగ ప్రండనేప్రందిగదా!”

ఆ మాటలు సరసయ్య మామ
చెవులదాకా వచ్చాయి. అతడు

బాలగేయం:

జాబు చేసిన పని

పని తులరామచంద్రయ్య

నాయుడుగారింటిలోన
నారిగాడు నొకరు
అదోరకం మనిషివాడు
అమాయకుడు పాపము!

నాయుడుగారొకరోజున
నలుబది మామిడిపండ్లను
గంపలోనమర్చి నారి
గాడి నెత్తికెత్తెను.

“ఈ పండ్లను మాకుమార్తె
యింట నిచ్చి ర”మృంటూ
నాయుడుగారొక జాబును
నారిగాడి కిచ్చెను.

దారిలోన నారిగాడి
నోరు ఊరి పోవసాగె
కడకొక వృక్షము చాటున
గంప దించివేసినాడు.

కనిపెడుతుందనుకొని జా
బు నొక గోతిలోన పూడ్చి
పనందైన పండ్లు రెండు
భక్షించెను నారిగాడు.

‘తిరిగి జాబును బయటికి
తీసి—గంప నెత్తిన బె
ట్టుకొని వాడు నాయుడుగా
రి కుమార్తె గృహమ్ము చేరె.

పండ్లను లెక్కించి—జాబు
పరించి నాయుడి కుమార్తె
‘నలభైలో రెండు పండ్లు
పెలితియైన వేమనియెను.

ఆ మాటకు నారిగాడు
ఆశ్చర్యం పడియిట్లనె—
“అమ్మగారు! రెండు పండ్లు
ఆరగించినాను—నిజము.

కానీ, ఈ జాబు గోతి
లోన పూడ్చినా, ఎట్లా
పసిగట్టినదమ్మా ఈ
వైనం? దీన్నిగదరగా!”

నారిగాడి ఈ మాటకు
నాయుడుగారి కుమార్తెకు
ఏడ్వలో నవ్వాలో
ఏమీ తెలిసింది కాదు!

వేడిగా నిట్టూర్చి ముల్లగా బయటికి
వెళ్లిపోయాడు.

ఉత్కల సాయంకో నెమ్మ
దిగా నడుస్తూ నరసయ్య మామ
ఏరుదాటి మామిడితోపు వైపు దారి
తీశాడు. నాగమ్మత్త పోయినతరు
వాత అతడు మామిడి తోటలో
స్వయంగా తను వేసుకున్న గుడిసె
లోనే ఎక్కువకాలం గడిపి వేస్తుం
టాడు. తోటలో అక్కడక్కడా
టెంకాయచెట్లుగూడా వున్నాయి.

ఈమధ్య తొంగతనాలు ముదిరి
పోయి, రేయింబవళ్లు కాపుండక
పోతే టెంకాయలు వంబాలకు
వంబాలే మాయమైపోతుండడంవల్ల
నరసయ్యమామ వాలేరు రాము
డితోపాటు రాత్తుల్లో గుడిసెలో
పడుకుంటాడు. నిద్రవస్తే నిద్రపో
తాడు. లేకుంటే పదాలు పాడు
కుంటాడు.

మూతి ముడుచుకుని గుడిసె
ముందరున్న మంచంపైన కూలబ

డిన నరసయ్యమామ ముచి
ప్రక్కనే వేలేడుచెట్టుకిందకి నిరు
బావిలో కబితె తోలుకుంటున్న
రాముడు “పం బాబయ్యా! అలా
వున్నావు” అని అడిగాడు.

“పంలేదురా! కాదు అవడి
లేచానా! నాలుక కొయ్యలా గిడన
బారిపోయింది. ఏది తినబోయినా
సహించడంలేదు” అన్నాడు నర
సయ్యమామ.

“కారం తిగిలించరాదూ మరి!”

★ వ న భో జ నం ★

అన్నాడురాముడు, బాననుబావిలో మునక వేయిస్తూ,

“మన మాటేం సాగుతుంది రాముడా! అదేదోపండుగనెలటే, పండుగనెల! ఈ నెలరోజులూ ఒక ప్రాధ్మండాలట! ఇంట్లో ఆవాసనే తగలగూడదంటోంది కోడలు.”

రాముడు ఎద్దల్ని బారిలో నిలబెట్టి గుడిసెదగ్గరికి వచ్చి “చూడు బాబయ్యా! నేనొకటంటాను. నువ్వు మూరుచెప్పగూడదు” అన్నాడు.

“ఏమిటా అది” అన్నాడు నరసయ్యమామ.

రాముడు కొంత నేపు ఆలోచించి “ఊహ. నేను చెప్పను. బెబుతే నువ్వు ననేమిరా ఒప్పుకోవు. రాత్రి నీకే తెలుస్తుందిగా” అంటూ మళ్ళీ బావిదగ్గరికి వెళ్ళిపోయాడు. ఆరోజు రాత్రి.

తొలిగూము గడచిపోయి మలి

గూము ప్రారంభ మాతుండగా రాముడు గుడిసెలోపలికి వచ్చాడు. పొగాకు నముల్తూ ఏదోకేర్తన పాడుకుంటున్న నరసయ్య మామ “ఏంరా రాముడా! ఇప్పుడొస్తున్నావు?” అన్నాడు.

“ఊరికే వస్తున్నానా, ఎంతవని చేశానని చూడు” అంటూ రాముడు కప్పకున్న దుప్పటిలోనుంచి నల్లటి కోడిపెట్టను పైకి తీశాడు.

“అదేంపనిరా బాబూ! ఎక్కడి నుంచి తెచ్చావు? ఎవరి కై నా తెలిస్తే? ఛా. దొంగతనంచేసి ఎవడు తినమన్నాడురా మనల్ని? అంతకన్నా చస్తే నయంకదూ!” అన్నాడు నరసయ్యమామ.

“దొంగతనం చేసిందెవరు బాబయ్యా! నేను! వస్తే ఆపాపం నాకొస్తుంది. నీకేంభయం! నువ్వురుకో. కట్టెలు సిద్ధంగా

వున్నాయి. కావలసిన వస్తువలన్నీ సాయంత్రమే యిక్కడికి తెచ్చి వుంచాను. రెండు గడియల్లో కూర్చోండిస్తాను” అన్నాడురాముడు.

నరసయ్యమామ ఎంతో చెప్పి చూచాడు. కాని రాముడు తను పట్టిన కుండేటికి మూడే కాళ్ళున్నాడు.

* * * మరునాటి పునయం నరసయ్య మామ ముఖం కమ్మకుని యింటికి వచ్చేనది కోప్పెట్టరూ పెరల్లో నిలబడి యిరుగు చురుగున నాలుగై దిళ్ళకు వినబట్టు కేక లేస్తున్నారు.

“ఇంతవని చేసిన వాళ్ళు నిద్ర బోతున్నప్పుడు గొంతుమీద రాయి వేయరా! చిన్నదా చితకదా! గుడ్లుపెట్టే షక్కానికి వచ్చిన కోడి పెట్ట!” అంది పెద్ద కోడలు రత్నమ్మ.

“ఎనా యింత అన్యాయమా! ఎంత పెట్ట! ఎంత పెట్ట! గంపక్రింద మూసిపెట్టాలని ఎట్టుకోబోతే కుడి చేయి క్రిందికి ఒరిగిపోయేదే!” అంది చిన్నకోడలు బంగారు.

“తినసి, తినసి! నేను తిడితే శాపం పెట్టినట్టే! పోతారు! నాకే నమై...”

రత్నమ్మ మాట పూర్తిగాక ముందే నరసయ్య మామ చరచరా పెరల్లోకి వచ్చి “మహా చూచారుతే బంగారుపెట్ట! నోరు మూసుకోండి చాలుగానీ! వట్టి ఎముకలగూడు! నమిలినమిలీ పండ్లే అరిగిపోయాయి” అన్నాడు.

రత్నమ్మ బంగారు ముఖం చూచింది. బంగారు రత్నమ్మ ముఖం చూచింది. ఇద్దరూ ముని పళ్ళతో నాలుకను కొరుక్కుంటూ లోపలికి వెళ్ళిపోయారు.

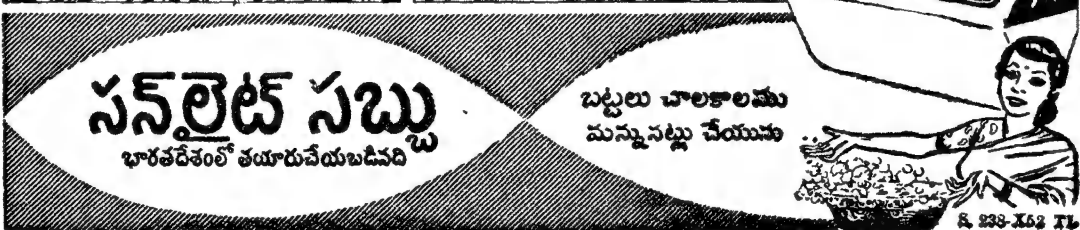
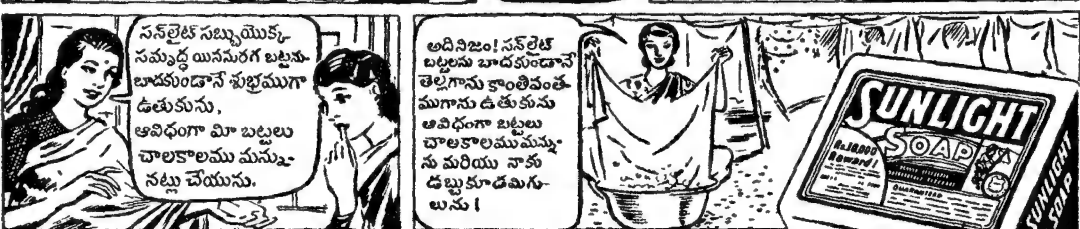
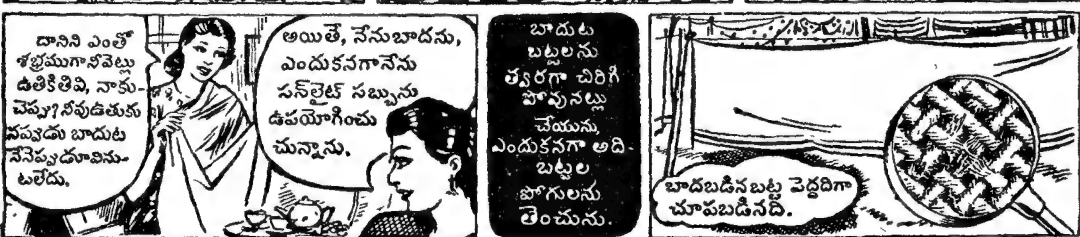
ద ర్శన బాధ ల క నివృత్తి కి “నై బాల్”

దర్శనాధు లన్నిటిని క్షిప్రంగా నివారణచేసి, విష క్రిమి నాశనియై త్వరితంగా కుదుర్చుటలో “నైబాల్” ప్రసిద్ధికెక్కింది. కురుపులు, గడ్డి, ఎక్కిమా, ప్లావిన్, మొటిమలు, తామర, కాలిపగళ్లు, త్రణములు, మొదలైన వాటిని కుదుర్చడంలో అద్భుతంగా పనిచేస్తుంది.

బిడ్డల ఆరోగ్యమునకు ప్రసిద్ధిచెందినది.
“రమజీస్ బేబి గ్రైప్”
తయారీ వాణ్ణ
డి సౌత్ ఇండియన్
మాన్యుఫ్యాక్చరీంగ్ కంపెని, మదుర.
డిస్ట్రిబ్యూటర్లు,
నీతారామ జనరల్ స్టోర్స్ ఏజెన్సీస్
విజయవాడ, సికింద్రాబాద్.
బరంపురం (గంజాం), బొంబాయి, బెంగళూరుసీటీ.

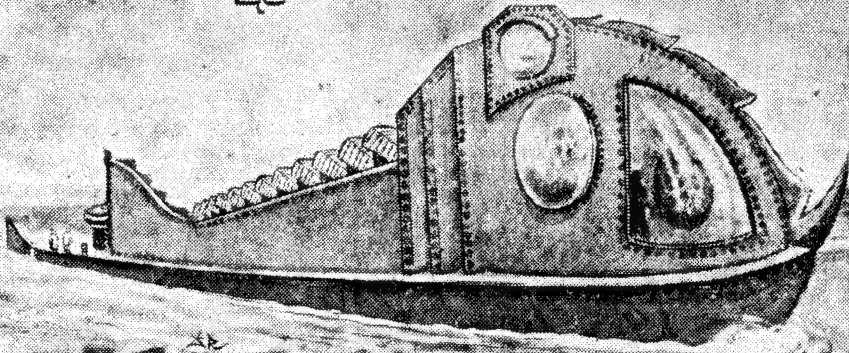

బాలసాహిత్య సీరియల్

సుగీర్ గిర్గిలతో సుషూన్ యుద్ధ

మూలం: జూన్స్ వెర్మ్

జరిగిన కథ:—

అది 1866 వ సంవత్సరం ప్రారంభం. సాగర గర్భంలో బ్రహ్మాండమైన జలజంతువేదో కనిపించింది నే వార్త ప్రపంచప్రజలను విభ్రాంతులను చేసింది. సముద్రంలో ప్రయాణంచేసే నౌకల కది ఇట్టే కనిపించి ఇట్టే మాయమయ్యేది. దానివలన నాగరిక ప్రపంచానికి, ముఖ్యంగా నౌకాప్రయాణాలకి ప్రమాదం సంభవించవచ్చునని అందరూ అభిప్రాయపడ్డారు. అమెరికా ప్రభుత్వం అబ్రహం లింకన్ అనే యుద్ధనౌకను ఆ జలజంతువును వేటాడడానికే రియూనుచాడు. అమెరికా ప్రభుత్వ నౌకాశాఖా కార్యదర్శి హబ్బన్ ఫ్రెంచి ప్రకృతిశాస్త్రపరిశోధకుడు ప్రాఫెసర్ అరోనాసు ఈ విజ్ఞానయాత్రలో పాల్గొనకలిపిందని ప్రార్థిస్తాడు. అతడు వెంటనే దాని కంగీకరించి తన పరిచారకుడు క్యాన్సిల్తో సహా ఓడ ఎక్కుతాడు. అబ్రహం లింకన్ క్రమక్రమంగా పసిఫిక్ ఆయహా సముద్రంలో ప్రవేశిస్తుంది. అది అలాగ కొంతదూరం ప్రయాణం చేసేసరికి కొంతదూరంలో సముద్రతరంగాలమీద ఒక పెద్ద వెలుగుకనిపించింది. ఆ వెలుగు ఒక పెద్ద జలచరానికి సంబంధించినదై ఉండాలని నౌకాధికారులంతా ఊహించారు. నావ దానిదగ్గరికి పట్టించి దానిమీద ఫిరంగిపల్లెవర్షం కురిపించారు. అబ్రహం లింకన్ తరవాత జరిగిన పోరాటంలో ఎంకుకు పనికిరానిదై పోతుంది. ప్రాఫెసర్ అరోనా, క్యాన్సెల్ సెన్ లాండులతో కలిసి ఒక జలాంతరామిలో ప్రవేశిస్తాడు. కొంతసేపటికి ఓడనావికులు వారికి సుష్టుగా భోజనం పెడతారు. భోజనం చేసి అందరూ హాయిగా నిద్రపోతారు. తిరిగి తమ కన్నపానాలు రాలేదని అంతా మధన పడుతూంటే వారికి హఠాత్తుగా జలాంతరామి అధికారి హెచ్చరిక వినిపిస్తుంది. కెప్టెన్ నీమా ఇక ఆ ఓడలోనించి ఎవరూ బయటపడలేరని చెప్పి ప్రాఫెసరు అరోనాకు జలాంతరామి యంత్రాల రహస్యాలు తెలియజేస్తాడు. ప్రాఫెసర్ అరోనా నీమా గడిలో వింతలు విశేషాలు చూచి ఎంతో ఆశ్చర్యపోతాడు. కెప్టెన్ నీమా జలాంతరామి నడిపించేవ్వరి అంతా ప్రాఫెసర్ అరోనాకు తెలియజేస్తాడు. పిమ్మట జలాంతరామి కిరువైపులా తేలుదున్న అడ్డాలలో నించి అన్యుతమైన సాగరగర్భ జలచరాలు కనిపిస్తాయి. ఆ తరవాత జలాంతరామి సాగరగర్భంలోని క్రెస్పొ ద్వీపానికి బయలుదేరుతుంది.

16. సవసునం అట్టడుగున!

వేయంతా కెప్టెన్తో కలిసి ఒక విచిత్రమైన గదిలో ప్రవేశించాము. అందులో అనేకమైన ఆయుధాలు, మందుగుండు సామానులు, సముద్రంలోపల సంచరించడానికనుకూలమైన దుస్తులు కనిపించాయి.

అనువాదం: “వినాయక”

నెవ్ లాండ్ ఆ దుస్తులు చూసి బాగా చిదరించుకొన్నాడు. తానా దుస్తులు ధరించేదిలేదని తల అడ్డంగా తిప్పివేశాడు!

“నీవు అలాగంటే ఏమీ లాభం లేదు. మనం వేటాడబోయేది సాగర గర్భంలోఉన్న క్రెస్పొ ద్వీపంలో! తెలిసిందా?” అన్నాను.

పాపం! ఆ ద్వీపంలో తాజా మాంసం దొరుకుతుందని అది కడుపు

నిండా ఆరగించవచ్చునీ నెడ్లాండ్ ఎంతైనా ఉవ్విళ్లుూరాడు. కాని అతని ఆశలన్నీ ఒక్క దెబ్బతో అడుగంటి పోయాయి.

“అయితే మీరా భయంకరమైన దుస్తు అన్నీ ధరిస్తారన్నమాట!” అన్నాడు నెడ్.

“అదేమిటి అలాగడుగుతున్నావు? నేనని వేసుకు తీరతాను!”

నెడ్లాండ్ బుజా లెగర వేశాడు.

“మీకిష్టంవచ్చినట్లు మీరు చెయ్యవచ్చును! దానికేమి? కాని ‘నీకిది మరి తప్పదు!’ అంటుతప్ప నేనా వేషం వేసేదిలేదు!”

“నిన్నేవరు అంత బలవంత పెట్టరు.” అన్నాను.

“కౌస్సెల్ ఆ వేషంలో తల దూరుస్తాడా?” అన్నాడు నెడ్.

“ప్రొఫెసర్ ఎక్కడికి వెడితే

నేనూ అక్కడికే వెడతాను.” అన్నాడు కౌస్సెల్.

తరవాత ఇద్దరు జలాంతర్గామి నావికు లక్కడికి వచ్చి, మాకా దుస్తులు తొడిగారు అవి ఒకవిధమైన రబ్బరుతో తయారుచేసిన దుస్తులు. అవి ఎలాంటి నీటి ఒత్తిడి అయినా తేలికగా తట్టుకోగలవు. ఆ దుస్తులు వేసుకుంటే ఒకవిధమైన కవచం వేసుకున్నట్లుంది. రబ్బరు దుస్తులకు మధ్యమధ్యన రాగి రేకులతో ఏర్పరిచిన ఒకవిధమైన కవచాల ఆకారాలేర్పడ్డాయి. ఆ కవచాలు వేసుకున్నాక సుఖంగా ఇష్టంవచ్చినట్లు నంచరించడానికి మా కేవిధమైన ఇబ్బందీ కలగలేదు.

ప్రొఫెసర్ సీమో వెంట వచ్చిన వాళ్లు పిడిరాళ్లలాగున్నారు. వాళ్లు, కౌస్సెలు, నేను తలలకు చీతమైన

లోహపు టోపీలు, లోహపు బుర్రాలు తగిలించుకొన్నాము.

తరవాత నేను ప్రత్యేకంగా నముద్రం అట్టడుగు అడవిలో వాడే నీటి తుపాకీ చూడాలని అన్నాను.

వెంటనే జలాంతర్గామి నావికు డాక్టర్ తుపాకీ నాచేతికందిచ్చాడు.

అది మొదటిసారి చివరి డాక్టర్ ఉక్కుతో తయారు చేసిన తుపాకీ. దాని మధ్య అంతా కాళి. చూడడానికి కొంచెం పొడుగ్గానే ఉంది. దానినిండా ఒత్తిడితో కుదించిన గాలి నింపారు. ఇంకా దానిలో 25 తుపాకీగుల్లు కూడా నింపారు. అది విద్యుచ్ఛక్తితో తయారు చేసిన తుపాకీగుల్లు. మీట నొక్కగానే ఒక గుండు ధామ అని పేలుతుంది. దాని స్థానంలో మళ్లీ ఇంకొక గుండు వస్తుంది.

మద్రాసు జంతు ప్రదర్శనాలయానికి ఆఫ్రికానుంచి రెండు నీటి గుర్రాలను (హిప్పోటామస్లు) రూ. 27000 పెట్టి కొనుక్కొన్నారు. ఇందులో ఒకదానిపేరు వల్లి—రెండవది మురుగ్. ఈ రెండిటి వాటి నివాసంలో కమిషనర్ శ్రీ బాలసుందరం ప్రవేశ పెట్టాడు. ఈ నీటిగుర్రంపేరు “వల్లి.”

★ సాగరగర్భంలో సాహస యాత్ర ★

“కెప్టెన్! ఈ తుపాకీ చాలా బాగుంది. బాగా తేలికగా పేల్చు వచ్చును. అయితే నాకొక్కసారి పేల్చాలని ఉంది. - నరే గాని మరి మనం నమ్మద్రం అట్టడుగు భాగానికి వెళ్లిపోవడం ఎప్పుడు?” అన్నాను.

“ఈ క్షణంలోనే. మన జలాంతర్గామి ఇప్పుడయిదు నిలువుల లోతు నీటిలో నిలబడి ఉంది. ఇంకా లోతుకి పోవాలంటే ఇక బయలుదేరడమే తరవాయి.”

“మరి ఇందులోనించి ఆ అడివి లోకి వెళ్ళేడమెలాగ?”

“చూస్తారుగా!”

తరవాత కెప్టెన్ సీమో నఖశిఖి పర్యంతము ఒక కవచం తోడు కున్నాడు. తరవాత కొన్నెలు, నేను కూడా ప్రయాణానికి తయారయ్యాము. అన్నీ సిద్ధమయ్యాక

నేనొక అడుగు కూడా ముందుకు వెయ్యలేక పోయాను. ముందుగా మేమంతా జలాంతర్గామిలో ఒక చిన్న గదిలో ప్రవేశించాము. ఆ తరవాత ఆ గదినిండా నీరెక్కింది. మేమా గదిలో ప్రవేశించిన వెంటనే గది లోపలి తెలుపు మూసుకు పోయింది. ఇక అంతా గాఢాంధకారమే!

తరవాత కొంత సేపటికి మాకొక పెద్ద కల వినిపించింది. కాళ్ళ దగ్గరనించి గుండెలదాకా శైత్యం కమ్ముకొన్నట్లయింది. సాగర గర్భంలో కళ్లు జిగేలు మన్నుకొక పెద్ద వెలుగు కనిపించింది. నా కాళ్లు నమ్మద్రం అట్టడుగున నేలమీద నిలబడ్డాయి. నేను నాలుగైదు అడుగులు వేశాను.

ఆ అత్యాశ్చర్యకరమయిన అనుభూతి మాటలతో వర్ణించడం చాలా కష్టం. పదాలకా అత్యద్భుతదృశ్యం వర్ణించే శక్తి చాలదు. చిత్రకారుడుకూడా ఆ అద్భుత దృశ్యం చిత్రించలేడు! ఇంక మాటల మాట వేరే చెప్పాలా?

కెప్టెన్ సీమో మా కందరికీ ముందు నడిచాడు. ఆయన అనుచరులు అతని వెనకాలే నడిచి వెళ్లారు. నేను, కొన్నెలు కూడా వాళ్ళ వెనకాల పడ్డాము. కాని మేమిద్దరము ఒకరొకరికి బాగా దగ్గరగానే ఉన్నాము. క్రమంగా నాకు నా దుస్తుల బరువంతా తగ్గిపోయినట్లనిపించింది. తెలుకు తగిలించుకొన్న కవచం కూడా ఏమీ బరువనిపించలేదు.

మా పాదాలదగ్గర ముప్పదిఅడుగుల వరకు నేల అంతా విద్యుద్దీపకాంతిలో జ్వల్లల్వ మానంగా వెలిగిపోతూంది. అది చూచి నేను నాకళ్లే నమ్మలేని స్థితిలో పడి పోయాను. 120 అడుగులదూరంలో ఉన్న చిన్నచిన్న వస్తువులు కూడా బాగా స్పష్టంగా కనిపించాయి. ఇంకా కొంత దూరంలో ఉన్న వస్తువులు కొంచెం అస్పష్టంగా కనిపించాయి. నాచుట్టూరా ఉన్న నీరంతా ఒక విధమైన గాలిలా కదలాడింది. కాని అంతలా అద్దంలా స్వచ్ఛంగా స్పష్టంగా కనిపించింది.

మా కాళ్ళి కింద నన్న మెత్తని ఇసుక తళతళలా మెరిసిపోతూంది. ఇసుక అంతా ఎక్కడా నొక్కులు లేకుండా మెత్తని పుప్పొడిలా అతి మృదువుగా ఉంది. దాని మీద సూర్య కిరణాలతో స్వచ్ఛంగా అద్దంమీద పడినట్టుగా మెరుస్తున్నాయి.

మా పాదాలదగ్గర ముప్పదిఅడుగుల వరకు నేల అంతా విద్యుద్దీపకాంతిలో జ్వల్లల్వ మానంగా వెలిగిపోతూంది. అది చూచి నేను నాకళ్లే నమ్మలేని స్థితిలో పడి పోయాను. 120 అడుగులదూరంలో ఉన్న చిన్నచిన్న వస్తువులు కూడా బాగా స్పష్టంగా కనిపించాయి. ఇంకా కొంత దూరంలో ఉన్న వస్తువులు కొంచెం అస్పష్టంగా కనిపించాయి. నాచుట్టూరా ఉన్న నీరంతా ఒక విధమైన గాలిలా కదలాడింది. కాని అంతలా అద్దంలా స్వచ్ఛంగా స్పష్టంగా కనిపించింది.

రాజా
(REGD)
హేరాయిల్
మీ పుకీర్ల మహామం తేలవని పరిశుభ్రముగ, కాంతివంతముగ చేయును.

రాజా
(REGD)
హేర్ షిక్నర్
మీ తల వెండుకలు తేక్కు చేదంపచేయ, అప్పుడే దువ్వివట్టుంచును.

Use **RAJA KASTURI SOAP**
for luxury Bath,
RAJA BAR SOAP
for easy washing.
MANYAM & CO.,
Raja Snow Buildings, Bangalore-3
Branches: Bombay, Madras, Madurai.

ఒక అరగంటదాకా నేనా ఇనక మీద నడిచాను. క్రమంగా నాటిలన్ జలాంతర్గామి కొంతదూరంలో అదృశ్యమైపోయింది. అయితే దాని దిక్కుద్దీపికనహాయంవల్ల రాత్రివేళ మళ్ళీ మేము మా నౌకలోకి వెళ్ళి పోవచ్చును.

తరవాత కొంతదూరం నడిచి నేను కొన్ని రాళ్ళగుట్టలదగ్గరికి జేరుకొన్నాను. రాళ్ళగుట్టలు స్వచ్ఛమైననీటిలో స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి.

అప్పటికి ఉదయం 10 గంటలయింది. సూర్యకిరణప్రసారంవల్ల సముద్రంలోని దృశ్యాలన్నీ విచిత్రమైనరంగులతో కళ్ళకు మిరుమిట్లు గొల్పుతూ ఎంతో విచిత్రంగా

ప్రకాశిస్తున్నాయి. సూర్యకిరణాల సాగరగర్భంలో కొంచెం పటాలుగా ప్రసరించడంవల్ల అలాంటి చిత్రవిచిత్రవర్ణాలా విర్భవిస్తున్నాయని నేను గ్రహించాను.

నిజంగా ఆ చిత్రవిచిత్రవర్ణాలు కళ్ళతోచూచి ఆనందించవలసిందే! ఎంతవర్ణించినా వాటి సౌందర్యం కళ్ళకు కట్టేటట్లు చెయ్యడం చాలా కష్టం. ఆ సౌందర్యం చూస్తూ కొన్సెల్, నేను అలాగే నిర్ఘాంత పోయి నిలుచున్నాము. అక్కడ మాకెదురుగా కొన్ని పగడపుగుట్టలు కనిపించాయి. మాకవ్వన్నీ మొట్టమొదటగా రాగిగుట్టలలా కనబడ్డాయి. ఇక చిత్రచిత్రమైన ఆకారాలతో అనేకవర్ణాలతో మెరిసి

పోయేశంఖాలు, నత్తగుల్లలు మొదలైనవాటిమూట వేరే చెప్పనే అక్కలేదు! గుట్టలు గుట్టలుగా పడి వేర్వేరురంగులతో కళ్ళకు మిరుమిట్లుగొల్పే ఆ సాగరగర్భ విచిత్రవస్తువులన్నీ చూస్తూంటే మా కేదో నూతనప్రపంచంలో ప్రవేశించినట్లయింది!

అలాగలాగ నడిచిపోతూంటే ఒక అరగంటనేపటిదాకా మాకా అత్యద్భుతవస్తువులన్నీ ఎంతైనా ఆశ్చర్యం కలిగించాయి.

క్రమంగా ఒక పాతిక మైలు దూరం నడిచేసరికి మాకెదురుగా కొన్ని కొత్తవంతలు ప్రత్యక్షమైనాయి. తళతళలాడే ఇనకనీల క్రమక్రమంగా బురదనీలగా మారి

చల్లనైన, తెల్లని

బ్రీల్క్రీమ్ BRYLCREEM

బ్రీల్క్రీమ్ వాడి మీ కేశములను ఎక్కువ నిగనిగలాడుచు నలుపుగా ఉంచుకొనండి

- ★ బ్రీల్క్రీమ్ వాడునన్న పరిశుభ్రమైన పేదకున్న మానెలు మీ కేశములపై నల్లదనమును, తళతళ మెరుపు కవచరేలాగ చేయును.
- ★ కుత్రమైన, తెల్లని బ్రీల్క్రీమ్ ప్రతిరోజు మీ శిరస్సుపై వాడండి ఇది చుల్లెలు రాకుండా మీ కేశములను కుత్రముగ మరియు ఆరోగ్య కరముగా నుంచును.
- ★ బ్రీల్క్రీమ్ కొద్దిగా రాచేకుంటేనే 'బాణాను' అంటు నరన పొదుపు చేయవచ్చును. నేడే ఒక పీసాను కొని మీకు మీరే విశ్వాసం పరచుకొండి.

ఇతర ఉన్నతి పొందిన వారివలె ఎన్నో మనకడ కూడ బ్రీల్క్రీమ్ వారును

నిజా ఉన్నతి పొందిన వారు వాడేది

బ్రీల్క్రీమ్

★ సాగరగర్భంలో సాహసయాత్ర ★

పోయింది. అక్కడ కనిపించే శంఖాలు, వత్తగుల్లలు మొదలైనవి కూడా కొత్తకొత్త రంగులలో ప్రత్యేకమైనాయి.

తరవాత మేమంతా సాగరగర్భంలోని పసిరిపచ్చిక మైదానాల్లో ప్రవేశించాము. ఎంతమృదువైన తల్లకంబళమైనా వాటితో తరిపోలదని చెప్పవచ్చును. ఆ పచ్చిక బయళ్లలో కొన్ని రంగు రంగుల పూల మొక్కలు కూడా ఉన్నాయి.

అప్పుడే మేము డొంకలవంటివి మరికొన్ని కనిపించాయి. కొన్ని కొన్ని రకాల పూల మొక్కలు సముద్రాంతరాళానికి కొంచెం ఎగువగానే ఉన్నాయి. మరికొన్ని రకాలు బాగా లోతులోనే కనిపించాయి.

మేము నాటిలస్ విడిచిపెట్టి అప్పుడే గంటన్నర దాటిపోయింది. ఇప్పుడు మధ్యాహ్నం రెండు గంటలు కావచ్చింది. సూర్యకిరణాలు పటవాలుగా ప్రసరించడం మానివేసి నిలువుగానే ప్రసరిస్తున్నాయి. అందువల్ల వేర్వేరు రంగు

లన్నీ క్రమక్రమంగా అదృశ్యమై పోవడం మొదలుపెట్టాయి.

మేమంత నమ్మదిగా నడిచి పోతున్నా మా అడుగుల చప్పుడులు గట్టిగా ప్రతిధ్వనిస్తూనే ఉన్నాయి. సముద్రగర్భంలో ఎంత చిన్న చప్పుడు చేసినా అది వెంటనే అతివేగంగా నాలుగువైపులా ప్రతిధ్వనిస్తుంది. గాలికంటే నీరు నాలుగు రెట్లెక్కువ వేగంతో ధ్వని ప్రసారం చెయ్యగలదనే విషయం సామాన్యంగా అందరు ఎరిగినదే.

మేము నడిచే సాగరగర్భం భూభాగం ఇంకా లోలోపలికి వెళ్ళి పోతున్నట్లు కనిపించింది. ఇప్పటికీ మేము సముద్రంలో సుమారు నూరు గజాల లోతువరకు వెళ్ళి పోయాము. అప్పుడే పది వాతావరణాల బిత్తిడి మామీద పడింది.

అయినా నేను ధరించిన దుస్తుల వల్ల నా కెలాంటి ఇబ్బందీ కలగలేదు. మొట్టమొదట నా వేళ్ళ కణుపులలో కొంచెం నొప్పి పెట్టినట్టుంది. గాని క్రమక్రమంగా అది కూడా

తగ్గిపోయింది. నడకవల్ల బాగా అలసట బయలుదేరవచ్చునని అనుకున్నాను. అది కూడా అనుకున్నంత లేదు. ఆనీటిలో నా నడక చాలా సుఖంగా సాగిపోయినట్టనిపించింది.

మేమంతా మూడువందల అడుగుల లోతులో ఉన్నాము. అయినా సూర్యకిరణ కాంతి మాకు కొంచెం దృశ్యాదృశ్యంగా కనబడుతూనే ఉంది. సాగరగర్భంలో సూర్యకిరణాల ప్రకాశం అంతా కొంచెం నీలిరంగుకలిసిన నంజెకెంజాయగా మారి పోయింది. అయినా మాకు దారి స్పష్టంగా కనబడుతూనే ఉంది. అంతవరకు విద్యుద్దీప సహాయం అవసరమేమీ కనిపించలేదు.

అలా పదిగజాలదూరం నడిచాము. అందరికంటే ముందు కెప్టెన్ సీమా నడిచిపోతున్నాడు.

అంతలో అతడు హఠాత్తుగా నిలబడిపోయాడు. నేనతనిని సమీపించేదాకా అలాగే నిలుచున్నాడు. మాకింకా కొంచెందూరంలో కొన్ని చెట్లు గుబురులు గుబురులుగా కనిపించాయి.

కెప్టెన్ సీమా వాటికేసి వేలెత్తి చూపిస్తూ - క్రెస్పిడీవంలోని అడివి అదే! అన్నాడు. అదృశ్యంచూస్తూ నేనలాగే నిర్ణాంతపోయాను.

—ఇంకా ఉంది.

టామ్ సాయర్ ప్రపంచయాత్ర

మూలం :

మార్క్ ట్వేన్

వెలరు 2-0-0

తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము

ఆంధ్రగ్రంథమాల - మద్రాసు 1.

విషహరి

పాము, తేలు మందు;

పెద్ద నైజా రు. 2-8-0

చిన్న నైజా రు. 1-0-0

చెంక చేక్కడ ఏ.కె.సింగ్, మద్రాసు-16

(12-వ పేజీ తరువాయి)

లేసందుకు, కాంతారావుకి అదివరకంతో కిందగా ఉండేది. కాని వాడుమాత్రం అదే ఏదో మహాసకారంలాగా తోచింది.

మందు వాకిలి గేటు దగ్గర నిలబడి చూసేడు. లోన ఎక్కడా దీపం ఉన్నట్లు లేదు. తలుపు తాళం వేసిఉన్న సేమో. లేక లోపలు గడియవేసిఉందా. ఏ సంగతి ఇక్కడనుండి తెలలేదు. వెళ్ళవ కర్త గేటు తెరుచుకోవేటప్పుడు కిక్కిరిమని శబ్దం చేస్తుంది. యిది వరకు అలా కావడం బాగానే ఉండేది.

ఎవరేనా వస్తున్నట్లు మలుపుగా లోపలకు తెలిసిపోయేది. ఇప్పుడదే ఒక అసదుపాయంగా రూపిస్తోంది.

నెమ్మదిగా సాగ్గురుయినంత తక్కువ వప్పుడుతో గేటు తెరుచుకొని, లోన ప్రవేశించేడు. అంతసేపు బిగపెట్టి ఉంచిన ఊపిరి ఒక్కమారుగా బలంగా రావడంతో పరుకుండి కొంతసేపు పట్టింది. నెమ్మదిగా పిలిలా అడుగులు వేసుకుంటూ మందుకు సాగిపోయేడు.

కాని అతని ఈ ఆతిభాగ్యత, నిజంగా, అనవసరం. అతను మామూలు కంటే ఎక్కువ చప్పుడు చేసుకుంటూ ప్రవేశించినా గుర్తించే పరిస్థితిలో లేరు లోపలి వాళ్ళు.

ఆమె ఏమన్నదో స్పష్టంగా వినిపించ లేదు. కాని వాడు సుందరం గాడి మాటలు చాలా స్పష్టంగా వినిపించేయి. “నువ్వెందు కిలా భయపడుతున్నావో వాకర్లం కాకుండా ఉంది. ఇటువంటి విషయంలో మన ఆత్మలను నమ్ముకోవాలే తప్ప లోకానికి జపవహుడవు. నిన్నేవరూ ఏమీ అనకుండా చూసేందుకు వాడి పూచీ. కులాసాగా గడప విరిసినటువంటి సమయాన్ని...”

అతని వాక్యం, మరి పూర్తి కాలేదు. తలుపు మీద దడ, దడ. చప్పుడయింది. ఆ తలుపు తట్టే విధానంలో లోపలి వారు వచ్చి తెరవాలనే ఉద్దేశం కంటే తలుపు ఓదులు చేసుకొని లోపల ప్రవేశించాలనే ఆత్మీయ ఎక్కువ గోచరిస్తుంది.

ఆ సమయంలో ఆ విధంగా తలుపు తట్ట బడడం, సుందరానికి కొంచెం, చితుకుగానే ఉన్నా “నువ్వేం భయపడకు సంగతేమిటో నేను చూసి వస్తాను” అని ఆమెతో చెప్పి, నడవలోనుండి వస్తూ “ఎవరయ్యా అదీ, నెమ్మదిగా తలుపు ఓలవలేదు? మర్యాదమాట అటుంచి తలుపు గడియలు ఉడికిపోతే ఇల్లు గల వారికి నేను జవాబుదారీ కావలసి ఉంటుంది” అంటూ తలుపు తెరచేడు.

“ఔను ఇంటియజమానికే జవాబు చెప్ప కోవాలి” అని అరిచేడు కాంతారావు.

“మామూయ్యా! నువ్వేనా మావయ్యా! మరెవలో అనుకోని కొంచెం గభరాపడాను. సరేగాని నువ్వున్న డేలా వచ్చేవు? సరిగా నువ్వున్నాడు ఇక్కడికి రావడము చాలా గమ్యమేగా ఉంది. హా! హా! హా!” తనను తాను సందాళించుకో లేకుండా నవ్వు సాగాడు సుందరం.

“ఈ వెళ్ళవ వేమలు కట్టిపెట్టి మందు లోపలకు పడు” అని కర్కశంగా అని సుందరాన్ని చేత్తో లోపలికి నెట్టతూ నడవ సాగాడు కాంతారావు.

ఆమె గోడవారగా ముఖం దించుకొని, వణకుతూ నిలబడిఉంది.

కాంతారావుకి తన కళ్ళను పొడవులో వాలనిపించింది. కళ్ళు మూసుకొని. నిలువెల్లా వాడికిపోతూ, నడుటిమీద చేత్తో బలంగా కొట్టుకొని, వికృతమైన స్వరంతో “నే సంతా విన్నాను. మరేం అబద్ధాలు అడ కండి. లోకానికి జడవకుండా, ఆత్మలనే నమ్ముకోవాలి కదూ? ఇటువంటి కుత్సితమైన అవినీతి బ్రతుకు బ్రతికేవార్లకు ఆత్మలు

మాడా ఉంటాయా? ఇటువంటి పరిస్థితిలో మర్యాదలే, ఇద్దరినీ చంపి తను చావల సిన మాట. మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు అఘోరిం చండి. నే పోతున్నాను.”

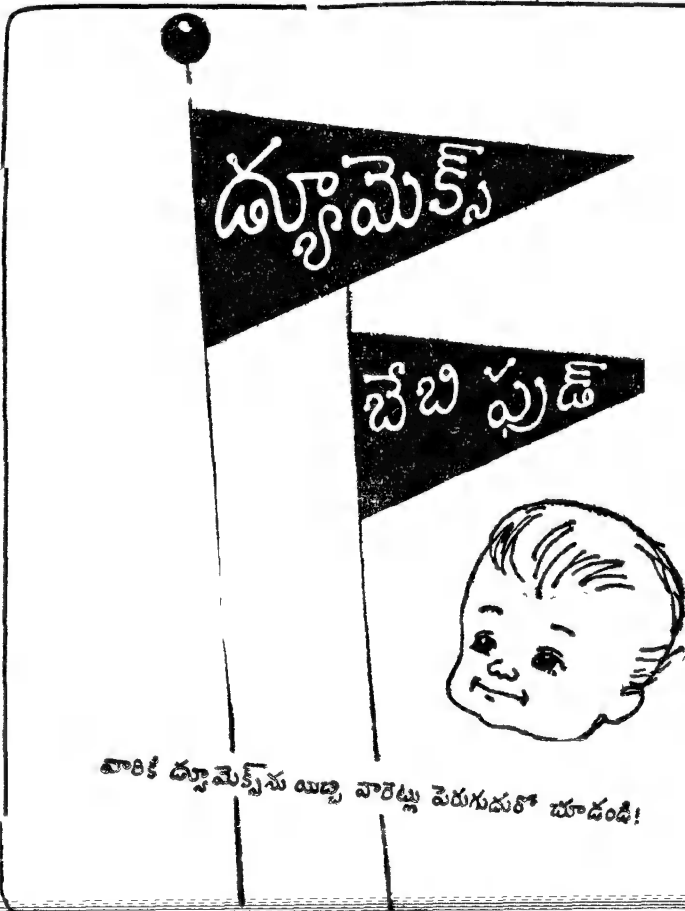
సుందరానికి మొట్టమొదట వచ్చింది విప రీతిమైన నవ్వు. “కాని అంతిలోనే అది నవ్వుతూ కూర్చుండి సమయం కాదని గుర్తించి, తొందర తొందరగా వెళ్ళి, కాంతారావు చెయ్యిపట్టుకొని నిలబెట్టేడు. “ఏమిటి మావయ్యా. ఏకేమైనా పిచ్చి పట్టుకున్నదా ఏమిటి?”

“అర పిచ్చే. మీది మదపిచ్చి. వాడి ఉన్నాడం.”

“ఏ ఉన్నాడమైనా నిన్ను ఈ స్థితిలో విడిచిపెట్టలేదు. రేపు ప్రార్థన అర్చియ్యి వచ్చి వన్ను తిడుతుంది. సరిగా ఈవేళే తను అటు బయలుదేరడం, నువ్వు ఇటు రావడం.”

“అయితే లోపల గదిలో ఉన్నది మీ ఆర్చియ్య కాదంటావా?”

“నే చెప్తే కాని నీ కళ్ళను నువ్వు నమ్మ లేవన్నమాట. అంతగా ఆర్చియ్యను మరిచి పోయేవు కావోలు. నీ ప్రవర్తనను గురించి వచ్చిన పుకార్లు నిజమే అయిఉంటాయి అన్నమాట. సరే మీ గోడవలతో నా కేమి

వారికి ద్యూమెక్స్ ను యిట్టి వారెట్లు పెరుగుడుతో చూడండి!

అ టూ - ఇ టూ

శుభం, ముందు లోపలికి రా" కాంత రావును బుజం పట్టుకొని లోపలికి నడిపించు కొని వెళ్ళా "సీతా నవ్వు మనం భయ పడకు. ఇదంతా మా మామయ్య నిష్కారంగా అపోహపడినదాని ఫలితం."

కాంతరావు ఒక కుర్చీలో కూలబడి కళ్ళు మూసుకొని చేత్తో నుదులు పట్టుకొని ఏ మాటా లేకుండా ఉండిపోయేడు కొంత సేపు. సుందరం, నెమ్మదిగా అంత విశేష తర్వాడు—అక్కడ నుండి అట్టి దారు రానున్నారని గాఢ భయ వరలక్ష్మికి తనకు ఏదో సంబంధం వున్నట్లు భావించి గాలివారైను క్షణంగా కొంత విశ్వసించి, ఉద్యోగంకంటే తనకు

కాపురమే ముఖ్యమని, ఉద్యోగానికి రాజీ నామా ఇస్తాననిపడతూ, తమంత బోధ పరచి, ఇది కట్టి గాలివార తాతమే అయి ఉంటుందని, కొవాలంటే కొన్నాళ్ళు నెలపు పెట్టి వెళ్ళి ఉండమని చెప్పిన సంగతి- తాటి మధ్యాహ్నం అమెను రైలుకి దిగ తట్టిత వైసమూ-ఈసీతా అనే అమ్మాయిని తమ ఉభయాల తలదండల అభిమతాలకు విరుద్ధంగా రిజిస్ట్రేషన్ పద్ధతిని పెళ్ళి చేసుకో బోతున్న విషయమూ, ఈసందర్భంలో తమకు కొంత ప్రాతిపదికైన పద్ధతి అంతా పూసగుచ్చిట్లు చెప్పేడు.

కాంత రావు ఒక పదిగవిమారు నిశ్చలంగా కూర్చొని దిగ్గునలేచి "ఒక బాబూ

సుందరం, జరిగిందేదో జరిగిపోయింది. ఈ సంగతి మాత్రం ఎప్పుడూ మిత్రయ్యదగ్గర ఎత్తనని చూడ ఇవ్వాలి. ఇప్పుడు పన్నెండు గంటలకి నాకు ఒక రైలు ఉంది. నేను వెళ్ళి పోతాను. నేను 'నెళ్ళిలో'గా అమెగాని అటునుంచి ఇటు బయలుదేరిన సేరేపు నవ్వు అమెను తోడ్కొని రావాలి. మీ పెళ్ళికి నేనూ ఆమెదించడమేకాక నీకు ఒక మంచి నూటు ఈ అమ్మాయికి ఒక మంచి చీరకొని ఇచ్చుకుంటాను."

అతను పద్దులున్నా సుందరం అతనితో కొంత మేరనెళ్ళి, రిస్టోలో కూర్చోతట్టి "మరి నేను ఉంటాను మావయ్య. అక్కడికి వెళ్ళి అల్లియ్యను చూడతే మాకిస్తామిన్న పెళ్ళికల్నం మాట మాత్రం మరిచిపోకు" అన్నాడు.

'అనాసిన్' లోని నాలుగు మందులతో మీ బాధా విముక్తిని పొందండి

'అనాసిన్' నాలుగు మందులతో వైద్యుని మిగతా మందుల ది వరమున ముఖ్య పాత్రములను పోషించే మిగతా మందులను తగిన, వాపు, కంపాపు, ఇతరములు. జ్వరం, నవ్వునాపు మరియు కండలం నొప్పులనుండి క్షయముకి వికలించును

అనాసిన్ లోని ఉన్నది

1. క్విన్లెన్ : అధిక క్విన్లెన్ల మరయు జ్వరవివారణ మొనర్చు గుణము ప్రత్యేక గానినది. జ్వరాన్ని తగ్గించడంలో మిక్కిలి కత్తిగంది.
2. కఫీన్ : బలహీనానికి మరియు చిక్కిపోయినవారుకు తగిన బాధనమని వివిధగా వాడబడుచున్నది.
3. ఫినానెల్ : ప్లవమైన తాదా వివారణ జ్వరవివారణ యని ప్రత్యేకమైనది.
4. అసిటైల్ సాలిసిలిక్ ఆసిడ్ : కంపాపు, మరియు నాలుగి బాధనమ పోగొట్టుటకు ఉపయోక్తమైనది.

ఈ నాలుగు మందుల వర్గా వైద్యునిమొక్క బాధనయోగము వలె నవయోమ 'అనాసిన్' గుండెకు వచ్చి కలిగించడం కడుపున అనకవక చేయదు. వాపు, కం వాపు ఇతరముల వన్న వాపు మరియు కండలం నొప్పులనుండి క్షయంగా మరవకమైన మరియు దాడిమైన విముక్తి కొరకుంపునూ 'అనాసిన్'నే వాడండి

లక్షలాది

మందికి

బాధా విముక్తిని

కల్గించును

(-38వ పేజీ తెరువాయి)

ఫ్రాయంట్ హాంపించింది విజయవంతమైంది. ఆరోజున అతడు దొరికిన సాక్షులన్నీ పరిశోధించాడు. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ డిప్యూటీ జోన్నీ కౌగిలలు పరిశీలించాడు. జైలు అధికారివద్దనున్న కొన్ని ఫోటోలు తెప్పించి చూశాడు.

ఆరాతి హాత్య ఫ్రాయంట్ నిశ్చింతగా నిద్రిపోయాడు. అతడు బస చేసి ఇంగీపు చూట్టాడు. అదిలో పడుకుని, విశేష ప్రజ్ఞావంతమైన పోలీసు అధికారిల కూడా శ్రద్ధించలేని రహస్యాలను తెలుపుతూ ఉన్నట్లుగా, గర్వంతో చిరునవ్వు వున్నాడు. అరుణవలయం రహస్యం అతనికి తెలిసిపోయింది.

30. ఫ్రాయంట్ ఆంతం

హాత్య ఫ్రాయంట్ (ఫ్రాన్సు వెళ్ళిన సంగతి దాగలేదు. డెరిక్ యేల్ కూ, ఇన్స్పెక్టర్ పార్లూ ఆ విషయం తెలిసింది. ఫారియాడ్రమండ్ పంపిన రెండు వార్తల అందితే అరుణవలయానికి కూడా తెలిసే ఉంటుంది.

ఫ్రాయంట్ విజయగర్వంతో (ఫ్రాన్సు నుండి తిరిగివస్తున్న సాయంకాలమే డెరిక్ యేల్ పోలీసు ప్రధాన కార్యాలయానికి వెళ్లాడు. పార్ అక్కడికి వచ్చేసరికి యేల్

“స్వరాజ్య”

కొత్త ఆంగ్ల వారపత్రిక; సంపాదకుడు శ్రీ భాసా సుబ్బారావు; (విడి పత్రిక రెండు అణాలు, నాలుగంగా అరుణాపాఠాలు : చిరునామా : 77, లాయడ్స్ రోడ్, రాయపేట, మద్రాసు) రాజాజీ, ‘విశ్వ క్షేత్ర’, శ్రీ కృపానిధి. మంజీ ఈశ్వరన్, ‘సాకా’ ప్రభుత్వం వ్రాసిన అనేక వ్యాసాలు, కీర్తనలు ఈ పత్రిక సంచికలో వున్నవి.

శ్రీమదాంధ్ర
మహాభారతము
ఉద్యోగపర్వము
వెల రూ. 1-0-0
ఆంధ్రగ్రంథమాల,
మదరాసు-1

అతని బల్లపద్ద కూర్చుని ఉన్నాడు. అతని చుట్టూ కొందరు పోలీసు అధికారులు కూర్చుని అతని ఆరాతికి కేసుల ప్రదర్శనకు విస్తృతమైనారు.

ఒక పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు అతని కొక ఉంగరం ఇచ్చాడు. దాన్ని చూసి యేల్ అతన్ని గూర్చి అందరికీ తెలిసిన కొన్ని సంగతులకాక, ఎవరికీ తెలియని కొన్ని వ్యక్తిగత రహస్యాల కూడా చెప్పగలిగాడు. దీంతో అందరూ ఆశ్చర్య చకితులయ్యారు.

పార్లూపటికి వచ్చేసరికి ఒక జవాను ఒక కవరు తెచ్చిచ్చాడు. దానిమీద అడ్రసు వ్రేపుచేసి ఉంది. దాన్ని యేల్ చేతిలో పెట్టి “ఇది ఎవరు పంపించాకో చెప్ప” అని అడిగాడు.

యేల్ నవ్వాడు: “పాట్లీ మనిషి, పసుపు పచ్చని గడ్డం గలవాడు, ముక్కులో మాట్లాడతాడు, వాడికోక అంగడి ఉంది.”

పార్ ముఖంపై నెమ్మది నెమ్మదిగా చిరునవ్వు కనిపించింది.

“దీనికి విశేష శక్తులేమీ నేనుపయోగించలేదు. నాకు తెలుసు ఈ ఉత్తరం ఎవరే డ్రెడ్ విధిలోని ఒకానొక జాన్సన్ నుంచి వచ్చిందని.”

ఇన్స్పెక్టరు తెల్లబోవడం చూసి యేల్ మళ్ళీ నవ్వాడు. ఇద్దరూ ఒంటరిగా ఉన్న సమయంలో యేల్ ఇలా చెప్పాడు:

“అరుణవలయానికి వెళ్లవలసిన ఉత్తరం అన్నీ ముందు అక్కడికి చేరతాయో నువ్వు కనిపెట్టిపట్టు నాకు తెలుసు. నాకు దాన్ని గురించి నీకంటే ముందే తెలుసు. అరుణవలయానికి వెళ్లే ప్రతి ఉత్తరం నేను చదవకుండా వదిలిపెట్టలేదు. నువ్వు ఏదోవాకబు చేస్తున్నావని జాన్సన్ నాతో చెప్పాడు. ఉత్తరున్నట్లు అంతా నీతో చెప్పమని వాడితో చెప్పాను.”

“అంటే నీకింతా ఇదివరకే తెలుసన్నమాట” అని పార్ అడిగాడు.

“అరుణవలయం ఉత్తరాలన్నీ మొదట ఈ జాన్సన్ అనేవాడికి చేరుతున్నాయని నేను కనిపెట్టాను. వాడు పత్రికల వ్యాపారం చేస్తున్నాడు. ప్రతిరోజూ మధ్యాహ్నం ఒక బాలుడు వచ్చి ఆ ఉత్తరాలు తీసుకుపోతూ ఉంటాడు. కానిదారిమధ్యలో ఎవరో వాడి జేబులోంచి ఉత్తరాలు కాజేస్తూ ఉంటారు. వాడెవడో మాత్రం నేనెంత కరకూ కనిపెట్టలేక పోయాను.”

“కాజేస్తూ ఉంటాడా?” అని పార్ ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు.

“అవును. ఆ బాలుడు ఉత్తరాలు

జేబులో పెట్టుకుని నడుస్తూఉంటాడు. కాగా జనసమూహంగా ఉన్నచోట నడుస్తూఉంటా లని వాడికి ఉత్తరపు ఇత్యుబడింది. అలా వాడు దిక్కులుచూస్తూ నడుస్తున్నప్పుడు, వాడికి తెలియకుండా ఆ నలు యజమాని ఎవడో వచ్చి ఉత్తరాలు కాజేసిపోతాడు.”

యేల్. భారీచేసిన కుర్చీలో కూర్చుంటూ పార్ “నువ్వు చాలా అద్భుతమైన మనిషి లాగా ఉన్నావే!” అన్నాడు. “ఇంకా ఏమేమి తెలిసింది?”

“నేను మొదటినుంచీ అనుమానిస్తున్నా. ఫారియాడ్రమండ్ అరుణవలయంలో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుపుతోంది. తనకు తెలుస్తున్న వార్తలన్నీ ఆమె అరుణవలయానికి చేర వేస్తోంది.”

“అయితే ఏం చేద్దామనుకుంటున్నావు నువ్వు?” పార్ అడిగాడు.

“ఆమెఎప్పుడో ఒకప్పుడు అరుణవలయం విషయంలో మనకు ఉపయోగిస్తుందని నేను మొదటినుంచీ చెబుతూనే ఉన్నాను. నేనన్నది ఎప్పటికో జరిగితిరళుంది. అరుణవలయం ఉత్తరాలన్నీ నాకు ముందు చూపించమని నేను జాన్సన్ నతో చెప్పి రెండు నెలలెంది. అతడు మొదట్లో అది తప్పని ఒప్పుకోలేదు. వాణ్ణి మొత్తం విడి నయావా ఫారియాడ్రమండ్ బిచ్చించాను. నేన పోలీసు అధికారినికూడా అబద్ధమాడాను. అందుకు నువ్వేమీ అనుకోవనుకుంటాను. అలా చెబితే గాని వాడు లొంగిపోలేదు మరి”

“ఒక్కొక్క పారి నువ్వు నిజంగా పోలీసు అధికారివే అయిఉంటే ఎంతో నాగుండునని నాకనిపిస్తూ ఉంటుంది. ఇంతకీ ఫారియాడ్రమండ్ అరుణవలయంలో వ్యవహరిస్తోందన్నమాట” అన్నాడు పార్.

“అయితే నేను ఆమెను ఉద్యోగం నుంచి తీసివేయడం లేదనకో. ఆమె నాకు సమీపంలో ఉన్నంతసేపూ ఆమె జల్ల ప్రమాదమేమీ జరగదు.”

“ఫ్రాయంట్ (ఫ్రాన్సు ఎందుకు వెళ్ళి పట్టు?” పార్ అడిగాడు.

యేల్ బుజాలెగరవేశాడు. “అతనికి

సంవత్సరం: 1920 సంవత్సరం.
సమస్త చర్యవ్యాధులకు,
తెలుపు మచ్చలు వస్తే
అకు చికిత్స నిపుణులు.
కేటాన్, సంహారకరితులు.
రెడ్డి & కో, (రిపబ్లికన్)
గోపాంధ్రం మార్కెట్ గోపాంధ్రం
(మహా) రెండు కు.

విదేశాలలో వర్తకం ఏం చాలున్నాయి మనీ ఏదో కొత్త వ్యాపారం తలపెట్టి ఉండవచ్చు. హంపేన్లోని ద్రాక్ష తోటలో మాడో వంతు అతని వే. నీవు తెలుసుగా?

ఇన్ స్పెక్టరు తల ఊపాడు. కొంతసేపు ఇద్దరూ మానంగా ఉండిపోయారు. ఉభయంలా తమ తమ ఆలోచనలలో మునిగి తేలుతున్నారు. ముఖ్యంగా ఫ్రాయంట్ ను గూర్చి పార్ ఆలోచిస్తున్నాడు. ఫ్రాయంట్ బులూజ్ నగరం ఎందుకు వెళ్ళాడో అతనికి బోధపడలేదు.

“అతిడు బులూజ్ వెళ్ళాడని నీకలా తెలుసు?” డెరిక్ యేర్ ప్రశ్నించాడు.

మాతాత్మగా వచ్చిన ఈ ప్రశ్నకు పార్ అదిరిపోయాడు. తన మనస్సులో తాను ఆలోచిస్తున్న దాన్ని యేర్ ఎలా ఊహించాడు?

“ఇంతట ఆలోచనలను కనిపెట్టే విద్య కూడా ఉందన్నమాట నీకు?” అన్నాడు పార్.

“ఒక్కొక్కసారి కనిపెట్టగలను” అని యేర్ గంభీరంగా అన్నాడు. “ఫ్రాయంట్ పారిస్ వెళ్ళాడనుకున్నావే!”

“ఉహూ, అతిడు బులూజ్ వెళ్ళాడు.”

ప్రమాదో ధీమతా మవి?

(39- పేజీ తరువాయి)

కాబట్టి, తగిన ప్రచారంతో ఈ చిత్రాన్ని కూడా, మిగతా పెద్ద చిత్రాలలాగే శిశు వ్యాప్తంగా వాణిజ్యస్థాయిలో ప్రదర్శనకు నిడుదల చేయడం అవసరం అవుతోంది. ఈ సంస్థకూడా ఆలోచన అనుకొంటున్నట్లు తెలుస్తోంది. ఈ దృష్ట్యా శ్రీ సిక్సీ నిర్మించే “లైట్ హౌస్”కు, వీరి “లైట్ హౌస్” కూడా పోటీ, తద్వారా పేరులో చేపివస్తాయి.

మామూలుగా నిర్మాతలు, ఒకరు తమ కొన్ని కథను మరొకరు తీసుకోవడం (నాగ పంచమి, వాసులచవితి లాగ), ఒకరు పెట్టిన పేరే మరొకరు వాడుకోబోవడం (రై హూ దీకా రేటీ) అవాంఛనీయమనీ, ఆధారణిని ఆరికట్టాలనీ పెద్దాచిన్నా విమర్శిస్తున్నారు. ఇప్పుడు బాల చలనచిత్ర సంస్థవంటి బాధ్యతగల సంస్థ విషయంలోనే ఇటు వంటిది జరుగుతోంది. ఈ పేరు మార్పించ నలసిందిగా నిర్మాతల సంఘం ద్వారా ఈ సంస్థను కోరుతున్నట్లు శ్రీ సిక్సీ ప్రకటించారు.

“చార్ వాన్” అనే పిల్లలచిత్రం దర్శకుడు శ్రీ బి. ఎస్. సర్కార్ అని గత

అన్నాడేగాని పార్ అది తనకలా తెలిసిందో చెప్పలేదు.

డెరిక్ యేర్ ఇదివరలో ప్రదర్శించిన ఆశాకేశవులేనీ ఇన్ స్పెక్టరు పార్ కు ఇంతగా దగ్గవు గొలుపలేదు మాతాత్మగా తన మనసులో ఉన్నదాన్ని ఉన్నట్లుగా చెప్పివేయడం అతనికి అచ్చెగవు కలిగించింది. అంతేకాదు, ఒక విధంగా అతనికి భయంకూడా పట్టుకుంది. చాలసేపటివరకూ అతనికా భయం తొలగలేదు. ఇంతలో హార్వీ ఫ్రాయంట్ ఇంటినుండి తెలిఫాను పిలుపు వచ్చింది.

“నువ్వేనా, మిస్టర్ పార్? నువ్వు వెంటనే మా ఇంటికి రావాలి. యేర్ ను కూడా తీసుకురా. ఒక ముఖ్యమైన విషయం చెప్పాలి నీవో.”

రిసీవరు మాసివేసి పార్ తనతో తానే విగ్గరగా “ఫ్రాయంట్ కు తెలిసింది ఏమై ఉంటుంది?” అనుకున్నాడు. పార్ తెలిఫానులో మాట్లాడుతున్నంత సేపూ అతని ముఖం వంకమాస్తున్న డెరిక్ యేర్ ముఖంలో ఒక వింత మెరుపు మెరిసింది. (ఇంకా ఉంది)

వారం “ఆంధ్రపత్రిక”లో పడింది. ఆ చిత్రానికి శ్రీ సర్కార్ నిర్మాత, శ్రీ నితినబోస్ దర్శకుడు అని గమనించ ప్రారంభ.

గీర్వాణభాషాభ్యాసం

(10 వ పేజీ తరువాయి)

ఆపైన సార్వభౌములు కూడా సంస్కృతి పాండిత్యం లోతులు చక్కగా ఆకళింపుకొన్నారు. అయితే ఒక్క మనవి!

ఇంద్రదండ వ్యాకరణానుసరించినా పాణినీయం ముందవి దివిటిముందు దివ్వలే ఆయి ఊరకున్నాయి. ఇక శిర్సవర్ణకా త్యుల వ్యాకరణంమాత్రం అంతికం కే నెలగ చెల్లలే ముందిలే! అని నేను మొట్టమొదటి నించీ ఈ విషయం అంకిగా లక్ష్యపెట్టలేదు. కాని ఈ ఊణయో వాకా భ్రమ తొలగిపోయింది.

అథవా, కలాపకవ్యాకరణంవల్ల సంస్కృతాధ్యయనానికి కొంత సౌలభ్యం చెకూ రిందవి అనుకొన్నా-ఆరుమాసాలలో గీర్వాణ పాండిత్యం సాధించవచ్చునంటే వాక్ మాత్రము సమ్యక్ కలగలేదు! ఆరుమాసాల పాటహారాత్రాలు కన్నీటి ఏదో సంపదాగితతానికి కల్పం చెప్పడానికి తగినంతటి

ప్రవేశం కలిగితే కలగవచ్చునని అనుకొన్నాను. మహా గమానమైన గీర్వాణ వాణీ పాండిత్యంలో అనేక మైన పెద్ద పెద్ద అంతరువులున్నాయని భావించడంవల్ల నేనునువంటి భ్రమప్రమాదాలకు గురి అయినాను!

అయితే సార్వభౌములనితర సాధారణ ప్రతిభావంతులుకొవడంవల్లను, ఆపైన శిర్సవర్ణకా త్యుల ప్రజ్ఞాపాటవం కూడా తోడుపడడం వల్లను ఎలివవారి సంకల్పం ఇంతి తేలికగా నెరువేసినది అనిపించింది. ఇక నేవసేనాని అయింపువంటి కుమార స్వామి కలాక్షం ఒకటి మన అందరిమీద ఉండనే ఉన్నదిగా! ఆ స్వామి కలాక్షం చలన వర వారికి క్రి దిగింతాలవరకు వ్యాపింపవలెననీ, శ్రీవారికి తోధా శ్రేయోభివృద్ధి కేకూరవలననీ, వారికరణ కలాక్షపాఠించేతి వాస్తవప్రాబల్యం ను అట్టడుగున పడిపోయిన గీర్వాణవాణీ తిరిగీ సార్వభౌములకు శిరోధార్యమే విరాజిల్లవలెననీ కోరుకుంటున్నాను.

గుణాధ్యుని ప్రసంగం పూర్తి అయ్యే సరి కొక ఊణకాలంపాటు కొలువుకూటం అంతా చిత్ర ప్రతిమలా మారిపోయింది. శిర్సవర్ణకు, చక్రవర్తికి ముచ్చెముటలు పోశాయి. అయినా వారిద్దరూ అతి గుంధనగా ఉండి వెనువెంటనే చిరునవ్వులు చిందించారు. శిర్సవర్ణ సమస్తము తన కనుకూలంగానే సాగిపోతున్నదని లోలో పలకనందిస్తూనే ఉన్నాడు. అంతలోనే మాతాత్మగా విరూపకుడు లేచి నిలుచున్నాడు:

“మహాప్రభూ! గీర్వాణాధ్యయనానికి తమ కౌరుమాసా లెందుకు? ఆరు రోజులు చాలవా? అని అనుకొన్నాను. గుణాధ్యులంతివనారే తమ ప్రతిభా గుణగణాలు ప్రశంసించిన తిరువారీ తమ కౌరురోజులు కూడా అక్కరలేదనీ, ఆరు రోజులే చాలునని అనుకుంది!

ఇక నుంచీ నేను తమదగ్గర గీర్వాణాధ్యయనం చేదామని సంకల్పించాను. “శిష్యస్తే హం కాశికాం ప్రపన్నమ్!” అన్నట్లు అర్జునునిలాగే నేనూ తమ అంతేవాసిత్వం అభ్యరిస్తున్నాను. కలాక్షించండి!”

అని అతివినయంగా అభ్యర్థన నటించడం ప్రారంభించాడు. ఆ వికట నటన చూడగానే సదస్యులు ప్రస్తుతి వృత్తాంతంఅంతా విస్మరించి కలకలాపవ్యవం ప్రారంభించారు!

—సశేషం.

“అరే అరే...”

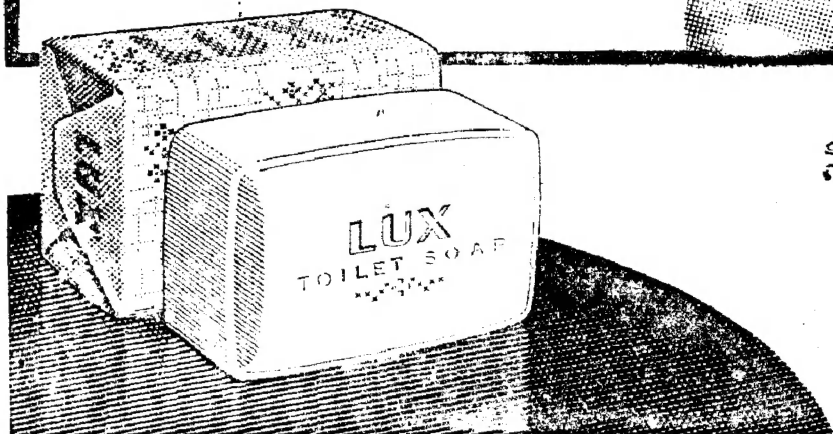

ఆంధ్రదేశి

ఎల్లప్పుడూ
లక్స్
టాయ్లెట్
సబ్బును
వాడుచున్నది

“నాకు తెలిసియున్నట్టి మిక్కిలి తెల్లని
మిక్కిలి శుద్ధమైన సబ్బు”

ఈ విషయంలో మీరు ఆమె మాటను విశ్వసించవచ్చును:
లక్స్ టాయ్లెట్ సబ్బుయొక్క స్వచ్ఛమైన తెలుపు అంటే
శుద్ధత — అనగా మీ చర్మస్థాందర్యమును దివ్యముగా
కాపాడునట్టిది — మరియు లక్స్ యొక్క సురగం పరిమళ
మైనది, మీగడవంటిది, అది మీ చర్మమును ఎంతో దాగుగా
శుభ్రపర్చును, దానిని చాలా ఎక్కువ హాయిగా గొండును
మరి పొదుపు కొరకై, పెద్ద నైజును మరువకుడు!

సినీమా తారలకు
స్థాందర్యము
నిచ్చు సబ్బు